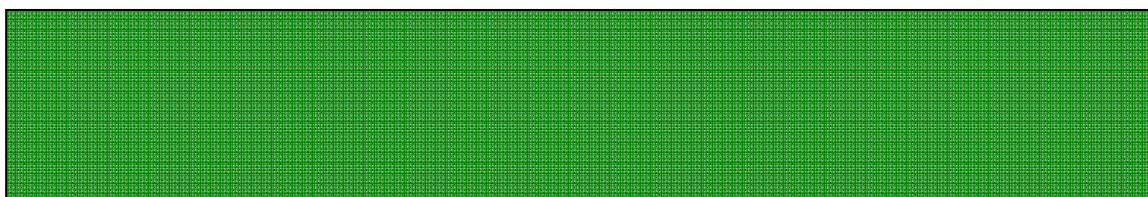

Załącznik nr 1
do uchwały nr 1/2009
Walnego Zebrania Członków
z dnia 08 stycznia 2009r.

Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

Lokalna Strategia Rozwoju

ZAKRES LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU

treść wg załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 23 maja 2008 r. (poz. 659)

Lp.	Wyszczególnienie treści	Strona LSR
I.	Charakterystyka lokalnej grupy działania (LGD) jako jednostki odpowiedzialnej za realizację lokalnej strategii rozwoju (LSR):	3
1)	nazwa i status prawny LGD oraz data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i numer w tym rejestrze;	3
2)	opis procesu budowania partnerstwa;	3
3)	charakterystyka członków LGD albo jej partnerów i sposób rozszerzenia lub zmiany składu LGD;	7
4)	struktura rady lub innego organu LGD, do którego wyłącznej właściwości należy wybór operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia nr 1698/2005, zwanych dalej „organem decyzyjnym”;	12
5)	zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego;	13
6)	kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego;	14
7)	doświadczenie LGD i członków LGD albo jej partnerów w realizacji operacji.	14
II.	Opis obszaru objętego LSR wraz z uzasadnieniem jego wewnętrznej spójności (maksymalnie 20 stron):	16
1)	wykaz gmin wchodzących w skład LGD albo będącymi jej partnerami;	16
2)	uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe;	17
3)	ocena społeczno-gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego i gospodarczego obszaru oraz poziomu aktywności społecznej;	23
4)	specyfika obszaru.	32
III.	Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR; wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy.	36
IV.	Określenie celów ogólnych i szczegółowych LSR oraz wskazanie planowanych przedsięwzięć służących osiągnięciu poszczególnych celów szczegółowych, w ramach których będą realizowane operacje, zwanych dalej „przedsięwzięciami”.	43
V.	Określenie misji LGD.	64
VI.	Wykazanie spójności specyfiki obszaru z celami LSR.	64
VII.	Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR.	65
VIII.	Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR.	67
IX.	Określenie procedury oceny zgodności operacji z LSR, procedury wybory operacji przez LGD, procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust.1 pkt 21 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, kryteriów, na podstawie których jest oceniana zgodność operacji z LSR, oraz kryteriów wyboru operacji, a także procedury zmiany tych kryteriów.	68

X.	Określenie budżetu LSR dla każdego roku jej realizacji.	79
XI.	Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR.	82
XII.	Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR.	85
XIII.	Zasady i sposób dokonywania oceny (ewaluacji) własnej.	87
XIV.	Określenie powiązań LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR.	88
XV.	Wskazanie planowanych działań, przedsięwzięć lub operacji realizowanych przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze objętym LSR.	89
XVI.	Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich.	90
XVII.	Informacja o dołączonych do LSR załącznikach.	90

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

I. Charakterystyka Lokalnej Grupy Działania (LGD) jako jednostki odpowiedzialnej za realizację lokalnej strategii rozwoju (LSR):

1) nazwa i status prawny LGD oraz data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i numer w tym rejestrze;

Lokalna Grupa Działania „GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO”

Status prawny: Stowarzyszenie dostosowane do wymogów art. 15 ustawy z 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFROW.

Data wpisu do KRS – **04.04.2008r.**

Numer w KRS – **0000303015**

2) opis procesu budowania partnerstwa;

Proces budowania partnerstwa rozpoczął się w dniu 23 kwietnia 2007 r. w siedzibie Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju Gospodarczego Ziemi Świeckiej „Inkubator Przedsiębiorczości” inicjującym spotkaniem roboczym przedstawicieli gmin powiatu świeckiego i przedstawicieli powiatu świeckiego.

Idea utworzenia Lokalnej Grupy Działania na obszarze powiatu świeckiego, którego znaczącą część stanowią tereny wiejskie, spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem i uzyskała akceptację samorządów. Samorzady dostrzegły potrzebę zorganizowania takiego stowarzyszenia, które poprzez trójsektorową integrację lokalnej społeczności, da szansę wielu podmiotom na absorpcję środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Uznano, że konieczne jest podjęcie niezbędnych działań dla utworzenia Lokalnej Grupy Działania.

W dniu 09 maja 2007r. odbyło się drugie spotkanie robocze, na którym postanowiono podjąć wspólne działania dla utworzenia LGD poprzez zrealizowanie projektu pt. „Utworzenie Lokalnej Grupy Działania na terenie powiatu świeckiego”. Na spotkaniu tym zawarto umowę partnerską w sprawie realizacji tego projektu, której stronami są:

1. Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gospodarczego Ziemi Świeckiej „Inkubator Przedsiębiorczości”
2. Powiat świecki
3. Gmina Świecie
4. Gmina Drzycim
5. Gmina Nowe
6. Gmina Warlubie
7. Gmina Dragacz
8. Gmina Bukowiec
9. Gmina Jeżewo.

Jednocześnie na mocy tej umowy Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gospodarczego Ziemi Świeckiej „Inkubator Przedsiębiorczości” zostało powołane do pełnienia funkcji koordynatora działań zmierzających do utworzenia i zarejestrowania LGD.

Nawiązano kontakt z Lokalnymi Grupami Działania działającymi w schemacie II LEADER + i będącymi w sąsiedztwie powiatu świeckiego m.in. z: „Wstęga Kociewia” z Tczewa oraz „Chata Kociewia” ze Starogardu Gdańskiego. Przedstawiciele tych grup dwukrotnie przyjechali do Świecia (jedno spotkanie zorganizowano w siedzibie koordynatora, drugi raz grupy zaprezentowały swoją działalność podczas konferencji w Świeciu). Poza tym przedstawiciele koordynatora dwukrotnie spotkali się z LGD „Wstęga Kociewia”, „Chata Kociewia” w Starogardzie Gdańskim w sprawie wypracowania marki Kociewia.

W dniu 21 maja 2007r. odbyło się kolejne spotkanie robocze, na którym omówiono zakres prac nad tworzeniem LGD.

W miesiącach maju i czerwcu 2007 r. przeprowadzono 7 spotkań informacyjnych z potencjalnymi kandydatami na członków tworzonej LGD we wszystkich gminach biorących udział w projekcie. W spotkaniach tych brali udział przedstawiciele trzech sektorów, które mogą wejść w skład LGD. Podczas spotkań prezentowane były informacje na temat podejścia Leader w PROW 2007-2013, jak również zasady tworzenia partnerstw lokalnych.

Wyniki spotkań w gminach przedstawione i omówione zostały 02 lipca 2007 r. na konferencji podsumowującej, w której udział wzięli:

- uczestnicy spotkań w poszczególnych gminach,
- przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego,
- Wicestarosta Świecki,
- wójtowie gmin,
- przewodniczący rad gmin,
- przedstawiciele trzech LGD:
  - „Wstęga Kociewia” – Tczew,
  - „Chata Kociewia” – Starogard Gdański,
  - „Zakole Dolnej Wisły”- Kijewo Królewskie,
- lokalne media.

Na konferencji dokonano następujących prezentacji:

- „Prezentacja podsumowująca spotkania w gminach” przedstawiona przez Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gospodarczego Ziemi Świeckiej „Inkubator Przedsiębiorczości”,
- „Budowanie lokalnego partnerstwa” przedstawione przez animatora Regionalnego Ośrodka Europejskiego Funduszu Społecznego w Bydgoszczy,
- Omówienie „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w odniesieniu do podejścia Leader” przez Naczelnika Wydziału Zarządzania PROW Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu,
- Prezentacja działalności Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”, omówiona przez przedstawiciela LGD i wiceprezesa LGD „Chata Kociewia” ze Starogardu Gdańskiego,
- Prezentacja działalności Lokalnej Grupy Działania „Wstęga Kociewia” omówiona przez Prezesa Fundacji Pokolenia z Tczewa.

Podczas konferencji podkreślono rolę jaką LGD może odegrać w poprawie jakości życia w najbliższych latach na terenach wiejskich.

Na bieżąco podejmowane były przez koordynatora działania informacyjne i promocyjne w lokalnych mediach w celu rozpowszechnienia podejścia Leader i potrzeby utworzenia i działania LGD. Proces budowania partnerstwa trójsektorowego ułatwiała pozyskana wiedza przez pracowników koordynatora biorących udział w niżej wymienionych szkoleniach:

- szkolenia zorganizowane w Tleniu przez Urząd Marszałkowski w Toruniu jesienią 2007r. na temat podejścia Leader (Oś 4 PROW),
- 6-dniowe szkolenie pt. „Lokalne partnerstwo” zorganizowane przez Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego w Bydgoszczy,
- 2-dniowe seminarium w Gdańsku nt. „Leader w nowym okresie programowania 2007-2013” zorganizowane przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie na zlecenie Ministra Rolnictwa,
- regularny udział pracowników koordynatora w konferencjach organizowanych przez Urząd Marszałkowski na obszarze województwa kujawsko – pomorskiego.

Znaczącym wsparciem dla procesu tworzenia LGD było dofinansowanie ze środków sygnatariuszy umowy, jak również pozyskanych przez koordynatora środków finansowych na realizację projektu pn. „Utworzenie Lokalnej Grupy Działania na terenie powiatu świeckiego” w ramach konkursu ofert nr 17/2007 pn. „Wspieranie lokalnych inicjatyw wiejskich w ramach aktywizacji terenów wiejskich - GRANTY- Lider”, ogłoszonego przez zarząd województwa kujawsko-pomorskiego. Dofinansowanie pozwoliło na podejmowanie kolejnych działań w zakresie tworzenia LGD w okresie od 20 sierpnia 2007 do 15 listopada 2007. W ramach projektu przeprowadzono również konsultacje społeczne w formie pytań ankietowych za pośrednictwem mediów dotyczących określenia kierunków działania LGD na obszarze wiejskim, równocześnie przeprowadzono konkursowy wybór nazwy LGD oraz jej logo, ponadto omawiano główne kierunki działania na obszarach wiejskich dla tworzonej LGD. Również na spotkaniach i szkoleniach w gminach przeprowadzono ankietowanie diagnozujące stan wiedzy na omawiane tematy, jak również kierunków rozwoju dla danej miejscowości, gminy i powiatu. Łącznie wszystkie spotkania i badania ankietowe pozwoliły na wstępną identyfikację potrzeb i kierunków rozwoju na obszarze LGD, z której wynika zasadniczy wniosek, że rozwój terenów wiejskich objętych działaniem LGD powinien skupić się na rozwoju działalności gospodarczej (tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw), turystyki i agroturystyki, poprzez wykorzystanie bogatych naturalnych walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych ziemi świeckiej.

Kolejnym etapem było przeprowadzenie w każdej gminie partnerskiej trzydniowego szkolenia w formie warsztatów z zakresu:

- budowania lokalnego partnerstwa,
- zasad funkcjonowania organizacji pozarządowych,
- przygotowania do opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR).

Łącznie w szkoleniu wzięło udział 112 osób, które otrzymały stosowne zaświadczenia. W trakcie warsztatów nt. opracowania LSR wyłoniono 23-osobowy Zespół ds. opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju. W ramach projektu zorganizowano dwie wizyty studyjne w Lokalnych Grupach Działania funkcjonujących w schemacie II LEADER +:

- LGD „Partnerstwo dla Krajny i Pałuk” – Nakło, w wyjeździe uczestniczyły 23 osoby,
- LGD „Chata Kociewia” – Starogard Gdański, w wyjeździe uczestniczyło 26 osób.

Przez cały okres realizacji projektu prowadzono działania promocyjne (m.in. dystrybucja plakatów i ulotek, informacje w prasie lokalnej, ogłoszenia na tablicach informacyjnych i na stronie internetowej koordynatora). Zebrano z obszaru siedmiu gmin partnerskich formalne deklaracje przystąpienia członków z sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego do tworzonej na obszarze powiatu świeckiego Lokalnej Grupy Działania, co pozwoliło zwołać na dzień **07 listopada 2007r.** zebranie członków założycieli LGD, na którym:

- wybrano Komitet Założycielski,
- powołana została **Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”**,
- przyjęto uchwałą statut Lokalnej Grupy Działania.

Etapem końcowym projektu było złożenie przez Komitet Założycielski w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy wniosku o zarejestrowanie LGD w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Po zaopiniowaniu dokumentacji przez organ nadzoru LGD, którym jest Marszałek Województwa **Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 04 kwietnia 2008r. pod numerem 0000303015.**

W rezultacie osiągnięto wszystkie zakładane cele i efekty projektu tworząc Lokalną Grupę Działania na terenie powiatu świeckiego z udziałem 64 członków zachowując warunek dostępu, jakim jest spełnienie wymogu trójsektorowości w składzie LGD:

- 9 członków z sektora publicznego,
- 11 członków z sektora gospodarczego,
- 44 członków z sektora społecznego.

Dnia 29 kwietnia 2008r. odbyło się Walne Zebranie Wyborcze LGD, w wyniku którego drogą głosowania (zgodnie ze statutem LGD) wybrany został 8-osobowy Zarząd, 3-osobowa Komisja Rewizyjna i 21-osobowa Rada.

Postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 29.05.2008r. władze LGD zostały wpisane w Krajowym Rejestrze Sądowym, tym samym Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” stała się w pełni funkcjonującym podmiotem prawnym.

W okresie między datą rejestracji LGD a datą postanowienia Sądu Rejonowego o wpisie władz LGD do KRS, koordynator, jakim było Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gospodarczego Ziemi Świeckiej „Inkubator Przedsiębiorczości” rozpoczął 01 maja 2008r. realizację projektu pt. **„Pobudzenie aktywności mieszkańców wsi poprzez działania informacyjne i szkoleniowe”** w ramach kolejnego otwartego konkursu ofert nr 11/2008 pt. „Wspieranie lokalnych inicjatyw wiejskich w ramach aktywizacji terenów wiejskich – GRANTY – Lider” ogłoszonego przez Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego. Realizacja projektu trwała od 01 maja do 31 lipca 2008r. W ramach projektu wykonano następujące działania:

- przeprowadzono 7 ośmiogodzinnych szkoleń po jednym z każdej gminy partnerskiej z zakresu umiejętnego określania potrzeb środowiskowych i możliwości współfinansowania z funduszy unijnych:
  - Oś 3 i 4 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (5 godz.),
  - Program Operacyjny Kapitał Ludzki z szczególnym uwzględnieniem Priorytetów regionalnych VI, VII, VIII i IX (2 godz.),
  - Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego (1 godz.),

W szkoleniu wzięło udział łącznie 56 osób, w tym 53 osoby wchodzące w skład LGD. Po zakończeniu szkolenia wydano zaświadczenia.

- utworzono dla Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” stronę internetową **www.lgdswiecie.pl**.

Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” w dniu 02.10.2008r. otrzymała **numer identyfikacyjny 062729463** nadany przez Agencję Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa.

3) charakterystyka członków LGD albo jego partnerów i sposób rozszerzenia lub zmiany składu LGD;

W skład Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” wchodzi obecnie 64 członków reprezentujących trzy sektory:

- **publiczny** (7 gmin, 1 powiat, 1 zespół parków krajobrazowych),
- **gospodarczy** (7 firm, 4 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą),
- **społeczny** (5 stowarzyszeń, 3 towarzystwa, 2 uczniowskie kluby sportowe, 6 Ochotniczych Straży Pożarnych, 28 osób fizycznych reprezentujących grupy nieformalne).

Tab. 1 Członkowie Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

Lp.	Imię (imiona) i nazwisko członkini/członka LGD	Sektor	Funkcja w strukturze LGD
1	Gmina Bukowiec reprezentant Adam Licznarski	publiczny	Wiceprezes Zarządu, Członek Zespołu ds. LSR
2	Gmina Dragacz reprezentant Andrzej Lorenc	publiczny	Członek Zarządu
3	Gmina Drzycim reprezentant Waldemar Jakub Moczyński	publiczny	Członek Zarządu, Członek Zespołu ds. LSR
4	Gmina Jeżewo reprezentant Mieczysław Walenty Piłkuła	publiczny	Wiceprezes Zarządu, Członek Zespołu ds. LSR
5	Gmina Nowe reprezentant Tomasz Krzysztof Stefaniak	publiczny	Członek Zarządu, Członek Zespołu ds. LSR
6	Gmina Świecie reprezentant Edyta Kliczykowska	publiczny	Zastępca Przewodniczącego Rady LGD, Członkini Zespołu ds. LSR
7	Gmina Warlubie reprezentant Krzysztof Michalak	publiczny	Członek Zarządu
8	Powiat świecki reprezentant Barbara Janina Studzińska	publiczny	Członkini Rady LGD
9	Zespół Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego reprezentant Jarosław Pająkowski	publiczny	Przewodniczący Rady LGD, Członek Zespołu ds. LSR
10	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Drzycimiu reprezentant Barbara Dorota Mindak	gospodarczy	Członkini LGD

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalne Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

11	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Świeciu reprezentant Zenon Lech Sawicki	gospodarczy	Członek LGD
12	Transport Ciężarowy do 3,5t Edward Pyrz	gospodarczy	Członek Rady LGD
13	Centrum Handlu Rolno - Spożywczego Przemysłu i Usług sp. z o.o. reprezentant Bogdan Kazimierz Tarach	gospodarczy	Członek LGD
14	Bank Spółdzielczy w Świeciu reprezentant Brygida Barbara Fotta	gospodarczy	Członkini LGD
15	Saturn Management sp. z o.o. i Wspólnicy sp. Komandytowa reprezentant Marek Zdzisław Cecerko	gospodarczy	Członek Rady LGD
16	Bart sp. z o.o. reprezentant Artur Adam Manikowski	gospodarczy	Członek Rady LGD, Członek Zespołu ds. LSR
17	„INTER-SERWIS” Usługi i Marketing Magdalena Zuziak	gospodarczy	Członkini Rady LGD, Członkini Zespołu ds. LSR
18	Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe – Dariusz Rehmus reprezentant Alicja Hanna Rehmus	gospodarczy	Członek Rady LGD, Członkini Zespołu ds. LSR
19	ROJAN Barbara Janeczko reprezentant Roman Franciszek Janeczko	gospodarczy	Członek Rady LGD
20	Usługi Autokarowe i Transportowe reprezentant Ryszard Soja	gospodarczy	Członek Rady LGD, Członek Zespołu ds. LSR
21	Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży „KRAĞ” w Górnej Grupie reprezentant Lucyna Bogumiła Prarat	społeczny	Członkini Rady LGD, Członkini Zespołu ds. LSR
22	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Dragacz „Nasza Gmina” reprezentant Maria Natalia Lewandowska	społeczny	Członkini Komisji Rewizyjnej LGD
23	Ochotnicza Straż Pożarna w Bukowcu reprezentant Adam Czarnecki	społeczny	Członek Rady LGD
24	Gminne Koło Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	społeczny	Członkini Rady LGD, Członkini Zespołu ds.

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalne Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

	reprezentant Małgorzata Anna Sitkiewicz		LSR
25	Towarzystwo Rozwoju Gminy Drzycim reprezentant Tadeusz Gajewski	społeczny	Członek LGD
26	Ochotnicza Straż Pożarna Dąbrówce reprezentant Zygmunt Wycinek	społeczny	Członek LGD
27	Ochotnicza Straż Pożarna reprezentant Józef Jerzy Gawrych	społeczny	Członek LGD
28	Uczniowski klub Sportowy „WDA Gródek” reprezentant Mirosława Aleksandra Zubkowska	społeczny	Członkini LGD
29	Ochotnicza Straż Pożarna w Buczku reprezentant Sławomir Sikora	społeczny	Członek LGD
30	Ochotnicza Straż Pożarna w Jeżewie Reprezentant Lech Ryszard Kempieński	społeczny	Członek LGD
31	Zarząd Gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych reprezentant Jerzy Lemańczyk	społeczny	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej LGD
32	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „KUSY” reprezentant Henryk Rybak	społeczny	Członek LGD
33	Zarząd Główny Stowarzyszenia Twórców Ludowych reprezentant Bożena Maria Ronowska	społeczny	Członkini LGD
34	Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły reprezentant Maria Elżbieta Wyrowińska	społeczny	Członkini Rady LGD
35	Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gospodarczego Ziemi Świeckiej „Inkubator Przedsiębiorczości” reprezentant Zdzisław Stanisław Plewa	społeczny	Prezes Zarządu, członek Zespołu ds. LSR
36	Stowarzyszenie Inicjatyw Niemożliwych RAZEM reprezentant Jerzy Zająk	społeczny	Członek LGD
37	Elżbieta Klonecka (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalne Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

38	Barbara Szostakowska (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
39	Teresa Sułkowska (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
40	Bolesław Stodolski (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członek Rady LGD, Członek Zespołu ds. LSR
41	Helena Janicka (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini Rady LGD, Członkini Zespołu ds. LSR
42	Krystyna Chełmowska (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
43	Roman Lipiec (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członek LGD
44	Barbara Komorowska (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
45	Grzegorz Mrozik (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członek LGD, Członek Zespołu ds. LSR
46	Ewa Regina Sendyk (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
47	Dorota Marlena Wejdebach (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
48	Anna Małgorzata Zwolicka (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
49	Katarzyna Anna Kilian (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini Zarządu LGD
50	Izabela Grzegorz (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
51	Sławomir Józef Zawadzki (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członek LGD
52	Ewa Zofia Kempieńska (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini Rady LGD
53	Leszek Jacek Kaniecki (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członek LGD
54	Ewa Maria Traczyk (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
55	Karolina Honorata Gwizdała (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini Rady LGD
56	Barbara Siba (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
57	Janusz Antoni Brózdowski (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członek Rady LGD, Członek Zespołu ds. LSR
58	Zbigniew Wojciech Dąbrowski (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członek LGD
59	Marek Wojciech Klonecki (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członek LGD

60	Czesław Roman Woźnica (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członek LGD
61	Ewa Wanda Staniak (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini Komisji Rewizyjnej LGD
62	Halina Teresa Dittmann (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini LGD
63	Tomasz Wiśniewski (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członek Rady LGD, Członek Zespołu ds. LSR
64	Maria Józefa Jankowska (rekomendacja środowiska)	społeczny	Członkini Rady LGD, Członkini Zespołu ds. LSR

Sposób rozszerzenia składu LGD o kolejnych partnerów

Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” jest organizacją pozarządową mającą charakter otwarty. Nie występują ilościowe ograniczenia statutowe, lecz kandydat na członka musi spełniać warunki określone statutem:

Członkowie Stowarzyszenia zgodnie ze Statutem dzielą się na:

1. członków zwyczajnych
2. członków wspierających
3. członków honorowych

Członkiem zwyczajnym LGD może zostać:

- a) osoba fizyczna działająca na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, która złoży deklarację przystąpienia do LGD wraz z rekomendacją swojego środowiska w ilości minimum 5 osób (np.: członków Koła Gospodyń Wiejskich, Rady Sołeckiej, zespołu ludowego),
- b) osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, która złoży deklarację przystąpienia do LGD,
- c) osoba prawna, w tym jednostka samorządu terytorialnego, która przedstawi uchwałę organu stanowiącego zawierającą deklarację przystąpienia do LGD oraz wskazanie osoby reprezentującej ją w LGD.

Członkiem wspierającym może zostać osoba fizyczna lub prawna zainteresowana działalnością LGD, deklarująca poparcie finansowe lub rzeczowe na rzecz LGD.

Członkiem honorowym może zostać osoba fizyczna lub prawna, która szczególnie zasłużyła się dla Stowarzyszenia.

Zgodnie z § 13 pkt 1 statutu LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” przyjęcie członka zwyczajnego i wspierającego następuje w drodze uchwały Zarządu na podstawie pisemnej deklaracji. Natomiast nadanie godności członka honorowego następuje uchwałą Walnego Zebrania Członków podjętą na wniosek Zarządu.

Lokalna Grupa Działania będzie stale zabiegać o rozszerzenie liczby podmiotów zainteresowanych rozwojem obszarów wiejskich na terenie powiatu świeckiego. W tym celu, w ciągu całego okresu realizacji LSR, podejmowane będą liczne i różnorodne działania promocyjno - informacyjne, których zadaniem będzie upowszechnianie celów LGD i LSR oraz uświadomienie przyszłym partnerom korzyści wynikających z ich realizacji dla obszarów wiejskich, co ma zachęcić ich do wejścia w skład LGD.

Są to działania takie jak:

- a) spotkania w gminach połączone z konsultacjami społecznymi z mieszkańcami gmin, mające na celu gromadzenia i uaktualniania wiedzy o faktycznych potrzebach lokalnej społeczności,
- b) organizacja imprez promocyjnych na obszarze LGD,
- c) przygotowanie i prowadzenie strony internetowej LGD,

d) opracowanie i dystrybucja ulotek oraz plakatów, zamieszczanie informacji w działających w regionie środkach masowego przekazu – prasa, radio i telewizja. Ponadto zorganizowane zostaną cykle spotkań z potencjalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi, na których przedstawiane będą korzyści wynikające z przystąpienia do LGD, sposób funkcjonowania Grupy i nabycie członkostwa.

Dotychczasowe spotkania z mieszkańcami i konsultacje społeczne wytworzyły przychylną atmosferę dla działalności LGD. Zakładamy, że ilość członków będzie się systematycznie zwiększać.

4) struktura Rady lub innego organu LGD, do którego wyłącznej właściwości należy wybór operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia nr 1698/2005, zwanych dalej „organem decyzyjnym”;

Rada jest jedynym ze statutowych organów LGD, którego wyłączną kompetencją jest wybór operacji zgodnie z zapisami art. 62 ust. 4 rozporządzenia nr 1698/2005, które mają być realizowane w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju.

Rozdział V statutu § 26 punkt 1 stanowi: Rada składa się z 21 członków wybieranych przez Walne Zebranie Członków spośród członków LGD nie pełniących funkcji w Zarządzie lub Komisji Rewizyjnej.

Skład Rady przedstawia się następująco:

- 3 członków Rady reprezentuje sektor publiczny,
- 18 członków Rady reprezentuje sektor gospodarczy i społeczny.

Udział procentowy sektora publicznego w Radzie wynosi 14,29%, natomiast łączny udział sektora gospodarczego i społecznego 85,71%.

Tab. 2 Sektor publiczny (14,29%)

Lp.	Imię/imiona i nazwisko	Funkcja w Radzie	Gmina	Nazwa podmiotu
1	Jarosław Józef Pająkowski	Przewodniczący	Nowe	Zarząd Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego
2	Edyta Kliczykowska	Zastępca przewodniczącego	Świecie	Gmina Świecie
3	Barbara Janina Studzińska	Członkini	Świecie	Powiat świecki

Tab. 3 Sektor gospodarczy (33,33%)

Lp.	Imię/imiona i nazwisko	Funkcja w Radzie	Gmina	Nazwa podmiotu
1	Ryszard Adam Soja	Członek	Dragacz	Usługi Autokarowe i Transportowe Soja Ryszard
2	Alicja Hanna Rehmus	Członkini	Drzycim	Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe Dariusz Rehmus
3	Roman Franciszek Janeczko	Członek	Jeżewo	ROJAN Barbara Janeczko
4	Artur Adam Manikowski	Członek	Świecie	Bart sp. z o.o.

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalne Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

5	Marek Cecerko	Członek	Świecie	Saturn Management sp. z o.o. i Wspólnicy sp. komandytowa
6	Edward Pyrz	Członek	Nowe	Transport Ciężarowy do 3,5 t Edward Pyrz
7	Magdalena Zuziak	Członkini	Warlubie	„INTER-SERWIS” Usługi i Marketing

Tab. 4 sektor społeczny (52,38%)

Lp.	Imię/imiona i nazwisko	Funkcja w Radzie	Gmina	Nazwa podmiotu
1	Adam Czarnecki	Członek	Bukowiec	Ochotnicza Straż Pożarna w Bukowcu
2	Bolesław Stodolski	Członek	Bukowiec	rekomendacja środowiska
3	Lucyna Bogumiła Prarat	Członkini	Dragacz	Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży „KRAĞ” w Górnej Grupie
4	Małgorzata Anna Sitkiewicz	Członkini	Drzycim	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Gminne w Drzycimiu
5	Ewa Zofia Kempieńska	Członkini	Drzycim	rekomendacja środowiska
6	Karolina Honorata Gwizdała	Członkini	Jeżewo	rekomendacja środowiska
7	Janusz Antoni Brózdowski	Członek	Jeżewo	rekomendacja środowiska
8	Maria Elżbieta Wyrowińska	Członkini	Świecie	Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły
9	Tomasz Wiśniewski	Członek	Warlubie	rekomendacja środowiska
10	Maria Józefa Jankowska	Członkini	Warlubie	rekomendacja środowiska
11	Helena Janicka	Członkini	Bukowiec	rekomendacja środowiska

5) zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego;

Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” funkcjonuje w oparciu o statut i wpis do KRS.

Władzami LGD są:

- Walne Zebranie Członków,
- Zarząd,
- Komisja Rewizyjna.

Członkowie LGD nie mogą jednocześnie pełnić funkcji w Zarządzie i Komisji Rewizyjnej. Kadencja trwa 4 lata. W LGD funkcjonuje powołana 21 - osobowa Rada, której wyłączną kompetencją jest wybór operacji (rozdział V §26 i §27 statutu).

Członek Rady nie może wchodzić w skład Zarządu lub Komisji Rewizyjnej (rozdział V §26 statutu) oraz nie może być zatrudniony w Biurze LGD (§3, pkt. 1 Regulaminu Organizacyjnego Rady).

Zasady powołania i odwołania członków organu decyzyjnego LGD:

Wyboru Rady dokonuje Walne Zebranie Członków (rozdział VI §20, pkt. 1 statutu). Odwołanie i powołanie członka Rady określone jest w rozdziale V §28, pkt. 1 i 2 statutu oraz w Regulaminie Organizacyjnym Rady w §3, pkt. 3.

Opis procedury funkcjonowania organu decyzyjnego LGD

Szczegółowe zasady i procedury funkcjonowania Rady są określone w jej Regulaminie Organizacyjnym, w tym procedury dotyczące wyłączenia członka organu decyzyjnego od udziału w dokonywaniu wyboru operacji w razie zaistnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości, co do jego bezstronności (§11, pkt. 3,4 Regulaminu Organizacyjnego Rady).

Procedura naboru pracowników oraz warunki funkcjonowania biura LGD

Zgodnie z § 21 ust. 3 pkt 7 statutu LGD zarząd Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” do prowadzenia spraw LGD zabezpiecza obsługę administracyjno – biurową.

Dla zapewnienia prawidłowej realizacji zadań określonych w Lokalnej Strategii Rozwoju i zapewnienia sprawnego funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania, w tym jej organów zarząd utworzył Biuro Lokalnej Grupy Działania.

Do wykonywania zadań Biura LGD przewidziani są pracownicy etatowi na podstawie umowy o pracę oraz doradcy, szkoleniowcy i eksperci zewnętrzni na podstawie umów cywilnoprawnych.

Szczegółowa procedura naboru pracowników oraz warunki funkcjonowania biura LGD stanowią 5,6,7 załącznik do wniosku o wybór Lokalnej Grupy Działania (LGD) do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR).

6) kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego;

Członkowie Rady zostali wybrani spośród członków Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”. Trzydzieści osób wchodzących w skład organu decyzyjnego posiada udokumentowaną wiedzę z zakresu rozwoju obszarów wiejskich, natomiast doświadczenie w realizacji projektów posiada czterech członków. Dwunastu przedstawicieli Rady zameldowanych jest na pobyt stały na obszarze objętym Lokalną Strategią Rozwoju i dzięki temu, że mieszkają tu od wielu lat dobrze znają obszar, środowisko, potrzeby i problemy istniejące na terenie działania LGD. Pięciu członków Rady zamieszkuje poza terenem, ale są silnie z nim związani poprzez pracę na obszarze działania LSR. Trzech spośród członków organu decyzyjnego LGD włada językiem angielskim w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się. Szczegółowy opis sporządzony jest według wzoru stanowiącego załącznik nr 11 do wniosku o wybór Lokalnej Grupy Działania (LGD) do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR).

7) doświadczenie LGD i członków LGD albo jej partnerów w realizacji operacji;

Większość członków Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” zdobyło doświadczenie w zakresie realizacji projektów unijnych obejmujących obszary wiejskie. Sześć spośród siedmiu gmin będących członkami LGD zrealizowało łącznie **15 projektów** w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich 2004 – 2006,

Priorytet 2 – Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, Działanie 2.3 Odnowa wsi i zachowanie dziedzictwa kulturowego. Oprócz gmin również inni członkowie LGD zrealizowali **13 projektów** w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich 2004 – 2006. Członkowie LGD zdobyli również doświadczenie w zakresie realizacji innych projektów na terenach wiejskich m.in. w ramach:

	zrealizowane projekty:
- Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich (PAOW)	12
- Programu Operacyjnego SAPARD	12
- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego EFRR	12
- Funduszu PHARE	1
- Fundacji Wspomagania Wsi	8
- Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	6
Łączna ilość projektów wynosi:	51 projektów

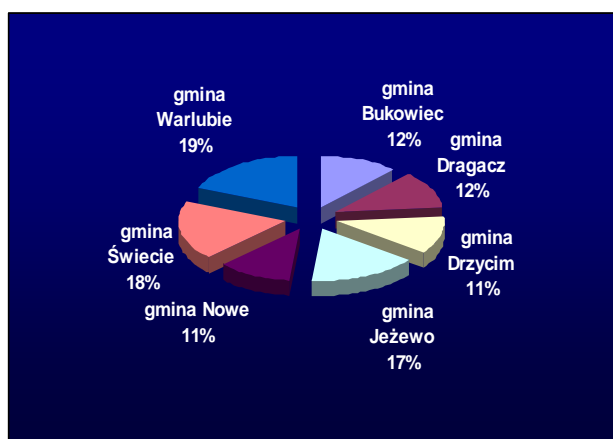
Szczegółowy opis sporządzony jest według wzoru stanowiącego załącznik nr 17 do wniosku o wybór Lokalnej Grupy Działania (LGD) do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR).

II. Opis obszaru objętego LSR wraz z uzasadnieniem jego wewnętrznej spójności

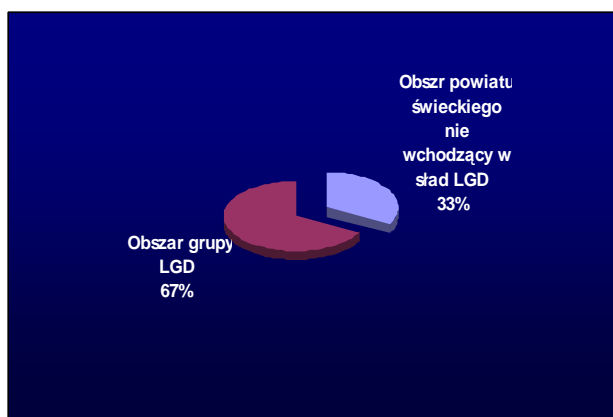
1) Wykaz gmin wchodzących w skład LGD albo będącymi jej partnerami;

W skład obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” wchodzi 7 gmin powiatu świeckiego: Bukowiec, Dragacz, Drzycim, Jeżewo, Nowe, Świecie, Warlubie.

Rys. Procentowy udział gmin wchodzących w skład LGD w ogólnej powierzchni powiatu świeckiego.

Źródło: GEOD – 02 Starostwo powiatowe w Świeciu

Rys. Procent powierzchni zajmowany przez LGD w powiecie świeckim.

Źródło: Opracowanie własne.

Tab. 5 Liczba miejscowości, sołectw, miast na obszarze LGD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów GUS, stan na 31 grudnia 2006r.

Lp	Gmina	Miejscowości wiejskie	Sołectwa	Miasta
1	Bukowiec	16	13	-
2	Dragacz	16	12	-
3	Drzycim	20	10	-
4	Jeżewo	26	14	-
5	Nowe	20	10	1
6	Świecie	26	13	1
7	Warlubie	35	9	-
	Razem:	159	81	2

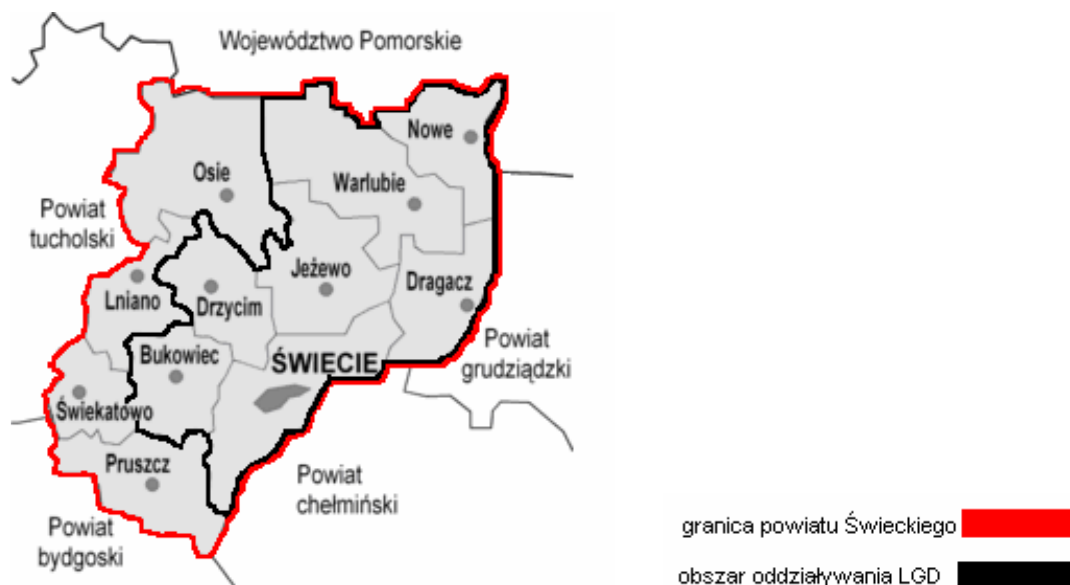
Poszczególne gminy różnią się pod względem zajmowanych powierzchni – większość z nich mieści się w przedziale pomiędzy 100 - 200 km². Największą gminą jest gmina Warlubie (201 km²), najmniejszą natomiast jest miejsko-wiejska gmina Nowe (106 km²). Pod względem administracyjnym pięć gmin to gminy

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalne Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

wiejskie (Bukowiec, Dragacz, Drzycim, Jeżewo, Warlubie), natomiast dwie to gminy miejsko-wiejskie (Nowe, Świecie). Cały obszar objęty Lokalną Strategią Rozwoju jest spójny terytorialnie, o czym świadczy fakt, iż są to gminy sąsiadujące ze sobą i wszystkie leżą na terenie powiatu świeckiego. Na obszarze LGD znajduje się 159 miejscowości wiejskich, 81 sołectw oraz 2 miasta (Tab. 5).

2) Uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe;

Rys. Obszar działania LGD. Mapa obrazująca granice administracyjne LGD (powierzchnia 958 km²)

Teren siedmiu gmin objętych LSR, położony jest w powiecie świeckim leżącym w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego. Gminy obejmują łącznie obszar 958 km², co stanowi blisko 65% powierzchni powiatu świeckiego. Gmina Nowe oraz gmina Warlubie znajdują się w północnej części powiatu granicząc w tej części z województwem pomorskim. Od północy obszar LGD graniczy z dwiema innymi Lokalnymi Grupami Działania: „Wstęga Kociewia” i „Chata Kociewia”.

Tab. 6 Podstawowe informacje o gminach

Źródło: Bank Danych Regionalnych - dane na dzień 31 grudnia 2006r.

Lp.	Gmina	Typ gminy	Powierzchnia w ha	Powierzchnia w km ²	Identyfikator gminy	Udział procentowy
1	Bukowiec	wiejska	11 100	111	0414012	11,6%
2	Dragacz	wiejska	11 183	112	0414022	11,7%
3	Drzycim	wiejska	10 841	108	0414032	11,3%
4	Jeżewo	wiejska	15 646	156	0414042	16,3%
5	Nowe	miejsko-wiejska	10 675	106	0414065	11,1%
6	Świecie*	miejsko-wiejska	16 306	163	0414095	17%
7	Warlubie	wiejska	20 097	201	0414112	21%
	Razem:	-	95 848	957	-	100%

* bez obszaru miasta

We wschodniej części obszaru leży gmina Dragacz granicząca z powiatem grudziądzkim. Część południowo-wschodnią zajmuje gmina Świecie, która graniczy z powiatem chełmińskim. Pozostałe gminy tj. gmina Bukowiec, Drzycim oraz Jeżewo leżą po stronie zachodniej i graniczą one bezpośrednio z pozostałymi gminami powiatu świeckiego wchodzącymi w obszar działania LGD „Bory Tucholskie”.

UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI

Tereny gmin należących do LGD należą do najciekawszych terenów województwa kujawsko-pomorskiego, zarówno pod względem położenia geograficznego, bogactwa form rzeźby terenu, jak i walorów przyrodniczych. W krajobrazie dominujące znaczenie odgrywają trzy jednostki geograficzne, zwane mezoregionami. Największy z nich - Wysoczyzna Świecka - to płaski obszar urozmaicony niewielkimi morenowymi wzgórzami i dolinami. Wzbogacają go mozaikowo występujące pośród pól i łąk lasy, a także obecność jezior, szczególnie atrakcyjnych w rejonie Świekatowa, Błędzima, Bukowca i Nowego. Od północy do Wysoczyzny Świeckiej przylega rozległa piaszczysta równina Borów Tucholskich, charakteryzująca się wysoką lesistością. Duża atrakcyjność wewnątrz leśnych zespołów polan i łąk, jezior, dolin rzecznych, licznych torfowisk, a także zróżnicowanie drzewostanów znakomicie wpływa na zmienność krajobrazu. Na uwagę zasługuje górny odcinek Mątwy z malowniczymi zboczami i widokami tworzącymi niemal podgórski krajobraz - zwłaszcza w okolicy tzw. Szwajcarii Rulewskiej i Buśni koło Warlubia. Do tych obszarów wysokim (do 70 m) i stromym stopniem terenowym (o nachyleniu niekiedy powyżej 70°) graniczy Dolina Dolnej Wisły. Liczne wąwozy erozyjne, parowy, wypływające strumienie i osuwiska, zwłaszcza w okolicach Świecia i Nowego tworzą niepowtarzalny krajobraz.

UWARUNKOWANIA HISTORYCZNE

Początek procesów kształtowania spójnego obecnie obszaru LGD przypada na schyłkowy paleolit (starsza epoka kamienia). Najistotniejsze wydarzenia mające wpływ na integralność obszaru LGD zaczęły się w XV wieku naszej ery. Zawarty w dniu 19 października 1466 roku II pokój toruński zakończył panowanie Zakonu Krzyżackiego na Pomorzu, które powróciło do Polski. W utworzonym wówczas województwie pomorskim powstały dwa odrębne powiaty z siedzibą w Świeciu i Nowem. Powiat świecki zajmował obszar 1473 km², a nowski 720 km² i należał do najmniejszych w województwie. Zarówno Świecie, jak i Nowe były siedzibami starostów i powiatów, a także dekanatów kościelnych. W obu miastach były siedziby rządów grodzkich i sejmików powiatowych. W okresie do I rozbioru Polski było 22 starostów w Świeciu i w Nowem. Powiaty te jako samodzielne jednostki administracyjne istniały 306 lat (1466-1772). Po I rozbiorze Polski w 1772 roku władze pruskie włączyły terytoria obu powiatów do powiatu chojnickiego, starogardzkiego i chełmińskiego. W 1818 roku nastąpiła reorganizacja administracji, która spowodowała powstanie powiatu świeckiego, do którego weszły w całości tereny byłego powiatu nowskiego oraz częściowo chojnickiego i starogardzkiego. Pod koniec XIX wieku próbowano wyłonić z istniejącego powiatu świeckiego odrębny powiat nowski, ale były to próby nieudane. W dniu 01 grudnia 1885 roku powierzchnia powiatu świeckiego wynosiła 1669 km², a liczba mieszkańców – 76 223. Taki układ terytorialny powiatu, z niewielkimi korektami przetrwał do 1975 roku, kiedy to powiaty w Polsce zostały zlikwidowane. Do czasu likwidacji w 1975 roku powiat świecki obejmował powierzchnię 1465 km², w jego skład wchodziły dwa miasta: Świecie i Nowe oraz 9 gmin wraz z 121 sołectwami. Ich

ponowne odrodzenie nastąpiło w 1998 roku, jednak nie spełniają one, jak to było przed wojną i do 1975 roku, zwierzchniej roli nad poszczególnymi gminami w powiecie.

Dziedzictwo kulturowe

Z racji bogatej historii związanej między innymi z położeniem na pograniczu Pomorza i Kujaw na usytuowanym na wschód od Wisły polskiej ziemi okupowanej ongiś przez Państwo Krzyżackie, obszar LGD posiada wiele cennych turystycznie miejsc i obiektów kultury materialnej. Są one jeszcze stale badane przez archeologów. I tak w poszczególnych gminach powiatu możemy zawsze znaleźć coś interesującego.

Gmina Bukowiec:

Położona jest na Równinie Świeckiej w sąsiedztwie Borów Tucholskich. Gmina ta ma typowo rolniczy charakter. Wśród godnych uwagi budowli zabytkowych są:

- Pałac i zespół parkowy z końca XIX w. w miejscowości Budyń,
- Plebania i kościół parafialny z końca XIX w. w miejscowości Polskie Łąki,
- Pałac i zespół parkowy z II połowy XIX w. w miejscowości Jarzębieniec,
- Pozostałości zespołu dworskiego II połowy XIX w. w miejscowości Kawęcin,
- Pałac i zespół parkowy z II połowy XIX w. w miejscowości Korytowo,
- Szkoła z końca XIX w. w miejscowości Krupocin,
- Kapliczka z końca XIX w. w miejscowości Poledno,
- Pałac i zespół parkowy z II połowy XIX w. w miejscowości Gawroniec,
- Kościół parafialny z końca XIX w. i zespół dworski z końca XIX w. w miejscowości Przysiersk.

Gmina Dragacz:

Leży w Kotlinie Grudziądzkiej, makroregionie Doliny Dolnej Wisły. Ciekawostki historyczne i przyrodnicze gminy mogą przyczynić się do rozwoju ruchu turystycznego, tym bardziej, że gmina dysponuje bazą noclegową i żywieniową. Na uwagę zasługują:

- Kościół w Wielkim Lubieniu z 1680 roku,
- Budynki mieszkalne z czasów osadnictwa holenderskiego położone wzdłuż wału przeciwpowodziowego od Wiąskich Piasków do Zajączkowa oraz w Dragaczu i Dolnej Grupie (około 60 obiektów),
- Cmentarze mennonickie w Dragaczu, Bratwinie, Dolnej Grupie, Wielkim Zajączkowie i Wielkim Lubieniu,
- Zbiorowa Mogiła Pomordowanych w czasie II Wojny Światowej w Mniszku,
- Misyjne muzeum Etnograficzne i Drukarnia w Górnej Grupie.

Gmina Drzycim:

Gmina położona w północnej części województwa ma typowo rolniczy charakter. Dzięki swojemu położeniu posiada duże walory turystyczne. Wschodnia część gminy obejmuje znaczne kompleksy leśne. Część południowa wchodzi w skład świeckiego obszaru chronionego krajobrazu, zaś północna w skład Wdeckiego Parku Krajobrazowego. Ciekawostką są tu:

- Zespół dworsko – parkowy z II połowy XVIII wieku w Gródku,
- Zespół pałacowo – parkowy w Jastrzębiu lata 1910 – 1912,
- Kościół parafialny Matki Boskiej Pocieszenia w Drzycimiu (1862 – 1865), „Diabelski kamień” lub „Kamień św. Wojciecha” (olbrzymi głaz narzutowy w Leosi – Leśnictwo Gródek), Zespół dworsko – pałacowy w Lubocheni z II połowy XIX w.,

- Zespół dworski w Bedlenkach z około 1900 r.,
- Zespół Kościoła Ewangelickiego w Dólsku z około 1800 r.,
- Park Dworski w Sierosławiu z II poł. XIX w.

Gmina Jeżewo:

W odległości 135 km od Bałtyku i 62 km od Bydgoszczy, na Kociewiu, leży gmina Jeżewo. Walorem turystycznym – wypoczynkowym gminy jest bogactwo roślinności i flory borów, lasów, rzek i jezior. Na uwagę zasługują:

- Kościół parafialny p.w. Trójcy Świętej w Jeżewie. Z poprzedniego kościoła zbudowanego w 1427 roku zachowane zostały mury prezbiterium. Nowa wieża zbudowana w 1824 roku w miejscu poprzedniej drewnianej. W latach 1925 – 1928 gruntownie przebudowany.
- Szkoła podstawowa w Jeżewie z 1938 roku,
- Cmentarze parafialne w Jeżewie i Laskowicach. Na cmentarzu w Jeżewie znajdują się trzy zbiorowe mogiły 85 żołnierzy polskich, poległych w okolicach Jeżewa na początku września 1939 roku.
- Zakon księży werbistów z muzeum misyjnym w Laskowicach,
- Rezerwat Czapli Szarej (Białe Błota – Pleśno),
- Jeziora: Stelchno, Bielskie w Taszewie, Sinowa w Czersku Świeckim,
- Miejscowość Pięćmorgi, która aspiruje do miana miejscowości letniskowej,
- Zespoły pałacowo parkowe w Laskowicach, Krąplewiczach i Taszewie.

Gmina Nowe:

Gmina Nowe leży na obszarze 106 km² w północno – wschodniej części województwa, na malowniczej Wysoczyźnie Nadwiślańskiej i na skraju Borów Tucholskich. Gmina Nowe jest częścią Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego. W pobliżu znajdują się liczne rezerваты przyrody. Ponadto posiada liczne zabytki architektoniczne:

- Średniowieczny układ ulic i częściowo zachowane gotyckie obwarowania, kościół farny z przełomu XIV i XV stulecia z barokowym wyposażeniem oraz interesującymi zabytkami z XIV i XV wieku, szczególnie cennymi XIV – wiecznymi malowidłami ściennymi (unikat w skali europejskiej); wschodnie skrzydło zamku z rzadko występującymi w zamkach krzyżackich freskami oraz piękną panoramą doliny Wisły; Filialny kościół św. Maksymiliana odbudowany po pożarze w roku 1902 z gotycką kryptą o palmowym sklepieniu; kaplica św. Jerzego z połowy XIV w.; murowany wiatrak Holenderski z XIX w. w miejscowości Nowe.
- Jezioro Radodzierz na skraju Borów Tucholskich z bazą rekreacyjną i rezerwatem roślinności torfowiskowej,
- Poholenderska wieś Mątawy z charakterystyczną drewnianą zabudową i niedużym kościółkiem pomennonickim,
- Panorama Nowego i wysoczyzny nadwiślańskiej w Trylu, Nizina Sartowicko – Nowska.

Gmina Świecie:

Na terenie wiejskim gminy znajdują się zabytki architektury oraz pierwotna przyroda zachowana w parkach i rezerwach znajdujących się częściowo na terenie gminy, które budzą zainteresowanie turystów:

- „Diablec” to punkt widokowy znajdujący się na nadwiślańskiej wysoczyźnie,
- Z tego miejsca rozciąga się wspaniały widok na rzekę Wisłę i pobliskie Chełmno,

- Dom będący pozostałością po holenderskich osadnikach (Mennonitach) z 1770 roku w Chrystkowie koło Gruczna,
- Młyn w Grucznie,
- Kościół w Sartowicach.

Gmina Warlubie:

Wśród walorów turystycznych gminy na uwagę zasługuje różnorodność środowiska przyrodniczego, urozmaicona rzeźba terenu, rezerваты przyrodnicze „Osiny”, „Kuźnica” i „Jezioro Łyse” oraz Wdecki Park Krajobrazowy i Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu. Celom wypoczynkowo – rekreacyjnym służy trasa rowerowa „Młyńskie koło” i przyrodnicza ścieżka dydaktyczna Rybno – Lipinki. Na terenie gminy znajduje się ponadto kilka jezior – Radodzierz, Rybno, Płochocińskie, Rumacz i Mątaski oraz takie atrakcje historyczne jak:

- Zespoły parkowo – pałacowe w Bąkowie, Rulewie i Płochocinie z XIX w.,
- Zabytkowe kościoły w Płochocinie (1891), Lipinkach (1904), Wielkim Komorsku (1798) i Bzowie (1768),
- Bunkry obronne z I wojny światowej w Bzowie,
- Drewniana zabudowa z końca XIX wieku w Lipinkach i Bzowie,
- Kamienny wodopój konnego dyliżansu Grudziądz – Nowe z przystankiem i źródłem w Bzowie z XIX w. - jedyny w regionie,
- Pozostałości kultury mennonickiej (zabudowania gospodarskie, domy, cmentarze) w Komorsku, Osieku i Kruszach.

Odnosząc się do obszaru LGD zauważalny staje się fakt, że pomimo bardzo bogatych zasobów zabytkowej architektury, bogatej historii i kultury regionu, zbyt słabo wyeksponowana jest specyfika tych elementów. Niewystarczające zagospodarowanie miejsc turystycznych, niszczące obiekty zabytkowe mają znaczący wpływ na atrakcyjność turystyczną obszaru LGD. Pocieszający w tym wszystkim staje się fakt rosnącej, w dzisiejszych czasach świadomości mieszkańców o konieczności promocji walorów kulturowych, historycznych czy artystycznych, jak również pogłębiające się poczucie tożsamości mieszkańców z regionem objętym LSR. Daje to olbrzymią szansę na poprawę stanu zachowania środowiska kulturowego gmin, stworzenie dla rozwoju gospodarczego gminy produktu turystycznego wykorzystującego dobra kultury, rozwój przedsiębiorczości oraz uwrażliwienie mieszkańców gmin na potrzeby związane z utrzymaniem i ochroną środowiska kulturowego.

UWARUNKOWANIA KULTUROWE

Do dziś na terenie LGD zachowały się w tradycji obrzędy, pieśni, legendy i regionalne potrawy. Z uwagi na to, iż cały teren LGD leży w południowej części Kociewia (tzw. Kociewie Świeckie) kultura i zwyczaje mieszkańców terenu LGD czerpane są ze zwyczajów rdzennych kociewiaków. Wśród zachowanych obrzędów na uwagę zasługują obrzędy związane ze ślubem, żniwami, dożynkami, świętami kościelnymi i śmiercią. Na terenie wszystkich gmin terenu LGD organizowane są dożynki, odpusty, noce świętojańskie, festiwale, dni gmin oraz coroczny „Festiwal Smaku” odbywający się w Grucznie (gmina Świecie). Na naszym terytorium następuje powrót do różnych tradycji m.in.:

* **Pszczelarstwa** – pszczelarze z powiatu świeckiego pozyskują różne miody, takie jak: rzepakowy, lipowy, wielokwiatowy, akacjowy, spadziowy, malinowy i wiele innych oraz wosk pszczeli.

* **Sadownictwa** - przed I wojną światową oraz w okresie międzywojennym przy każdym gospodarstwie w strefie zboczowej (na skarpie) i na dnie doliny zakładano sady o różnej

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

powierzchni. Owoce wykorzystywano na własne potrzeby lub przerabiano, a nadmiar spławiano do Gdańska. Po II wojnie światowej wiele osób wycinało drzewa, zastępując lokalne odmiany niskopiennymi, mało odpornymi na choroby i przemarzanie, sprowadzanymi z Europy Zachodniej. Aby uratować stare odmiany drzew owocowych (liczebność niektórych szacuje się na kilka egzemplarzy), lepiej przystosowanych do tutejszych warunków glebowych i klimatycznych, opracowano metody ich odtwarzania. Po zinventaryzowaniu i oznaczeniu ponad 30 odmian jabłoni założono ich szkółkę. Stąd materiał nasadzeniowy dostarczany jest do sadów rolników, którzy zdecydują się na ich uprawę. Od 2000 roku zakładana jest również kolekcja lokalnych ekotypów śliw.

Rys. Elementy środowiska kulturowego

*Kulinarnych - powidła z Doliny Dolnej Wisły. Na przełomie XIX i XX wieku nad Dolną Wisłą (na odcinku pomiędzy Bydgoszczą i Gniewem) było ponad 2 tysiące sadów przydomowych. Owoce wykorzystywano na własne potrzeby, a ich nadwyżkę zawożono do miast i sprzedawano. Szczególne znaczenie miały śliwy węgierki. Lokalny ich ekotyp charakteryzował się nie tylko odpornością na niekorzystne czynniki klimatyczne i szkodniki, ale również tym, że pestki bardzo łatwo oddzielały się od miąższu. Tę cechę wykorzystywano do produkcji powideł. Gospodynie przygotowywały wielkie kuprowe (miedziane) kotły, bociany (mieszadła), rozpałały ognisko i wsypywały do naczyń dojrzałe, wcześniej wypestkowane owoce. Smażone najczęściej bez cukru, na wolnym ogniu nawet 3 dni, odznaczały się wyśmienitym smakiem. Gotowe produkty umieszczano w kamiennych garnkach i zapiekano w chlebowych piecach. Gdy na powierzchni powideł utworzyła się

spieczona skorupka, wyjmowano garnki i składowano w chłodnych piwnicach. Tak przygotowane i przechowywane mogły być użyte do spożycia nawet po 2-3 latach. Inne węgierki lokalnej odmiany musiały być wrzucane do kotłów wraz z pestkami, gdyż ich wyjmowanie pochłaniało zbyt dużo czasu. Wiedzano, że nie są robaczywe, ponieważ brano tylko te owoce, które wisiały na drzewie do pierwszych przymrozków i odznaczały się lekko pomarszczoną skórą. Po usmażeniu powidła przepuszczano przez specjalnie do tego celu wykonane przez garncarza z Gruczna cedzidła, skutecznie zatrzymujące wszystkie twarde nasiona. Goryczka pestek nadawała produktowi oryginalny smak. Pod koniec lat 90 XX wieku w kilku miejscach w Dolinie Dolnej Wisły reaktywowano smażenie powideł śliwkowych w tradycyjnych, miedzianych kotłach. Poza tym do dnia dzisiejszego odbywają się imprezy plenerowe promujące tradycyjne smażenie powideł na terenie Doliny Dolnej Wisły.

Analizując uwarunkowania przestrzenne, historyczne i kulturowe nie ulega wątpliwości, że zarówno wspólne granice, ciekawa historia i bogate zasoby historyczno – kulturowe doskonale prezentują obszar objęty LSR jako obszar o przestrzennej spójności.

3) Ocena społeczno – gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego i gospodarczego obszaru oraz aktywności społecznej

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA NA OBSZARZE LGD

Tab.7 Ludność według zamieszkania i płci

Źródło: Bank Danych Regionalnych (dane na dzień 31 grudnia 2006r.)

Lp.	Gmina	Jednostka	Wielkość parametru	Ludność na obszarze LGD [%]
1	Bukowiec	osób	5187	10,4
	mężczyzn		2537	10,3
	kobiet		2650	11,0
2	Dragacz	osób	6964	14,0
	mężczyzn		3486	14,1
	kobiet		3478	13,8
3	Drzycim	osób	5094	10,2
	mężczyzn		2547	10,3
	kobiet		2547	10,2
4	Jeżewo	osób	7827	15,7
	mężczyzn		3921	15,8
	kobiet		3906	15,6
5	Nowe	osób	10782	21,6
	mężczyzn		5450	22,0
	kobiet		5332	21,3
6	Świecie*	osób	7401	14,9
	mężczyzn		3577	14,5
	kobiet		3824	15,2
7	Warlubie	osób	6530	13,2
	mężczyzn		3224	13,0
	kobiet		3306	13,2
	RAZEM	osób	49785	100
	mężczyzn		24742	100
	kobiet		25043	100

* obszar bez miasta

Na terenie objętym działaniem LGD na koniec 2006 roku mieszkało 49 785 osób (Tab.7), w tym 25 043 kobiet i 24 742 mężczyzn.

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalne Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

Zróżnicowanie zagęszczenia mieszkańców w poszczególnych gminach wahało się od 32 (gm. Warlubie) do 100 (gm. Nowe) osób na km².

Liczba ludności na obszarze LGD od jakiegoś czasu utrzymuje się na podobnym poziomie. Jest to wynikiem utrzymującego się ujemnego salda migracji spowodowanej głównie wyjazdami za granice kraju równoważnego poprzez dodatni przyrost naturalny.

(Tab. 8) Ruch naturalny ludności wg płci (dane na dzień 31 grudnia 2006r.)

lp.	Gmina	Urodzenia żywe			Zgony			Przyrost naturalny		
		ogółem	mężczyzn	kobiet	ogółem	mężczyzn	kobiet	ogółem	mężczyzn	kobiet
1	Bukowiec	65	24	41	37	16	21	28	8	20
2	Dragacz	79	56	23	59	37	22	20	19	1
3	Drzycim	64	32	32	40	22	18	24	10	14
4	Jeżewo	83	44	39	68	35	33	15	9	6
5	Nowe	115	59	56	117	62	55	-2	-3	1
6	Świecie*	81	29	52	77	47	30	4	-18	22
7	Warlubie	69	25	44	59	28	31	10	-3	13
	RAZEM	556	269	287	457	247	210	99	22	77

* bez miasta Świecie

Jak wynika z danych statystycznych na dzień 31.12.2006 r. najmniejszy przyrost naturalny występuje w gminie Nowe i gminie Dragacz (1 osoba) natomiast największy w gminie Bukowiec (28 osób).

POZIOM BEZROBOCIA

Poziom bezrobocia na analizowanym obszarze jest dość wysoki i stanowi poważną barierę rozwojową. Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu z końca 2006 roku łączna liczba danych pozostających bez pracy wynosi 4257 osób, co stanowi 11,7 % mieszkańców oraz około 7,42 % ludności w wieku produkcyjnym.

(Tab.9) Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia dane na dzień 31 grudnia 2006r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Świeciu

Wyszczególnienie		Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Wiek	18-24	947	642	305
	25-34	1192	853	339
	35-44	926	654	272
	45-54	973	557	416
	55-59	195	81	114
	60-64	24	-	-
Wykształcenie	wyższe	60	46	14
	policealne i średnie zawodowe	609	458	151
	średnie ogólnokształcące	312	262	50
	zasadnicze zawodowe	1541	1020	521
	gimnazjalne i poniżej	1735	1001	734

W 2006 roku najmniejszy odsetek osób bezrobotnych w stosunku do mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym występował w gminie Nowe i Warlubie (poniżej 6%),

natomiast najwyższy w gminie Jeżewo (9,8%). W pozostałych gminach wynosił on około 8%. Ponadto na koniec 2006 roku we wszystkich gminach kobiety stanowiły większość osób bezrobotnych.

OPIEKA ZDROWOTNA I OPIEKA SPOŁECZNA

Dostępność do placówek ochrony zdrowia na poziomie podstawowym jest zapewniona we wszystkich gminach obszaru LGD. Jednak z uwagi na daleki dojazd do przychodni i niewystarczająca ilość aptek, należy uznać ten stan za niezbyt komfortowy dla mieszkańców bardziej odległych wsi. W gminie Świecie na terenie miasta, które nie wchodzi w obszar oddziaływania LGD, działa stworzony w 2005 roku przez firmę „Know-how” NZOZ „Nowy szpital”, który zastąpił działający wcześniej SPZOZ (zamknięty z powodu zadłużenia). „Nowy szpital” realizuje kontrakt NFZ, dzięki czemu zapewnia bezpłatne leczenie na wszystkich oddziałach. Na terenie miasta znajduje się również Wojewódzki Szpital dla Psychicznie i Nerwowo Chorych. Dodatkowo na terenie objętym działaniem LGD znajduje się:

- Dom Pomocy Społecznej w Gołuszycach – prowadzony przez Powiat Świecki,
- placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wielofunkcyjna „Dom Dziecka w Bąkowie” – prowadzona przez Powiat Świecki,
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza dla dziewcząt w Topolnie typu socjalizacyjnego – prowadzona na zlecenie Powiatu przez organizację pozarządową,
- Miejsko – Gminna Przychodnia w Świeciu.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Nad bezpieczeństwem publicznym na terenie LGD czuwa Komenda Powiatowa Policji w Świeciu. Obszar wiejski obsługiwany jest przez poszczególne posterunki policji w gminach. Drugim ważnym elementem zapewniającym bezpieczeństwo jest działalność straży pożarnej. Główną jednostką na terenie LGD jest Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świeciu. Poza komendą Powiatową PSP na terenie LGD działa 36 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, których część jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

EDUKACJA

Na obszarze LGD znajduje się wystarczająca liczba szkół podstawowych (25 sztuk) i gimnazjów (10 sztuk). Oznacza to, że średnio na gminę przypadają około 3 placówki nauczania podstawowego oraz 1 gimnazjum. Analizując stan infrastruktury oświatowej można zauważyć, iż rozkład szkół jest równomierny. Oznacza to, że w każdej z gmin znajduje się podobna liczba placówek oświatowych. Młodzież z obszaru LGD ma możliwość kontynuowania nauki z szkołami średnimi w Nowem i Świeciu, jak również w pobliskim Grudziądzu. Dodatkowo w gminie Nowe znajdują się Szkoła Policealna dla Dorosłych oraz Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych. Na terenie LGD nie ma możliwości kontynuacji nauki na poziomie szkół wyższych, co jest zrozumiałe na terenach wiejskich. Młodzież ma jednak taką możliwość w Świeciu, w jednej z dwóch istniejących placówek - Wyższej Szkole Menedżerskiej w Świeciu i Wyższej Szkole Języków Obcych w Świeciu oraz w pobliskich dużych miastach Toruniu i Bydgoszczy.

SPORT I REKREACJA

Na publiczną infrastrukturę sportową gmin objętych LSR składają się głównie nieliczne przyszkolne sale gimnastyczne i boiska oraz stadiony i boiska wiejskie, jak i hale sportowe. Na terenie LGD istnieje 10 zorganizowanych klubów sportowych oraz kilka uczniowskich klubów sportowych. Najpopularniejszymi dyscyplinami wśród mieszkańców są niewątpliwie piłka nożna i koszykówka oraz w mniejszym stopniu lekkoatletyka, siatkówka, tenis stołowy, pływanie, sporty walki. Najbardziej odczuwalny jest brak wystarczającej liczby sal gimnastycznych, tak istotnych i niezbędnych w każdej szkole. Część boisk wiejskich powstała przed laty i widoczne są braki inwestycyjne m.in. płyty wymagają modernizacji, konieczne jest uzupełnienie stadionów o bezpieczne miejsca na widowni. Brakuje też utwardzonych boisk do takich gier, jak koszykówka czy tenis, a także urządzonych, bezpiecznych placów zabaw dla najmłodszych. Reasumując, istniejąca baza sportowo – rekreacyjna jest dość uboga, a dostępność atrakcyjnych obiektów sportowych jest ograniczona, między innymi z powodu odległości.

DOSTĘP DO KULTURY

Instytucjonalna obsługa kultury na terenie gmin LGD jest bardzo słabo rozwinięta – jedynymi instytucjami kultury są biblioteki gminne i świetlice wiejskie. Prawie w każdej wsi jest świetlica wiejska. Budynki drewniane, murowane, czasem budowane od razu na potrzeby świetlicy, niekiedy adoptowane stare budynki szkół - posiadają zwykle dużą salę spotkań oraz zaplecze kuchenne, niekiedy także kilka mniejszych pomieszczeń. Są i duże i małe, zależnie od możliwości i okoliczności, w jakich budowali ją sami mieszkańcy. Stoją zazwyczaj w środku wsi. Bardzo często stanowią też ciekawy i unikalny zabytek architektury wiejskiej, kryjącej w sobie historię kilku pokoleń i regionalny charakter budownictwa. Niestety stan techniczny wielu z nich jest opłakany. W świetlicach wiejskich odbywają się od czasu do czasu zabawy wiejskie, wesela, spotkania ochotniczych straży pożarnych, kół gospodyń wiejskich, przedwyborcze i zebrania wiejskie. To minimalny, choć często spotykany program życia niejednej świetlicy wiejskiej. W okresach między tymi wydarzeniami niektóre świetlice służą zabawie dzieciom w ferie lub na co dzień po szkole. Nie da się jednak ukryć, że dla wielu wójtów budynek świetlicowy to kolejny problem w budżecie gminy, bo wiele świetlic, jak i ich otoczenie wymaga porządnego remontu (doprowadzenie wody, odprowadzenie ścieków, sanitariaty, zaplecze kuchenne, wymiana stolarki okiennej, pokrycie dachowych itp.).

Wśród form i przejawów działalności kulturalnej na terenach gmin wyróżnić należy:

- Koncerty Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Gwiazdki dla dzieci z terenu gminy,
- Dni Strażaka,
- Dni dziecka,
- Zakończenie roku kulturalno – oświatowego GOKSiR,
- Festyny sportowo – rekreacyjne,
- Festiwale Mini Playback Show,
- „Cross Diabelski” w Gródku (gmina Drzycim).

Ponadto organizowane są dożynki, festyny gminne, odpusty, noce świętojańskie, festiwale, dni gmin oraz słynny Festiwal Smaku odbywający się co roku w Grucznie, a nawet rekonstrukcje historycznych wydarzeń m.in. coroczna rekonstrukcja bitwy pod Bukowcem z 1939 roku. Wszystkie imprezy organizowane na obszarze objętym LSR mają wpływ na integrację lokalnej społeczności i są niezbędnym czynnikiem w kształtowaniu, zwłaszcza u ludzi młodych, tożsamości społecznej.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE OBJĘTYM LGD

Na obszarze objętym LSR istnieje szereg stowarzyszeń i związków działających na bardzo szerokiej płaszczyźnie. Zajmują się one organizacją różnego rodzaju imprez kulturalnych, sportowych. Poprzez swoją działalność na rzecz rozwoju obszarów wiejskich przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców na tych obszarach.

TURYSTYKA WIEJSKA

Przy niewielkiej liczbie hoteli na terenie LGD (2 hotele w Nowem i motele w Dragaczu i Warlubiu) bazę wypoczynkową w niewielkim stopniu uzupełnia agroturystyka. Dla mieszkańców wsi agroturystyka stwarza zupełnie nowe możliwości użytkowania przestrzeni wiejskiej, zabudowań rolniczych, lokalnej infrastruktury, zaś uzyskane dodatkowe dochody przyczyniają się do wzrostu zasobności poszczególnych gospodarstw oraz wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Najcenniejszymi cechami wypoczynku na świeckiej wsi, poszukiwanymi przez turystów, ale nie w pełni wykorzystanymi są: możliwości kontaktu z niezanieczyszczonym środowiskiem przyrodniczym, cisza, spokój, niewielki ruch, możliwości kontaktu z życiem wiejskim, zwierzętami domowymi, pracami rolnymi, folklorem, możliwości korzystania z żywności produkowanej w gospodarstwach czy nawet praktycznego skorzystania z jazdy konnej. Agroturystyka oferując turystom wypoczynek w ciszy i spokoju, w naturalnym środowisku, krajobrazie wiejskim, przyciąga coraz większą liczbę turystów. Wiąże się z tym potrzeba zwiększenia liczby gospodarstw oferujących tego typu wypoczynek, co zmusza do podjęcia działań w zakresie ich tworzenia, modernizacji, jak i udoskonalenia systemu ich promocji na obszarze objętym LSR.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Aktywności społecznej sprzyjają przede wszystkim: wyższe wykształcenie, wysoki status zawodowy, zainteresowanie polityką, gotowość wzięcia udziału w wyborach, uczestnictwo w wyborach parlamentarnych. Natomiast wyraźnie blokują ją: niskie wykształcenie i słabe kwalifikacje zawodowe, bezrobocie, złe warunki materialne i wynikająca z tego bierność polityczna. Ogólny wskaźnik aktywności społecznej na obszarze objętym LSR wykazuje, że wprawdzie zdecydowana większość mieszkańców nie działa w żadnej organizacji, jednak niemal co czwarty poświęca swój wolny czas na działalność społeczną, w tym niewielu działa w jednej lub kilku organizacjach.

Tab. 10 Frekwencja w wyborach uprawnionych z terenu LGD

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza

Gmina	Frekwencja			
	Wybory Prezydenta RP	Ponowne głosowanie	Wybory samorządowe	Głosowanie do Sejmu
	09-10-2005	23-10-2005	12-11-2006	21-10-2007
Bukowiec	43,75 %	38,10 %	39,87 %	41,52 %
Dragacz	40,97 %	35,55 %	34,70 %	41,32 %
Drzycim	41,80 %	39,77 %	43,40 %	43,36 %
Jeżewo	43,65 %	42,58 %	36,48 %	42,97 %
Nowe	41,70 %	39,75 %	38,01 %	40,20 %
Świecie	46,23 %	45,73 %	42,08 %	50,78 %
Warlubie	40,20 %	36,20 %	47,20 %	37,76 %

Pomimo stopniowo wzrastającej świadomości społecznej, co do możliwości i zasadności rozwiązywania istotnych problemów lokalnych, społecznych we własnym zakresie, niewątpliwie obszar LGD charakteryzuje się dość niską aktywnością społeczną mieszkańców. Przykładem może być statystyka dotycząca udziału mieszkańców z obszaru LGD w wyborach.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Sieci komunikacyjne

Jednym z kluczowych problemów dla rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru LGD jest niszczący stan dróg, zwłaszcza gminnych. Sieć dróg wyższych kategorii (w tym głównie powiatowych) jest dość dobrze rozwinięta. Niewątpliwie problemem jest duża ilość odcinków dróg gminnych nieutwardzonych. Występuje również problem niedostosowania sieci dróg do obecnej liczby pojazdów i natężenia ruchu. Głównym środkiem transportu dla mieszkańców LGD jest głównie komunikacja autobusowa. Funkcjonuje również system kolejowy charakteryzujący się niezadowalającym stanem technicznym linii kolejowych.

Na terenie oddziaływania LGD występuje ważny w skali kraju węzeł komunikacyjny. Zbiegają się tutaj drogi krajowe nr 1 (E-75) i 5 (E-261), które łączą północ z południem Polski. Przez teren LGD przebiega węzeł autostradowy A-1 (korytarz transportowy A-1 – sieć europejska), głównie na terenie gmin Warlubie i Dragacz. W niedalekiej przyszłości planowana jest również budowa drogi expressowej S5 łączącej Nowe Marzy (gmina Dragacz) z Wrocławiem.

Zaopatrzenie w energię

Głównymi dostawcami energii na obszarze LGD są: ENEA Operator Sp. z o.o. oddział w Bydgoszczy, PRATERM Północ Spółka z o.o. oraz Saturn Management Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością i Wspólnicy, Sp. k. Ponadto występują również małe kotłownie lokalne, a część mieszkańców ogrzewa się sposobami tradycyjnymi przez kotłownie przydomowe. Na terenie gminy Drzycim działa niewielka elektrownia wodna na Wdzie w Gródku oraz niewielka elektrownia w Bedlenkach, a w gminie Świecie Mała Elektrownia Wodna w Kozłowie i Przechowie. Na obszarze LGD istnieje możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii tj. energii rzek, wiatru promieniowania słonecznego czy biomasy, pochodzących z licznych zasobów naturalnych występujących na tym obszarze. Na wielu spotkaniach mieszkańcy obszaru objętego LSR sygnalizowali potrzebę utworzenia bazy logistycznej dla działań opartych na wykorzystaniu zasobów przy zastosowaniu odpowiednich technologii ich przetwarzania. Uruchomienie tych działań sprzyjać będzie promocji lokalnych zasobów naturalnych, jak i poprawie efektywności ich wykorzystania i oszczędzania, co z kolei wpłynie na poprawę stanu środowiska poprzez redukcję zanieczyszczeń do atmosfery i wód oraz redukcję ilości wywarzanych odpadów.

Telekomunikacja

Połączenia w zakresie telefonii stacjonarnej realizowane są poprzez dwóch operatorów, Telekomunikacja Polska S.A. oraz Netia S.A. Operatorem dominującym jest Telekomunikacja Polska. Należy również podkreślić, że większość mieszkańców korzysta z różnorodnej sieci telefonii komórkowej. Obszar LGD jest dobrze wyposażony w stacje bazowe wszystkich trzech operatorów GSM, z wyjątkiem dużych obszarów leśnych. Jednak w dalszym odczuwalny jest brak szybkiego łącza internetowego, zwłaszcza na obszarach wiejskich.

GOSPODARKA OBSZARU

Powierzchnia użytków rolnych

Obszar realizacji LSR częściowo obejmuje tereny o niekorzystnych warunkach gospodarowania (określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29.06.2004r. Dz. U. nr 73 i nr 158, z późniejszymi zmianami). Do takich terenów zalicza się obszary gmin: Bukowiec, Drzycim, Jeżewo i Warlubie, wszystkie te gminy należą do strefy I obszarów ONW oraz część gmin: Dragacz (5 obrębów), Nowe (7 obrębów) oraz Świecie (3 obręby). Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych na terenie LGD wynosi ok. 6-8 ha. Świadczy to o rozdrobnieniu gospodarstw. Niska średnia wielkości powierzchni gospodarstw rolnych świadczy o tym, że powinny one pozyskiwać dodatkowe dochody z poza produkcji rolniczej.

Na terenie działania LGD produkcja roślinna jest na gruntach ornych przy niewielkim udziale trwałych użytków zielonych i sadów. W strukturze zasiewów dominują rośliny zbożowe (ok. 80%) i uprawa ziemniaków. Na lepszych gruntach dominuje uprawa pszenicy, jęczmienia, kukurydzy i rzepaku.

Tab. 11 Powierzchnia gruntów według rodzaju gospodarstw i grup obszarów użytków rolnych w arach
Źródło: Powszechny spis rolny 2002r.

Lp.	Gmina	Ogółem	Użytki rolne	Sady	Łąki	Pastwiska
1	Bukowiec	966 211	893 356	2 424	45 560	19 545
2	Dragacz	497 727	454 505	1 314	83 793	29 569
3	Drzycim	561 482	521 043	1 951	23 020	15 687
4	Jeżewo	567 674	516 674	4 982	52 676	27 876
5	Nowe	527 732	478 058	1 970	56 101	26 707
6	Świecie*	832 740	753 968	18 930	64 229	31 206
7	Warlubie	952 801	853 223	3 507	67 709	22 014
	RAZEM:	4 906 367	4 470 827	35 078	393 088	172 604

* bez obszaru miasta

Gospodarka wodno-ściekowa

Poziom wyposażenia w sieć wodociągową oraz kanalizacyjną na terenie LGD jest dość dobrze rozwinięta. Przedstawia to poniższa tabela:

Tab. 12 Wodociągi i kanalizacja w 2006r., Źródło: GUS

Lp	Gmina	Sieć rozdzielcza w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych		Ścieki odprowadzane w dm ³
		wodociągi	kanalizacja	wodociągi	kanalizacja	w dm ³	na 1 osobę w m ³	
1	Bukowiec	124,1	36,2	973	446	183,1	35,7	61,9
2	Dragacz	66,6	26,6	806	213	196,7	28,6	176,0
3	Drzycim	94,6	10,0	774	182	129,4	25,7	49,2
4	Jeżewo	88,1	46,6	1442	584	180,6	23,3	93,2
5	Nowe	85,9	35,4	1160	694	301,8	28,1	206,4
6	Świecie*	183,4	56,4	1252	608	183,1	1,6	728
7	Warlubie	102,1	31,5	925	396	148,6	23,0	211,0
		744,8	242,7	7 332	3 123	1 323,3	166,0	1 525,7

* bez obszaru miasta

Na terenie obszaru LGD istnieją następujące oczyszczalnie ścieków:

- komunalna oczyszczalnia ścieków w Dolnej Grupie w gminie Dragacz,
- komunalna oczyszczalnia ścieków w Jastrzębiu w gminie Drzycim,
- przemysłowa oczyszczalnia ścieków w Jastrzębiu - Zakład „Kier”,
- komunalna oczyszczalnia ścieków w Gródku w gminie Drzycim,
- przemysłowa oczyszczalnia ścieków w Drzycimiu - Spółdzielnia Mleczarska,
- biologiczna oczyszczalnia ścieków w Warlubiu,
- oczyszczalnie ścieków produkcyjnych Fermy tuszu Trzody Chlewnej w Kraplewicach w gminie Jezewo,
- oczyszczalnie ścieków produkcyjnych Zakładów Mięśnych „Prosiaczek” w Kraplewicach,
- oczyszczalnia oparta na rowach melioracyjnych na Osiedlu Mieszkaniowym w Kraplewicach.

Ścieki z obszaru miejskiego i wiejskiego Gminy Świecie oraz z Gminy Bukowiec oczyszczane są w Mechanicznej Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Świeciu, a następnie w Biologicznej Oczyszczalni Ścieków Zakładów Papierniczych w Świeciu.

Zanieczyszczenie środowiska i gospodarka odpadami

Obszar oddziaływania LGD znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Świecia, jednego z głównych ośrodków przemysłowych województwa kujawsko-pomorskiego, ośrodka o znaczącej emisji zanieczyszczeń. Na obszarze gmin objętych LSR po zbilansowaniu wytwarzanych odpadów komunalnych możemy podzielić je na: odpady komunalne z gospodarstw domowych, odpady wielkogabarytowe, odpady organiczne z pielęgnacji terenów zielonych, odpady budowlane, z infrastruktury oraz odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych. Pomimo istniejących kilku zorganizowanych wysypisk na terenie działania LGD oraz prowadzonej akcji segregacji odpadów część z nich trafia do środowiska w sposób niekontrolowany (spalanie, deponowanie na tzw. dzikich wysypiskach) powodując jego zanieczyszczenie. Plany rozwoju lokalnego poszczególnych gmin w regionie zwracają na to uwagę, choć niewątpliwie jest to duży problem. Na większości obszarów wiejskich występuje brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków. Stosowane sposoby oczyszczania (nieszczelne szamba przydomowe) stanowią zagrożenie dla środowiska przyrodniczego gmin i ogólnie pogarszają warunki sanitarne obszaru LGD. Problem stanowi również niski poziom zagospodarowania odpadami. W zakresie gospodarki odpadami istnieje 5 zorganizowanych składowisk odpadów niewielkich rozmiarów. Na terenach wiejskich część odpadów jest wykorzystywana w żywieniu zwierząt lub kompostowana. Na obszarze objętym LSR prowadzona jest segregacja odpadów, jednak zarówno system segregacji jak i recyklingu odpadów, zwłaszcza komunalnych, jest w dalszym ciągu niewystarczający w każdej gminie.

Struktura branżowa

Na terenie LGD najwięcej podmiotów w 2006 roku działało w sekcji „Handel i naprawy” (44,6%), następnie w budownictwie (13,3%) i przemyśle (13,2%). Najmniej podmiotów zajmowało się usługami hotelowo-gastronomicznymi (4,0%) oraz pośrednictwem finansowym (5,1%). Zauważyć można było też duże różnice w przestrzennym rozmieszczeniu przedsiębiorstw. Największą ilość podmiotów ulokowała się w gminach: Dragacz i Nowe. Na obszarze objętym LSR nie występują podmioty gospodarcze zatrudniające ponad 250 osób, w związku z czym wszystkie istniejące podmioty należą do sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MSP). Najsilniej ugruntowały się przedsiębiorstwa z branży mięsnej, papierniczej i drzewnej.

**Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalne Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”**

Tab. 13 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych na dzień 31 grudnia 2006 roku, Źródło: Bank Danych Regionalnych

		Gmina Bukowiec	Gmina Dragacz	Gmina Drzycim	Gmina Jeżewo	Gmina Nowe	Gmina Świecie*	Gmina Warlubie	RAZEM
	Ogółem	221	638	208	408	624	447	337	2 883
sektor publiczny	podmioty gospodarki narodowej	12	25	12	14	45	6	16	130
	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	9	8	9	10	11	5	12	64
	spółki handlowe	-	-	1	-	1	1	-	3
sektor prywatny	podmioty gospodarki narodowej (ogółem)	209	613	196	394	579	441	321	2 753
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	157	535	152	316	494	367	275	2 296
	spółki handlowe	8	21	10	10	12	19	2	82
	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	2	6	3	1	4	3	-	19
	spółdzielnie	3	1	5	3	6	1	1	20
	stowarzyszenia i organizacje społeczne	8	9	10	10	10	7	11	65

* bez obszaru miasta

Tab. 14 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w wybranych sekcjach w 2006 roku.
Źródło: GUS

		w tym						
	ogółem	przetwórstwo przemysłowe	budownictwo	handel i naprawy	hotele i restauracje	transport	pośrednictwo finansowe	obsługa nieruchomości i firm
Bukowiec	137	20	16	62	1	32	4	12
Dragacz	458	35	45	242	20	43	33	40
Drzycim	120	21	16	56	5	10	5	7
Jeżewo	267	32	44	103	10	33	19	26
Nowe	443	75	52	196	20	47	18	35
Świecie*	313	36	46	125	10	55	13	28
Warlubie	235	42	43	96	13	16	8	17
RAZEM 1973		231	262	880	79	226	160	165

* bez obszaru miasta

4) specyfika obszaru

Niewątpliwie elementem, który w szczególny sposób charakteryzuje obszar oddziaływania LGD i nadaje mu specyficzny charakter jest przyroda i jej ochrona. Obszar LGD położony jest na terenie dwóch malowniczych parków krajobrazowych, które stanowią:

- **Zespół Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego** o powierzchni 60 tys. ha, na terenie którego leży 5 gmin LGD (Dragacz, Jeżewo, Nowe, Warlubie, Świecie),
- **Wdecki Park Krajobrazowy**, na terenie którego leżą gminy Drzycim, Jeżewo i Warlubie. Na terenie LGD znajduje się również 13 rezerwatów przyrody z licznymi pomnikami przyrody, wśród których na szczególną uwagę zasługują:
  - pomnik przyrody, znajdujący się koło Leosi (gmina Drzycim) największy na Pomorzu głaz narzutowy zwany „**Diabelskim kamieniem**”,
  - Rezerwat "**Śnieżynka**" o powierzchni 3 ha położony we wsi Wiąg (gmina Świecie), jest fragmentem śródpolnego wąwozu, którego dnem płynie strumień tworzący liczne zakola. Ze względu na znaczne zróżnicowanie siedlisk rośnie tu ponad 130 gatunków roślin naczyniowych. Wiele z nich jest rzadkością lub podlegają częściowej ochronie, np. kokorycz wątlą, fiołek przedziwny, zawilec żółty. Strome stoki wąwozu porośnięte są lasem liściastym.
  - Rezerwat **Grabowiec** o powierzchni 27 ha jest rezerwatem leśnym wyróżniającym się licznymi wąwozami i wzniesieniami urozmaicającymi teren. Obszar ten został objęty ochroną ze względu na zachowany grąd zboczowy z chronionymi i rzadkimi gatunkami roślin zielonych. W sferze przykrzewdziowej rosną pomnikowe dęby o obwodzie 5-8 m.
  - Rezerwat "**Czarcie Góry**" o powierzchni ok. 65 ha (gmina Świecie) rozciąga się na odcinku o długości 5,5 km i obejmuje urwiste stoki i parowy porośnięte lasem liściastym z bogatym runem. W zachodniej części parowu płynie malowniczy strumień, który tworzy liczne meandry, a powalone pnie i gałęzie tworzą małe wodospady, co nadaje temu zakątkowi swoisty urok. W środkowej części rezerwatu znajduje się park w stylu angielskim z licznymi pomnikami przyrody jak: miłorząb japoński, dąb szypułkowy, kasztanowiec biały, choina kanadyjska, platan wschodni, buk zwyczajny - forma płacząca i świerk srebrzysty.
  - ścisły Rezerwat „**Osiny**” w Nadleśnictwie Osie (gmina Warlubie) o powierzchni ok. 21ha. Jest jednym z najbardziej pierwotnych torfowisk pomorskich. Rezerwat ten jest tym ciekawszy pod względem florystycznym, że występują w nim obok siebie zespoły roślinne torfowisk niskich i przejściowych. Z rzadszych roślin występuje: bagienica, przygielka, niektóre rzadkie storczyki, modrzewnica zwyczajna i rosiczka.
  - leśny Rezerwat „**Kuźnica**” w gminie Warlubie o powierzchni około 7 ha. Rezerwat od wschodu graniczy z jeziorem Rumacz. Został on utworzony dla zachowania w celach naukowych fragmentu boru wilgotnego wyrosłego w specjalnych warunkach glebowych i wilgotnościowych.
  - Rezerwat „**Jezioro Łyse**”, w którym ochroną rezerwatową objęto wody Jeziora Łysego oraz otaczające je torfowiska i lasy o powierzchni 20,26 ha w Leśnictwie Nowa Huta, Nadleśnictwo Osie, gmina Warlubie. Celem ochrony w rezerwacie jest zabezpieczenie i zachowanie cennych ekosystemów wodno – błotnych i boru bagiennego z charakterystycznymi, rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin.

Niektóre gminy mogą poszczycić się pomnikami przyrody. Tak jest w przypadku gminy Nowe, na terenie której rośnie topola czarna o obwodzie w pierśnicy 576 cm rosnąca w miejscowości Kozielec w Nadwiślańskim Parku Krajobrazowym. Ponadto występują na tym obszarze dwa dęby szypułkowe o obwodach w pierśnicy 262 i 195 cm rosnące w pobliżu zabytkowego parku dworskiego w Milewie. Podobnie jest w Bąkowie koło Warlubia, gdzie znajdują się okazałych wymiarów dęby szypułkowe, rosnące na polach i w parku w pobliżu Domu Dziecka. Najbardziej znanym jest „Jan Kazimierz” o obwodzie pnia 980 cm i wieku ponad 650 lat. Szczególnie bogata w pomniki przyrody jest gmina Świecie, posiadająca prawie 100 obiektów przyrodniczych, np.:

- we Wiągu w pobliżu cmentarza rosną 2 cisy pospolite o obwodzie 65 i 95 cm,
- w Sartowicach na terenie zabytkowego parku pałacowego rosną 2 dęby szypułkowe o obwodzie 270 cm oraz 2 modrzewie polskie o obwodzie 205 i 232 cm,
- w Wielkim Konopacie na obrzeżu byłego cmentarza rośnie dąb szypułkowy o obwodzie 550 cm,
- w Sulnowie w parku wiejskim rosną 2 lipy drobnolistne o obwodzie 282 i 332 cm.

Dodatkowo w wielu wsiach zachowały się w różnym stanie zespoły parkowo-pałacowe, parków podworskich (Polski Konopat, Sartowice, Budyń, Jarzębieniec, Kawęcin, Korytowo, Polskie Łąki, Gródek, Jastrzębie, Lubocheń, Laskowice, Bąkowo, Rulewo, Płochocin).

Warto zaznaczyć, że województwo kujawsko-pomorskie uczestniczy w tworzeniu Europejskiej Sieci Ekologicznej **NATURA 2000** tj. obszarów chronionych na terenie Unii Europejskiej. Obszary specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 znajdują się w gminach wchodzących w skład LGD: gmina Dragacz, gmina Drzycim, gmina Jeżewo, gmina Nowe, gmina Warlubie, gmina Świecie.

Kolejnym istotnym czynnikiem z punktu widzenia specyfiki obszaru LGD jest obecność niezwykłych form rekreacji turystycznej, jakim są szlaki rowerowe i piesze. Turystyka to jeden z głównych elementów, który jednoczy wszystkie 7 gmin objętych LSR. Przez obszar LGD przechodzą szlaki turystyczne o ciekawych krajobrazach i niespotykanej historii.

Czarny szlak rowerowy po Dolinie Dolnej Wisły jest obecnie najdłuższym szlakiem rowerowym w Polsce. W całości liczy prawie 480 km i przebiega od miejscowości Cierpice pod Toruniem przez Bydgoszcz, Świecie, Nowe, Gniew, Tczew, Kwidzyn, Grudziądz, Chełmno, Ostromecko do miejscowości Zamek Bierzgłowski pod Toruniem. Jako nieliczny w Polsce posiada tablice informacyjne umieszczone we wszystkich miejscowościach. Szlak prezentuje walory krajobrazowe i kulturowe, przebiega przez malownicze zakątki i doskonale nadaje się na rodzinne, kilkudniowe wycieczki rowerowe.

Zielony Nadwiślański szlak rowerowy jest ciekawym i łatwym do przebycia szlakiem turystycznym, którego trasa prowadzi lewobrzeżną częścią Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Wisły. Pierwszy odcinek biegnie od Jaruzyna i ma charakter całkowicie rekreacyjny. Dalsza część prowadzi grzbietem wału przeciwpowodziowego. Szlak cechują walory krajobrazowe w postaci widoków na dolinę Wisły w okolicach Unisławia. Dodatkową atrakcją stanowi terenowy zjazd w Kozielcu. Szlak biegnie od Bydgoszczy do Świecia.

Czarny szlak „Na Diabelce”- interesujący i jednocześnie bardzo trudny, będący naturalnym przedłużeniem szlaku Nadwiślańskiego (zielonego). Prowadzi brzegiem Wisły, która wiosną wylewa tuż pod stromymi osuwiskami. Latem jazda jest wyjątkowo trudna, zarówno ze względu na gęste chaszcze, jak i ześlizgującą się miejscami wprost do rzeki drogę. Ciekawa technicznie jazda jest prawdziwym wyzwaniem i przygodą.

Czerwony szlak rowerowy o długości 74 km biegnący od Świecia do Czerska. Nie jest to trudny szlak, bardzo bogaty w walory krajobrazowe Borów Tucholskich.

„EuroRoute” R-1 niebieski międzynarodowy szlak rowerowy „Tysiąca Jezior” biegnący od Calais (Francja) do St. Petersburga (Rosja) przebiega przez gminę Świecie.

Żółty szlak „im. F. Chopina” upamiętniający pobyt Chopina na tutejszych terenach, przebiegający obok tablicy pamiątkowej w Kozłowie. Szlak ma długość 8 km od Terespoła do Świecia.

Niebieski szlak „Zamkowy”- prosty do przebycia szlak turystyczny, pełniący funkcję pomocniczą w stosunku do innych szlaków. Łączy Świecie z Chełmnem, między dwoma rzekami Wisłą i Wdą. Widok urozmaicają jedynie smagane wiatrem drzewa. Biegnie od ruin gotyckiego zamku krzyżackiego w Świeciu do pomnika ku pamięci żołnierzy 8 Pułku Strzelców Konnych poległych w czasie II wojny światowej znajdującego się w okolicach Chełmna.

Niebieski szlak „ks. dr. Władysława Łęgi” – o długości 22 km. Szlak poświęcony wybitnemu znawcy archeologii i etnografii Kociewia, którego bardzo interesująca trasa biegnie wokół dorzecza dolnej Wdy.

Czerwony szlak „Stu z Nieba”, długość: 58 km, trasa: Szlachta – Warlubie, przez: Śliwice – Laski – Stara Rzeką – Miedzno – Lipinki – Borowy Młyn.

Niebieski szlak „Partyzantów AK”, trasa: Szlachta PKP – Czersk Świecki, przez: Krąg – Dąbki – Twarożnica – Fojutowo – Brody – Kłoczek – Bielska Struga – Wielkie Gacno – Lisiny – Śliwice – Śliwiczki – Brzeźno – Suchobrzeźnica – Błędno – Lipinki – Rybno.

Żółty szlak rowerowy – o długości 48 km, trasa: Grudziądz – Tleń, przez: Michale – Wielki Lubień – Krusze – Wielki Komorsk – Warlubie – Płochocin – Borowy Młyn – Osie.

Obecność tak wielu atrakcyjnych form turystycznych sprzyja turystyce regionu, jednak zauważalna jest również wzrastająca tendencja do niszczenia uczęszczanych tras turystycznych, zarówno pieszych, jak i rowerowych. Niezbędna staje się odnowa istniejących tras, jak również budowa nowych, zwłaszcza gdy obszar objęty LSR obfituje w tereny o bogatych walorach przyrodniczo- turystycznych, które warto wyeksponować i zagospodarować w celu przyciągnięcia większej rzeszy spragnionych świeżego powietrza i wrażeń turystów.

Ponadto wśród niesamowitych darów natury osobiwy charakter nadają obszarowi LGD liczne i różnorodne zasoby wodne. Obszar LGD położony jest w dorzeczu rzeki Wisły. To największy zbiornik wód płynących powiatu świeckiego o szerokości koryta 400-425 m i głębokości 3-5 m. Najbardziej atrakcyjną rzeką jest Wda, zwana też Czarną Wodą, będąca lewym dopływem Wisły. Płyne na Pojezierzu Południowo-Pomorskim przez Równinę Charzykowską, Bory Tucholskie i Wysoczyznę Świecką, w województwie pomorskim i kujawsko-pomorskim. Ta piękna, nizinno-leśna, meandrująca wśród lasów rzeka posiada liczne zakola, a piaszczysto-kamieniste dno porastają wodorosty. W niewielkiej odległości od Wdy leży ponad 350 mniejszych lub większych jezior. Pokonanie kajakiem Wdy nie stanowi trudności nawet dla mniej wprawnych wodniaków. Wdę zalicza się do rzek sklasyfikowanych w skali trudności wód spokojnych jako A, czyli łatwy odcinek szlaku kajakowego możliwy do pokonania przez każdego początkującego turystę wodnego oraz B, czyli nieco uciążliwy (poniżej Żuru - odcinek szlaku kajakowego możliwy do pokonania przy użyciu typowego sprzętu kajakowego). Atrakcyjną rzeką dla kajakarzy jest również Mątawa. Od wielu lat organizowany jest Ogólnopolski Spływ Kajakowy „Kapustniki”, w którym uczestniczy kilkadziesiąt kajakarzy z Polski, jak i z innych państw. Na uwagę zasługuje górny odcinek Mątwy z malowniczymi zboczami i widokami, tworzącymi niemal podgórski krajobraz w gminie Dragacz. Z tym obszarem graniczy Dolina Dolnej Wisły. Liczne wąwozy, osuwiska, wypływające strumienie zwłaszcza w okolicach gminy Świecie tworzą niepowtarzalny widok. Można go podziwiać z licznych punktów widokowych w Świeciu, Sartowicach i Nowem. Najbardziej malowniczy krajobraz rozprzestrzenia się z tarasu widokowego w Świeciu, znajdującego się na paśmie stoków nadwiślańskich, sięgających 80

m n.p.m., oglądać możemy malownicze ujście Wdy do Wisły w kształcie rozległego amfiteatru.

Niezwykłości krajobrazu nadają obszarowi objętemu LSR również liczne jeziora rynnowe, których polodowcowy charakter wyraża się w znacznej głębokości. Jeziora posiadają wody w II i III klasie czystości. Do najbardziej czystych jezior na obszarze LGD zalicza się jezioro Stelchno o powierzchni 176 ha, które znajduje się w gminie Jeżewo. Ma ono owalny kształt z licznymi zatoczkami i dwoma wyspami. Jest czyste i szczególnie polecane wędkarzom, jest stosunkowo najlepiej zagospodarowane ze wszystkich występujących w okolicznych gminach. Kolejnym zbiornikiem wodnym jest jezioro Fletnowskie, zajmujące 25 ha powierzchni. W okolicach jeziora znajduje się rezerwat „Fletnowo”. Szerokość tego fragmentu wynosi 250 m, a głębokość 20 m. W przedłużeniu jeziora istnieje zagłębienie o szerokości 500 m i głębokości 10 m tzw. rynna fletnowska. Jest ona ważnym obiektem dla oceny i datowania rozwoju Doliny Dolnej Wisły w czasie ostatniego zlodowacenia i stanowi przykład procesów geomorfologicznych i tworzenia się form rzeźby terenu. Wiele jezior wymaga wybudowania bądź poprawy istniejącej infrastruktury dla zapewnienia właściwej rekreacji mieszkańcom i turystom. W większości jednak są one atutem turystycznym dla osób przyjeżdżających nad kąpieliska. Część może pełnić funkcję rekreacyjną (Jezioro Deczno w gminie Świecie czy ww. Jezioro Stelchno), inne zaś ze względu na swoje walory biocentryczne i faunistyczne, mogą stać się terenami chronionymi w powiązaniu późniejszą możliwością wykorzystania ich zalet dla celów turystyki.

Znaczna część obszaru gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 129, „Zbiornika rzeki dolnej Osy”, zakwalifikowanego jako Obszar Najwyższej Ochrony (ONO). Jego otoczenie stanowi Obszar Wysokiej Ochrony (OWO).

Wartym uwagi elementem krajobrazu obszaru LGD są również lasy. W znaczący sposób wpływają one na atrakcyjność turystyczną obszaru LGD. Zajmują one około 34 162 ha powierzchni. Charakterystyczne dla lasów LGD jest to, że część z kompleksów leśnych przylega do Borów Tucholskich, charakteryzujących się bogactwem walorów krajobrazowych, przyrodniczych oraz naturalnych. Są to lasy w gminach: Warlubie, Jeżewo oraz Drzycim. Dodatkowo lasy gminy Dragacz oraz Nowe należą do skrajnego, wschodniego fragmentu Borów Tucholskich. Większość lasów obszaru LGD to lasy publiczne pozostające w zarządzie Lasów Państwowych. Przeważają lasy na siedliskach boru mieszanego świeżego i boru świeżego, miejscami występuje las mieszany. W obniżeniach terenowych występuje rzadko spotykany wilgotny ols. Przeważają drzewostany sosnowe z domieszką gatunków liściastych, z których największy udział ma dąb, ponadto brzoza, olcha, buk i modrzew. Bez wątpienia bogactwo i okazałość zasobów leśnych, występujących na obszarze LGD, nadają krajobrazowi osobliwy charakter o każdej porze roku oraz sprzyjają zdrowej turystyce.

Z całą pewnością można stwierdzić, że wskazane powyżej elementy specyfiki obszaru LGD stanowią o jego odrębności. Istnienie na obszarze objętym LSR tak wielu niezwykle fascynujących form krajobrazowych, bogatych zasobów przyrodniczych, które przyciągają uwagę turystów i zachęcają do zdrowego wypoczynku, sprzyja przede wszystkim rozwojowi atrakcyjności turystycznej obszaru. W celu jak najefektywniejszego wyeksponowania wszystkich wyżej wymienione zasobów zachodzi potrzeba budowania małej infrastruktury turystycznej, służącej udostępnianiu turystom obszarów o bogatych walorach przyrodniczych.

Niewątpliwie realizacja strategii zapewni obszarowi LGD, w niedalekiej przyszłości, osiągnięcie zamierzonego celu, jakim jest stworzenie regionu atrakcyjnego i przyjaznego mieszkańcom i turystom.

III. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR; wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy.

Dla dokładniejszego określenia celów ogólnych i szczegółowych analizę SWOT przeprowadzono dla pięciu obszarów tematycznych:

- społeczeństwo
- gospodarka
- turystyka
- zasoby przyrodnicze
- zasoby kulturowe i historyczne.

SPOŁECZENSTWO	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • doświadczenie wnioskodawców w realizacji operacji, • dobry stan bazy dydaktycznej, • walory przyrodnicze Doliny Dolnej Wisły; Wdeckiego Parku Krajobrazowego i Borów Tucholskich jak naturalne źródło do zdobywania wiedzy o przyrodzie i jej ochronie oraz do poprawy kondycji psychofizycznej człowieka, • dobrze zorganizowana sieć służb ratowniczych, porządkowych i organów ścigania, • aktywnie działające organizacje wiejskie (KGW, OSP), • dobra baza sportowa (sale gimnastyczne przy szkołach, boiska trawiaste do piłki nożnej), • bogate tradycje ludowe, obyczaje, • bliskość bazy edukacyjnej i oświatowej.	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające zasoby kadrowe do nauczania języków obcych, • niewystarczająca ilość zajęć pozaszkolnych dla uczniów, • bariery w dostępie do specjalistycznych usług zdrowotnych (odległość, długie terminy oczekiwania), • niski poziom wykształcenia rolników, • niedostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE, jako bariera w pozyskiwaniu dotacji na rozwój gospodarstw rolnych, • bierność bezrobotnych, • niewystarczające środki finansowe na szkolenie sportowe dzieci i młodzieży, • słabo rozwinięta działalność pozarolnicza oraz działalność dająca dodatkowe źródła zarobkowania w gospodarstwach rolnych np. produkcja zdrowej żywności, produkty lokalne, • potrzeba rozwijania bazy sportowej, • zła kondycja materialna mieszkańców, • słabe zagospodarowanie otoczenia świetlic wiejskich, • niedostateczna ilość środków na organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

- możliwość pozyskania bezzwrotnej pomocy ze środków UE,
- rozwój gospodarczy – tworzenie nowych miejsc pracy,
- znaczący spadek bezrobocia,
- dostępność środków unijnych,
- zwiększająca się aktywność lokalnej społeczności w wyniku realizowanych operacji,
- planowana budowa drogi expressowej S5 ze zjazdami i realizacja bezkolizyjnych skrzyżowań z drogami niższego rzędu,
- wzrost liczby trwałych operacji,
- współpraca regionalna,
- edukacja społeczności lokalnej.

- trudności w adaptacji osób długotrwale bezrobotnych,
- wzrost przestępczości, patologii i uzależnień wśród dzieci i młodzieży,
- wzrost liczby osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- niewystarczające zasoby mieszkań komunalnych w tym socjalnych,
- migracja zarobkowa (czasowa i stała),
- wysoka emigracja zarobkowa głównie ludzi młodych i wykształconych,
- likwidowanie wiejskich placówek oświatowych,
- zanik charakterystycznych dla regionu obrzędów, tradycji, rzemiosła,
- bezrobocie ukryte,
- skomplikowany tryb pozyskiwania i niewystarczające dofinansowanie inwestycji ze środków UE,
- zmarnowanie środków poprzez źle skonstruowane budżety, koszty nieadekwatne do zaplanowanych działań.

GOSPODARKA

SILNE STRONY

- dobrze rozwijająca się infrastruktura: teren położony w węźle dróg kołowych krajowych nr 1 i nr 5, autostrady A1 i magistrali kolejowej łączących północ i południe Polski,
- dobra sieć szlaków komunikacyjnych,
- dobre połączenie z lotniskiem w Bydgoszczy i Gdańsku,
- dobrze rozwinięte firmy przemysłu papierniczego, drzewnego i przetwórstwa mięsnego,
- bogata leśnistość terenu jako baza dla gospodarki leśnej oraz rozwoju funkcji ekologicznej i krajobrazowej,

SŁABE STRONY

- niewystarczająca ilość podmiotów gospodarczych,
- niewystarczające wykorzystanie gospodarcze istniejących naturalnych zasobów lokalnych,
- zły stan dróg w szczególności gminnych,
- zły stan linii kolejowych,
- słaba promocja walorów przyrodniczych, wysoki koszt dostępu do Internetu,
- niszcząca infrastruktura kolejowa (stacje, bocznice),
- niestrzeżone przejazdy kolejowe,

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

<ul style="list-style-type: none"> • silne zakłady przetwórstwa mięsnego, • korzystne warunki przyrodnicze dla rozwoju rolnictwa ekologicznego, • korzystne położenie – ważny węzeł komunikacyjny.	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczna sieć komunikacyjna, • niewystarczający poziom recyklingu i segregacji odpadów, • mało przygotowanych terenów dla inwestorów, • niedostateczne wykorzystanie energii odnawialnej np. energii wiatrowej, • śladowe wykorzystanie biogazu jako źródła energii.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój działalności gospodarczej poprzez lokalne zasoby naturalne, • możliwość wykorzystania lokalnych uwarunkowań do pozyskania energii ze źródeł odnawialnych, • rozwój przemysłu szansą na rozwój handlu i usług, • zapotrzebowanie społeczeństwa na roślinne produkty ekologiczne • autostrada A1, • droga expressowa S5, • możliwość uzyskania środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej (m.in. na rozwój obszarów wiejskich), • zwiększenie ilości efektywnych szkoleń dla rolników prowadzonych przez specjalistów z ODR, Izby Rolniczej, Związków Producentkich, Izb Skarbowych, Specjalistów Unijnych, • kompleksowe przygotowanie tradycyjnych gospodarstw do funkcjonowania w warunkach Unii Europejskiej, • szansa na przetrwanie starych i ginących odmian roślin, • wzrost dochodów w gospodarstwie, • utworzenie nowych miejsc pracy, • zwiększanie usług dla rolnictwa i leśnictwa, • zwiększenie ilości osób podejmujących działalność gospodarczą, • zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej,	<ul style="list-style-type: none"> • ciągłe zmiany przepisów w obszarze działalności gospodarczej i ich niespójność, • brak świadomości i umiejętności pozyskiwania środków z różnych źródeł, • malejący dochód z rolnictwa, upadające małe gospodarstwa rolne, • zmniejszająca się dochodowość i ilość gospodarstw indywidualnych, • problem „dzikich wysypisk śmieci”, • zwiększenie natężenia ruchu kołowego w okresie letnim.

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

<ul style="list-style-type: none"> wprowadzanie innowacyjnych form wykorzystania naturalnych zasobów dla rozwoju potencjału gospodarczego.	
TURYSTYKA	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> położenie na terenach cennych przyrodniczo (liczne formy ochrony przyrody, dwa parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, liczne pomniki przyrody), dostępność regionu dla mieszkańców dużych miast: Bydgoszcz, Toruń, Trójmiasto, Grudziądz, dostępność walorów turystycznych, korzystne warunki do rozwoju turystyki, „Festiwal Smaku” w Grucznie mający charakter międzynarodowy bogate zasoby architektoniczne – obiekty sakralne, teren położony w węźle dróg kołowych krajowych nr 1 i nr 5 łączących północ i południe Polski oraz wzdłuż magistrali węglowej Północ-południe, bogata historia i tradycja kulturowa okolicznych terenów Kociewie, korzystne położenie geograficznie – ekonomiczne (stosunkowo łatwy dojazd do aglomeracji warszawskiej, łódzkiej, oraz Warmii i Mazur, Wybrzeża Gdańskiego i Wielkopolski), położenie pomiędzy dużymi ośrodkami miejskimi (Bydgoszcz, Toruń, Grudziądz) i na granicy dwóch województw, ośrodki rozwiniętego sadownictwa i pszczelarstwa, walory przyrodniczo – turystyczne, rekreacyjne, pozytywny wpływ kompleksów leśnych oraz jezior.	<ul style="list-style-type: none"> niski poziom promocji produktów regionalnych, niski poziom promocji obiektów cennych kulturowo, niewystarczająca baza noclegowa i infrastruktura techniczna, potrzeba budowy tras turystycznych pieszych i rowerowych, niska świadomość wartości przyrodniczych terenu LGD wśród mieszkańców, brak bazy danych nt. gospodarstw agroturystycznych, słaba promocja walorów przyrodniczo – kulturowych w aspekcie rozwoju turystyki, niedostateczne zagospodarowanie jezior, niewystarczający rozwój małej infrastruktury turystycznej, niewystarczająca promocja gospodarstw agroturystycznych, postępujące procesy destrukcyjne szlaków turystycznych i obiektów zabytkowych, słabe oznakowanie tras turystycznych pieszych i rowerowych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> umiejętne wykorzystanie środków zewnętrznych na stworzenie bądź unowocześnienie bazy turystycznej z możliwością	<ul style="list-style-type: none"> brak pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, brak koordynacji pomiędzy podmiotami obsługującymi ruch turystyczny,

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

<ul style="list-style-type: none"> • stworzenia nowych miejsc pracy w sferze obsługi turystyki, • rozwój i kształtowanie środowiska przyrodniczego i kulturalnego, • wzrost zainteresowania agroturystyką i aktywnym wypoczynkiem, • rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, • dostępność środków unijnych, • zwiększona świadomość w promocji produktów lokalnych, • zwiększenie atrakcyjności turystycznej, • dogodne warunki do rozwoju turystyki rekreacyjnej i agroturystyki, • rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej.	<ul style="list-style-type: none"> • migracja ludzi do większych miast, • zaniechanie działań w zakresie zagospodarowania turystycznego, • niechęć społeczeństwa do podejmowania działań, • konkurencja zagranicznej oferty turystycznej.
ZASOBY PRZYRODNICZE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • bogactwo środowiska przyrodniczego, • wysoki stopień zalesienia obszaru, • szlaki turystyczne, • parki krajobrazowe, • liczne naturalne zbiorniki wodne, • korzystne warunki klimatyczne.	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająco zagospodarowane zbiorniki wodne pod rekreację i wypoczynek, • zanieczyszczenie wód powierzchniowych, • mała ilość przydomowych oczyszczalni ścieków, • zagrożenie dla środowiska naturalnego przez istniejące zakłady przemysłowe, • zróżnicowana gospodarka odpadami, • duże zróżnicowanie jakościowe gruntów rolnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie dziedzictwa przyrodniczego, • atrakcyjność środowiska naturalnego i wynikająca z niej atrakcyjność rekreacyjno-turystyczna regionu, • zwiększona świadomość promocji walorów przyrodniczych, • dostępność środków unijnych.	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczający monitoring zagrożeń dla środowiska, • dzikie wysypiska i składowiska odpadów, • degradacja zbiorników wodnych, • autostrada A1.
ZASOBY KULTUROWE I HISTORYCZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

<ul style="list-style-type: none"> • bogate zasoby zabytkowej architektury, • bogata historia i kultura regionu, • ośrodki rozwiniętego sadownictwa, pszczelarstwa i tradycyjnego przetwórstwa.	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająco wyeksponowane i zagospodarowane zabytkowe obiekty, • postępujące procesy niszczące obiektów zabytkowych, • niewystarczające wyeksponowanie historii i kultury na obszarze LGD.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • świadomość mieszkańców o konieczności promocji walorów kulturowych, artystycznych, historycznych, • powiązanie kulturowe mieszkańców wsi z tradycjami regionu Kociewia, • dostępność środków unijnych, • zachowanie dziedzictwa kulturowego, • promocja Drogi Mennonitów, • współpraca regionalna, • stworzenie ścieżki dydaktycznej.	<ul style="list-style-type: none"> • postępujący zanik ważnych zasobów zabytkowych, • ruchy migracyjne powodujące osłabienie tożsamości kulturowej i znajomości historii obszaru LGD.

Wnioski:

Z przeprowadzonej analizy SWOT wynikają następujące wnioski:

1. Podejmowanie działań w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów.
2. Wykorzystanie naturalnych zasobów przyrodniczych i kulturowo - historycznych w podejmowanych działaniach gospodarczych.
3. Wprowadzanie innowacyjnych form wykorzystania naturalnych zasobów dla rozwoju potencjału gospodarczego.

Powyższe wnioski pokrywają się z założeniami przez Lokalną Grupę Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” kryteriami wyboru operacji, które wpisują się w następujące obszary analizy SWOT:

- w obszarze społeczeństwo w silnych stronach znajduje się jedno z kryteriów wyboru - doświadczenie wnioskodawców w realizacji operacji, natomiast w szansach znajdują się następujące kryteria wyboru – zwiększająca się aktywność lokalnej społeczności w wyniku realizowanych operacji, wzrost trwałych operacji, a także jedno z kluczowych przedsięwzięć - edukacja społeczności lokalnej.

- w obszarze gospodarka w szansach znajdują się następujące kryteria wyboru – wzrost dochodów w gospodarstwie, utworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie usług dla rolnictwa i leśnictwa, zwiększenie ilości osób podejmujących działalność gospodarczą oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej, a także jedno z kluczowych przedsięwzięć rozwój działalności gospodarczej poprzez lokalne zasoby naturalne.

- w obszarze turystyka w silnych stronach znajduje się jedno z kryteriów wyboru – walory przyrodniczo – turystyczne, rekreacyjne, natomiast w szansach – zwiększenie atrakcyjności turystycznej oraz jedno z kluczowych przedsięwzięć promocja produktów lokalnych.

- w obszarze zasoby kulturowe i historyczne w szansach znajdują się dwa kluczowe przedsięwzięcia – promocja „Drogi Mennonitów” oraz stworzenie ścieżki dydaktycznej.

Z uwagi na ograniczony budżet, LGD planuje udzielić jak najwięcej dotacji, dlatego będziemy preferować wnioski z wyższym wkładem własnym oraz, gdzie występuje adekwatność pomiędzy zaplanowanymi kosztami a planowanymi działaniami.

Preferujemy także doświadczonych wnioskodawców, którzy kierują swoje operacje do dużej liczby odbiorców o szerokiej skali zasięgu terytorialnego.

Preferować będziemy również beneficjentów realizujących operacje w miejscowościach należących do gminy miejsko – wiejskiej, z wyłączeniem miast powyżej 20 tys. mieszkańców w ramach działania *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw*, z uwagi na to, że mogą być realizowane tylko w osi 4 PROW.

Po przeprowadzonej analizie przyjęto następujący katalog przedsięwzięć kluczowych:

1. *Obszar LGD przyjazny przedsiębiorcom.*
2. *Lokalne zasoby naturalne szansą na rozwój działalności gospodarczej.*
3. *Produkt lokalny - wizytówka LGD „Gminy Powiatu Świeckiego”.*
4. *Droga Mennonitów - poznajemy dziedzictwo kulturowe i historyczne.*
5. *Turystyka i rekreacja dla ciekawych i aktywnych.*
6. *Ścieżka dydaktyczna szlakiem historycznym.*
7. *Edukacja szansą na przyszłość.*
8. *Aktywna wieś.*

Szczegółowe opisy przedsięwzięć znajdują się w LSR od str. 43 - 64.

Wnioski pozwoliły na określenie wizji:

OBSZAR LGD „GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO” ZE SWOIMI ZASOBAMI PRZYRODNICZYMI I KULTUROWYMI PRZYJAZNYM MIEJSCEM DLA MIESZKAŃCÓW
oraz ustalenia celów ogólnych i szczegółowych.

IV. Określenie celów ogólnych i szczegółowych LSR oraz wskazanie planowanych przedsięwzięć służących osiągnięciu poszczególnych celów szczegółowych, w ramach których będą realizowane operacje, zwanych dalej „przedsięwzięciami”;

CELE OGÓLNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PRZEDSIĘWZIĘCIA
I. Podnoszenie potencjału gospodarczego obszaru	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój przedsiębiorczości	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obszar LGD przyjazny przedsiębiorcom 2. Lokalne zasoby naturalne szansą na rozwój działalności gospodarczej 3. Produkt lokalny - wizytówka LGD „Gminy Powiatu Świeckiego”
	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dochodów małych gospodarstw rolnych poprzez podejmowanie dodatkowej działalności nierolniczej	
	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie naturalnych zasobów w rozwijaniu działalności gospodarczej	
	<ul style="list-style-type: none"> • Promocja produktów lokalnych	
II. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	<ol style="list-style-type: none"> 4. „Droga Mennonitów” - poznajemy dziedzictwo kulturowe i historyczne 5. Turystyka i rekreacja dla ciekawych i aktywnych 6. Ścieżka dydaktyczna szlakiem historycznym
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój usług turystycznych	
	<ul style="list-style-type: none"> • Promocja i ochrona najcenniejszych walorów obszaru	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój przetwórstwa, rzemiosła i rękodzieła w oparciu o produkty lokalne	
III. Aktywizacja społeczności	<ul style="list-style-type: none"> • Stałe podnoszenia i nabywanie umiejętności przez mieszkańców	<ol style="list-style-type: none"> 7. Edukacja szansą na przyszłość 8. Aktywna wieś
	<ul style="list-style-type: none"> • Zaangażowanie mieszkańców w inicjatywy obywatelskie i przedsięwzięcia integracyjne	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie integracji społecznej mieszkańców	

CEL OGÓLNY I : Podnoszenie potencjału gospodarczego obszaru.	
CELE SZCZEGÓŁOWE: <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój przedsiębiorczości • Zwiększenie dochodów małych gospodarstw rolnych poprzez podejmowanie dodatkowej działalności nierolniczej • Wykorzystanie naturalnych zasobów w rozwijaniu działalności gospodarczej • Promocja produktów lokalnych	PRZEDSIĘWZIĘCIA: <ul style="list-style-type: none"> I. Obszar LGD przyjazny przedsiębiorcom II. Lokalne zasoby naturalne szansą na rozwój działalności gospodarczej III. Produkt lokalny - wizytówka LGD „Gminy Powiatu Świeckiego”
PRZEDSIĘWZIĘCIE I Obszar LGD przyjazny przedsiębiorcom	
UZASADNIENIE: <p>Przedsięwzięcie to daje możliwość realizowania operacji tym gospodarstwom rolniczym, które chcą rozwijać swoją działalność w oparciu o lokalne zasoby i tworzyć miejsca pracy na lokalnym rynku. Działania tego przedsięwzięcia będą polegać między innymi na pomocy doradczej kierowanej do osób zainteresowanych założeniem podmiotu gospodarczego, rozwojem jego działalności lub znalezieniem dodatkowych źródeł dochodu z pozarolniczej działalności gospodarstw. Działania doradcze i informacyjne dla właścicieli gospodarstw rolnych i ich rodzin, zainteresowanych prowadzeniem dodatkowej działalności pozarolniczej będą bardzo ważne z uwagi na sporą grupę małych gospodarstw rolnych na obszarze LGD „Gminy Powiatu Świeckiego”, które z przyczyn ekonomicznych muszą poszukiwać dodatkowych źródeł dochodu. Realizacja przedsięwzięcia tworzy warunki dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich przez udzielenie pomocy na podejmowanie lub rozwijanie działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem w zakresie produkcji lub usług, zwłaszcza, że rośnie zainteresowanie inwestowaniem w agroturystykę, otwieraniem działalności usługowej dla mieszkańców wsi, wytwarzaniem rękodzieła i produktów lokalnych.</p> GRUPA DOCELOWA BENEFICJENTÓW: <ul style="list-style-type: none"> - Osoba prawna: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego - Osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo - Osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik - Organizacje pozarządowe - Osoba fizyczna zameldowana na obszarze LGD (lub posiadająca siedzibę firmy na tym obszarze)	

4.1.3. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	4.1.3. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	4.1.3. Małe projekty	4.3.1. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja
<p>Zakres działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, - usługi dla ludności, - sprzedaż hurtowa i detaliczna, - rzemiosło lub rękodzielnictwo, - roboty i usługi budowlane oraz instalacyjne, - usługi turystyczne oraz związane ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, - usługi transportowe, - usługi komunalne, - przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, - magazynowanie lub przechowywanie towarów, - wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy, - rachunkowość, doradztwo lub usługi informatyczne.	<p>Zakres działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, - usługi dla ludności, - sprzedaż hurtowa i detaliczna, - rzemiosło lub rękodzielnictwo, - roboty i usługi budowlane oraz instalacyjne, - usługi turystyczne oraz związane ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, - usługi transportowe, - usługi komunalne, - przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, - magazynowanie lub przechowywanie towarów, - wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy, - rachunkowość, doradztwo lub usługi informatyczne.	<p>Zakres działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla ludności z obszaru objętego LSR, - rozwój agroturystyki na obszarach wiejskich, w tym: utworzenie lub zmodernizowanie elektronicznej bazy informacji oraz stron www, przygotowanie i wydanie folderów i innych publikacji informacyjnych, - inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzania na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych oraz tradycyjnych sektorach gospodarki, - inwestycje służące	<p>Zakres działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalność informacyjna, szkoleniowa i doradcza ułatwiająca mieszkańcom wsi decyzje o przekształceniu swojej działalności, - prace badawcze i analityczne dotyczące gospodarki terenu LGD, - usługi szkoleniowo – doradcze.

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

		utrzymaniu i kultywowaniu tradycyjnych zawodów i rzemiosła oraz inwestycje służące wspieraniu twórczości lokalnej lub ludowej.	
--	--	--	--

minimum 5 operacji	minimum 3 operacje	minimum 10 operacji	
--------------------	--------------------	---------------------	--

WSKAŹNIKI REZULTATU:

- powstanie 5 podmiotów gospodarczych
- liczba utworzonych miejsc pracy – min. 5
- liczba gospodarstw rolnych prowadzących działalność pozarolniczą – min. 5
- liczba przeszkolonych osób w zakresie korzystania z funduszy UE dla rozwoju mikroprzedsiębiorczości – min. 35

ODDZIAŁYWANIE:

- wzrost gospodarczy o co najmniej 15 %
- tworzenie miejsc pracy – wzrost o co najmniej 5 %

PRZEDSIĘWZIĘCIE II Lokalne zasoby naturalne szansą na rozwój działalności gospodarczej

UZASADNIENIE:

Obszar LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” odznacza się bogactwem walorów przyrodniczych i dostępnością naturalnych zasobów środowiskowych. Zachowanie dziedzictwa przyrodniczego stanowić będzie w przyszłości o rozwoju działalności gospodarczej opartej na wykorzystaniu lokalnych zasobów. Przedsięwzięcie to będzie wiązało się z głównie z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, co przyczyni się do zachowania dobrego stanu środowiska naturalnego, a w dłuższym okresie do znacznych oszczędności energetycznych. Ponadto przedsięwzięcia związane ze stosowaniem zasobów naturalnych mogą stanowić źródło dodatkowego dochodu dla rolnictwa.

GRUPA DOCELOWA BENEFICJENTÓW:

- Osoba prawna: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego
- Osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo
- Osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik
- Organizacje pozarządowe
- Osoba fizyczna zameldowana na obszarze LGD (lub posiadająca siedzibę firmy na tym obszarze)

4.1.3. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	4.1.3. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	4.1.3. Małe projekty	4.2.1. Wdrażanie projektów współpracy	4.3.1. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja
Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, - usługi dla ludności, - sprzedaż hurtowa i detaliczna, - rzemiosło lub rękodzielnictwo, - roboty i usługi budowlane oraz instalacyjne, - usługi turystyczne oraz	Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, - usługi dla ludności, - sprzedaż hurtowa i detaliczna, - rzemiosło lub rękodzielnictwo, - roboty i usługi budowlane oraz instalacyjne, - usługi turystyczne oraz	Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla ludności z obszaru objętego LSR, - promocja rozwoju lokalnej aktywności, w tym promocja lokalnej twórczości kulturalnej i artystycznej, z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz	Marka Kociwia	Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - działalność informacyjna, szkoleniowa i doradcza ułatwiająca mieszkańcom wsi decyzje o przekształceniu swojej działalności, - prace badawcze i analityczne dotyczące

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

związane ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, - usługi transportowe, - usługi komunalne, - przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, - magazynowanie lub przechowywanie towarów, - wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy, - rachunkowość, doradztwo lub usługi informatyczne.	związane ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, - usługi transportowe, - usługi komunalne, - przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, - magazynowanie lub przechowywanie towarów, - wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy, - rachunkowość, doradztwo lub usługi informatyczne.	przyrodniczego, - rozwój agroturystyki na obszarach wiejskich , w tym: utworzenie lub zmodernizowanie elektronicznej bazy informacji oraz stron www, przygotowanie i wydanie folderów i innych publikacji informacyjnych, - inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzania na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych oraz tradycyjnych sektorach gospodarki, - zakup i nasadzanie tradycyjnej roślinności oraz starych odmian roślin w celu wykorzystania lub odnowienia cennego dziedzictwa przyrodniczego lub kulturowego.		gospodarki terenu LGD, - usługi szkoleniowo – doradcze.
minimum 5 operacji	minimum 3 operacji	minimum 10 operacji	minimum 1 operacja	

WSKAŹNIKI REZULTATU:

- liczba nowych podmiotów gospodarczych – min. 5
- liczba nowych gospodarstw agroturystycznych – min. 3
- liczba utworzonych miejsc pracy – min. 5
- liczba gospodarstw rolnych prowadzących działalność pozarolniczą – min. 5

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

- liczba przeszkolonych osób w zakresie korzystania z funduszy UE dla rozwoju mikroprzedsiębiorczości – min. 35

WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA:

- wzrost gospodarczy o co najmniej 10 %
- tworzenie miejsc pracy – wzrost o co najmniej 5 %
- tworzenie gospodarstw agroturystycznych – wzrost o 5 %

PRZEDSIĘWZIĘCIE III Produkt lokalny wizytówką naszego terenu

UZASADNIENIE:

Obszar LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” jest bogaty w produkty lokalne charakterystyczne dla tego obszaru, m.in. powidła śliwkowe, miody, złote hafty, które świadczą o zachowaniu dziedzictwa kulturowo – historycznego. Przedsięwzięcie to umożliwi realizację operacji zmierzających do rozwoju nowych produktów lokalnych, które wyróżniałyby obszar LGD i stały się wizytówką obszaru LGD. Operacje służyć będą zarówno podnoszeniu jakości produktów już istniejących, jak i pozwolą im na trwale wpisać się w drogę smaku dzięki corocznej organizacji Festiwalu Smaku.

GRUPA DOCELOWA BENEFICJENTÓW:

- Osoba prawna: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego
- Osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo
- Osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik
- Organizacje pozarządowe
- Osoba fizyczna zameldowana na obszarze LGD (lub posiadająca siedzibę firmy na tym obszarze)

4.1.3. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

4.1.3. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

4.1.3. Małe projekty

4.3.1. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

<p>Zakres działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, - usługi dla ludności, - sprzedaż hurtowa i detaliczna, - rzemiosło lub rękodzielnictwo, - przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, - magazynowanie lub przechowywanie towarów.	<p>Zakres działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, - usługi dla ludności, - sprzedaż hurtowa i detaliczna, - rzemiosło lub rękodzielnictwo, - przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, - magazynowanie lub przechowywanie towarów.	<p>Zakres działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla ludności z obszaru objętego LSR, - inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzania na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych oraz tradycyjnych sektorach gospodarki, - organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych promujących produkty lokalne, - zakup i nasadzanie tradycyjnej roślinności oraz starych odmian roślin w celu wykorzystania lub odnowienia cennego dziedzictwa przyrodniczego lub kulturowego, - inwestycje służące utrzymaniu i kultywowaniu tradycyjnych zawodów i rzemiosła oraz inwestycje służące wspieraniu twórczości lokalnej lub ludowej, - budowa małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras rowerowych.	<p>Zakres działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalność informacyjna, szkoleniowa i doradcza, - prace badawcze i analityczne, - usługi szkoleniowo – doradcze, - promocja producentów i produktów lokalnych (imprezy, targi, wydawnictwa).
---	---	--	---

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

minimum 4 operacje	minimum 1 operacja	minimum 10 operacji	

WSKAŹNIKI REZULTATU:

- liczba nowych produktów lokalnych – min. 2
- liczba przeszkolonych osób w zakresie korzystania z funduszy UE – min. 30

WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA:

- wzrost jakości produktów lokalnych
- poprawa wiedzy osób z zakresu tworzenia produktu lokalnego

CEL OGÓLNY II :

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Budowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- Rozwój usług turystycznych
- Promocja i ochrona najcenniejszych walorów obszaru
- Rozwój przetwórstwa, rzemiosła i rękodzieła w oparciu o produkty lokalne

PRZEDSIĘWZIĘCIA:

- IV. Droga Mennonitów- poznajemy dziedzictwo kulturowe i historyczne
- V. Turystyka i rekreacja dla ciekawych i aktywnych
- VI. Ścieżka dydaktyczna szlakiem historycznym

PRZEDSIĘWZIĘCIE IV „Droga Mennonitów”- poznajemy dziedzictwo kulturowe i historyczne

UZASADNIENIE:

Obszar LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” cechuje duże bogactwo obiektów zabytkowych, świadczących o bogactwie dziedzictwa kulturowego i historycznego. Celem przedsięwzięcia jest zdiagnozowanie stanu posiadanych zasobów oraz realizacja działań na rzecz ochrony dziedzictwa mennonickiego. Należy wypracować wspólne stanowisko i plan działań w tym zakresie. Do głównych działań zaliczyć można m. in.: utworzenie lapidariów na terenie „Drogi Mennonitów”, „adopcja” zabytkowych przedmiotów, cmentarzy, lapidariów przez społeczności uczniowskie szkół z gmin pomennonickich oraz edukacja społeczności obszaru LGD o mieszkańcach Doliny Dolnej Wisły sprzed lat.

GRUPA DOCELOWA BENEFICJENTÓW:

- Osoba prawna: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego
- Osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo
- Osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik
- Organizacje pozarządowe
- Kościół lub inny związek wyznaniowy
- Osoba fizyczna zameldowana na obszarze LGD (lub posiadająca siedzibę firmy na tym obszarze)

4.1.3. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	4.1.3. Odnowa i rozwój wsi	4.1.3. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	4.1.3. Małe projekty	4.3.1. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja
Zakres działania: - sprzedaż hurtowa i detaliczna, - usługi turystyczne oraz związane ze sportem,	Zakres działania: - budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów pełniących funkcje publiczne,	Zakres działania: - sprzedaż hurtowa i detaliczna, - przetwórstwo produktów rolnych	Zakres działania: - promocja lokalnych walorów przyrodniczych i kulturalnych, - utworzenie lapidariów, - zakup i nasadzanie tradycyjnej	Zakres działania: - działalność informacyjna, szkoleniowa i doradcza, - prace badawcze i analityczne dotyczące

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalne Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

rekreacją i wypoczynkiem, - przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych.	społeczne-kulturalne, rekreacyjne i sportowe, - odnawianie, eksponowanie lub konserwacja lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci, - zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne.	lub jadalnych produktów leśnych.	roślinności oraz starych odmian roślin w celu wykorzystania lub odnowienia cennego dziedzictwa przyrodniczego lub kulturowego, - zakup strojów, eksponatów i innego wyposażenia dla zespołów artystycznych, oraz innych grup i zespołów kultywujących miejscowe tradycje i zwyczaje, - renowacja, zabezpieczenie i oznakowanie przydrożnych kapliczek, pomników przyrody i innych miejsc i budowli charakterystycznych dla danej miejscowości i istotnych dla realizacji LSR wraz z uporządkowaniem terenu wokół tych miejsc, - organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla ludności z obszaru objętego LSR, - promocja rozwoju lokalnej aktywności, w tym promocja lokalnej twórczości kulturalnej i artystycznej, z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego.	terenu LGD, - usługi szkoleniowo – doradcze.
--	---	-------------------------------------	---	--

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

minimum 2 operacje	minimum 4 operacje	minimum 1 operacja	minimum 15 operacji	
--------------------	--------------------	--------------------	---------------------	--

WSKAŹNIKI REZULTATU:

- liczba utworzonych lapidariów – min. 4
- liczba odnowionych zabytków – min. 3
- liczba przeszkolonych osób w zakresie korzystania z funduszy UE – min. 30
- liczba osób przeszkolonych w zakresie zachowania historii o Mennonitach – min. 20

WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA:

- tworzenie lapidariów w gminach pomennonickich
- zwiększenie liczby odnowionych zabytków

PRZEDSIĘWZIĘCIE V Turystyka i rekreacja dla ciekawych i aktywnych

UZASADNIENIE:

Obszar LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” jest atrakcyjnym miejscem dla rozwoju turystyki i rekreacji dzięki pięknym krajobrazom, bogatej lesistości terenu, czystym jeziorom, licznym atrakcjom kulturowym. Jednak, aby zachęcić turystów do przyjazdu na teren gmin należących do LGD należy stworzyć i wypromować jak najlepszą ofertę dla turystów. Powinna ona uwzględniać wszystkie najciekawsze obiekty przyrodnicze i kulturowe tego regionu oraz zagwarantować turystom możliwość, zarówno wypoczynku, jak i aktywnego spędzenia wolnego czasu na świeżym powietrzu. W ślad za tym musi iść rozwój małej infrastruktury turystycznej, czyli bazy noclegowej i gastronomicznej oraz budowa nowych i renowacja istniejących ścieżek pieszych i rowerowych. Obecnie istniejąca baza turystyczna jest niewystarczająca, a już istniejąca wymaga doinwestowania. Świadomość występowania na obszarze objętym LSR wspaniałych zasobów krajobrazowo – przyrodniczych, bogatych zasobów kulturowych i historycznych stanowią doskonałą bazę dla rozwoju również agroturystyki. Tworzenie oraz doinwestowanie istniejących już gospodarstw agroturystycznych wiązać się będzie z promowaniem produktów lokalnych. Rozwój oferty turystyczno – kulturalnej zachęci mieszkańców, zwłaszcza rolników i przedsiębiorców do udziału w przedsięwzięciach mających na celu przyciąganie turystów i wpłynie na wzrost zamożności lokalnych środowisk.

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

GRUPA DOCELOWA BENEFICJENTÓW:

- Osoba prawna: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego
- Osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo
- Osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik
- Organizacje pozarządowe
- Kościół lub inny związek wyznaniowy
- Osoba fizyczna zameldowana na obszarze LGD (lub posiadająca siedzibę firmy na tym obszarze)

4.1.3. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	4.1.3. Odnowa i rozwój wsi	4.1.3. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	4.1.3. Małe projekty	4.3.1. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja
Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - rozwój usług turystycznych, - rozwój usług rzemieślniczych i rękodzielniczych, - tworzenie gospodarstw agroturystycznych, - sprzedaż hurtowa i detaliczna, - usługi turystyczne oraz związane ze	Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - budowa małej infrastruktury turystycznej w obrębie szlaków turystycznych, - oznaczenie, wytyczenie i zagospodarowanie szlaków turystycznych.	Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - sprzedaż hurtowa i detaliczna, - usługi turystyczne oraz związane ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, - przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, - rachunkowość, doradztwo lub usługi informatyczne.	Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla ludności z obszaru objętego LSR, - promocja rozwoju lokalnej aktywności, w tym promocja lokalnej twórczości kulturalnej i artystycznej, z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego, - rozwój agroturystyki na obszarach wiejskich, w tym: utworzenie lub zmodernizowanie elektronicznej bazy informacji oraz stron www, przygotowanie i wydanie folderów	Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - działalność informacyjna, szkoleniowa i doradcza - prace badawcze i analityczne dotyczące terenu LGD, - usługi szkoleniowo – doradcze, - projekty edukacyjne

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

<p>sportem, rekreacją i wypoczynkiem,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, - rachunkowość, doradztwo lub usługi informatyczne. 			<p>i innych publikacji informacyjnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzania na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych oraz tradycyjnych sektorach gospodarki, - organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych promujących produkty lokalne, - zakup oprogramowania, urządzeń i sprzętu komputerowego i ich udostępnianie na potrzeby społeczności wiejskiej w celu podniesienia jakości życia ludności na obszarze działania LGD, - renowacja, zabezpieczenie i oznakowanie przydrożnych kapliczek, pomników przyrody i innych miejsc i budowli charakterystycznych dla danej miejscowości i istotnych dla realizacji LSR wraz z uporządkowaniem terenu wokół tych miejsc, - odnawianie elewacji obiektów charakterystycznych dla budownictwa danego regionu, - zakup strojów, eksponatów i innego wyposażenia dla zespołów artystycznych, oraz innych grup i zespołów kultywujących miejscowe tradycje i zwyczaje, - budowa małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras 	<p>przyczyniające się do poprawy jakości obsługi turystycznej.</p>
--	--	--	---	--

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

			rowerowych.	
minimum 8 operacji	minimum 3 operacje	minimum 1 operacja	minimum 25 operacji	

WSKAŹNIKI REZULTATU:

- liczba nowych gospodarstw agroturystycznych – co najmniej 4
- liczba zmodernizowanych gospodarstw agroturystycznych - co najmniej 3
- liczba nowych szlaków i obiektów turystycznych – co najmniej 2
- liczba odnowionych szlaków turystycznych – co najmniej 2
- liczba przeszkolonych osób z zakresu pozyskiwania funduszy z UE – co najmniej 30
- liczba nowych miejsc pracy – co najmniej 5
- liczba przeszkolonych osób z zakresu turystyki i agroturystyki - co najmniej 10

WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA:

- tworzenie bazy turystycznej
- poprawa jakości usług turystycznych
- poprawa stanu małej infrastruktury turystycznej
- poprawa stanu obiektów turystycznych
- tworzenie nowych miejsc pracy

PRZEDSIĘWZIĘCIE VI Ścieżka dydaktyczna szlakiem historycznym

UZASADNIENIE:

Obszar LGD odznacza się bogatą historią, której początek sięga czasów u schyłku paleolitu (starsza epoka kamienia). Liczne wydarzenia historyczne ukształtowały charakterystyczny obecnie wizerunek naszego regionu. Świadczą o tym specyficzne obiekty zabytkowe, jak również typowe dla obszaru

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

LGD obrzędy i tradycje oraz zaangażowanie mieszkańców w organizowaniu corocznych rekonstrukcji wydarzeń historycznych m.in. rekonstrukcja bitwy pod Bukowcem z 1939r. Celem przedsięwzięcia jest podniesienie wiedzy na temat historii obszaru oraz wzmocnienie poczucia przynależności do regionu. Przedsięwzięcie umożliwi również realizację operacji polegających na promocji lokalnej twórczości kulturalnej i artystycznej, z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego oraz rozwój i renowację małej infrastruktury turystycznej.

GRUPA DOCELOWA BENEFICJENTÓW:

- Osoba prawna: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego
- Osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo
- Osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik
- Organizacje pozarządowe
- Osoba fizyczna zameldowana na obszarze LGD (lub posiadająca siedzibę firmy na tym obszarze)

4.1.3. Małe projekty	4.2.1. Wdrażanie projektów współpracy	4.3.1. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja
<p>Zakres działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla ludności z obszaru objętego LSR, - promocja rozwoju lokalnej aktywności, w tym promocja lokalnej twórczości kulturalnej i artystycznej, z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego, - rozwój agroturystyki i turystyki na obszarach wiejskich, w tym: utworzenie lub zmodernizowanie elektronicznej bazy informacji oraz stron www, przygotowanie i wydanie folderów i innych publikacji informacyjnych, - organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych promujących produkty lokalne, - renowacja, zabezpieczenie i oznakowanie przydrożnych kapliczek, pomników przyrody i innych	Szlak Ułanów	<p>Zakres działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalność informacyjna, szkoleniowa i doradcza - prace badawcze i analityczne dotyczące terenu LGD, - usługi szkoleniowo – doradcze, - projekty edukacyjne przyczyniające się do

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

miejsce i budowli charakterystycznych dla danej miejscowości i istotnych dla realizacji LSR wraz z uporządkowaniem terenu wokół tych miejsc, - zakup strojów, eksponatów i innego wyposażenia dla zespołów artystycznych, oraz innych grup i zespołów kultywujących miejscowe tradycje i zwyczaje, - budowa małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras rowerowych.		poprawy jakości obsługi turystycznej.
minimum 4 operacje	minimum 1 operacja	

WSKAŹNIKI REZULTATU:

- liczba nowych szlaków historycznych - co najmniej 2
- liczba nowych miejsc pracy – co najmniej 5
- liczba odnowionych obiektów historycznych - co najmniej 2
- liczba imprez kulturalnych – co najmniej 4
- liczba przeszkolonych osób z zakresu pozyskiwania funduszy z UE - co najmniej 20
- liczba przeszkolonych osób z zakresu tworzenia małej infrastruktury turystycznej na potrzeby szlaków dydaktycznych - co najmniej 10

WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA:

- tworzenie nowych miejsc pracy
- tworzenie nowych szlaków historycznych
- poprawa stanu obiektów historycznych
- wzrost liczby osób przeszkolonych z zakresu pozyskiwania funduszy z UE oraz z zakresu tworzenia małej infrastruktury turystycznej na potrzeby szlaków dydaktycznych
- poprawa poczucia przynależności do regionu wśród mieszkańców z obszaru LGD

CEL OGÓLNY III : Aktywizacja społeczności

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Stałe podnoszenia i nabywanie umiejętności przez mieszkańców

PRZEDSIĘWZIĘCIA:

VII Edukacja szansą na przyszłość

- Zaangażowanie mieszkańców w inicjatywy obywatelskie i przedsięwzięcia integracyjne
- Zwiększenie integracji społecznej mieszkańców

VIII Aktywna wieś

PRZEDSIĘWZIĘCIE VII Edukacja szansą na przyszłość

UZASADNIENIE:

Zauważalne staje się fakt posiadania niewystarczającej wiedzy, głównie przez rolników z zakresu korzystania z różnorodnych, dostępnych źródeł finansowania. Procedury pozyskiwania środków europejskich, przygotowywanie wniosku aplikacyjnego, realizacja projektu oraz rozliczenie są dla wielu osób niezwykle skomplikowane. Przedsięwzięcie to ma na celu stworzenie na obszarze LGD systemu wsparcia informacyjnego i doradczego dla rolników i producentów rolno – spożywczych. Informacja i doradztwo nie będzie ograniczało się wyłącznie do kwestii pozyskiwania funduszy zewnętrznych, ale będzie obejmowało także zagadnienia związane z nowoczesnymi metodami gospodarowania, dostosowaniem gospodarstw do prowadzenia działalności agroturystycznej, uprawami roślin wykorzystywanych w bioenergetyce. Działania te w przyszłości przyniosą efekt w postaci zwiększenia środków pomocowych pozyskiwanych przez rolników, producentów rolno – spożywczych i mikroprzedsiębiorców z obszaru LGD.

GRUPA DOCELOWA BENEFICJENTÓW:

- Osoba prawna: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego
- Osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo
- Osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik
- Organizacje pozarządowe
- Osoba fizyczna zameldowana na obszarze LGD (lub posiadająca siedzibę firmy na tym obszarze)

4.1.3. Małe projekty

**4.2.1
Wdrażanie
projektów**

**4.3.1. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania,
nabywanie umiejętności i aktywizacja**

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

	współpracy	
Zakres działania: - organizacja szkoleń, warsztatów, kursów itp., - organizację imprez promujących cele edukacyjne obszaru, - promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej im artystycznej, - przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji informacyjnych - organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla ludności z obszaru objętego LSR	Zakres działania: - współpraca z innymi LGD	Zakres działania: - działalność informacyjna, szkoleniowa i doradcza, - prace badawcze i analityczne dotyczące terenu LGD, - usługi szkoleniowo – doradcze.
minimum 20 operacji	minimum 1 operacja	

WSKAŹNIKI REZULTATU:

- liczba przeszkolonych osób z zakresu pozyskiwania środków z UE – co najmniej 20
- liczba przeszkolonych osób z zakresu agroturystyki – co najmniej 15
- liczba przeszkolonych osób z zakresu nowoczesnych metod gospodarowania – co najmniej 15
- liczba osób, które podniosły kwalifikacje zawodowe – co najmniej 30
- liczba osób, które zdobyły nowe umiejętności – co najmniej 20

WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA:

- poprawa stanu wiedzy osób z obszaru LGD
- poprawa aktywności społecznej
- wzrost kwalifikacji i umiejętności

PRZEDSIĘWZIĘCIE VIII Aktywna wieś

UZASADNIENIE:

Przedsięwzięcie to jest odpowiedzią na niedostatecznie rozwiniętą oraz niewystarczająco wypromowaną ofertę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców, jak również odwiedzających nasz region. Realizacja tego przedsięwzięcia ma się przyczynić do zaktywizowania społeczności lokalnej LGD „Gminy Powiatu Świeckiego”. Potencjał regionu (przyrodniczy, kulturowy, historyczny) ma się przejawiać w zróżnicowanej ofercie spędzania wolnego czasu, integrując jego mieszkańców i propagując jego tradycje, kulturę, sztukę itp. Zawiera także poprawę stanu przestrzeni publicznej na obszarze LGD. Działanie to zakłada oprócz zaspokajania potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych mieszkańców LGD, wzmocnienie tożsamości lokalnej, kultywowanie unikalnych, a narażonych na zapomnienie wartości regionu.

GRUPA DOCELOWA BENEFICJENTÓW:

- Osoba prawna: gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego
- Osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo
- Osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik
- Organizacje pozarządowe
- Osoba fizyczna zameldowana na obszarze LGD (lub posiadająca siedzibę firmy na tym obszarze)

4.1.3. Małe projekty	4.2.1 Wdrażanie projektów współpracy	4.3.1. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja
Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - zakup wyposażenia świetlic wiejskich i ich remont, - organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla ludności z obszaru objętego LSR, - organizacja imprez kulturalnych, rekreacyjnych promujących produkty lokalne, - zakup oprogramowania, urządzeń i sprzętu komputerowego i ich udostępnianie na potrzeby społeczności wiejskiej w celu podniesienia jakości życia ludności na	Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z innymi LGD	Zakres działania: <ul style="list-style-type: none"> - działalność informacyjna, szkoleniowa i doradcza, - prace badawcze i analityczne dotyczące terenu LGD, - usługi szkoleniowo – doradcze.

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

obszarze działania LGD, - odnawianie elewacji obiektów charakterystycznych dla budownictwa danego regionu, - zakup strojów, eksponatów i innego wyposażenia dla zespołów artystycznych, oraz innych grup i zespołów kultywujących miejscowe tradycje i zwyczaje, - inwestycje służące utrzymaniu i kultywowaniu tradycyjnych zawodów i rzemiosła oraz inwestycje służące wspieraniu twórczości lokalnej lub ludowej, - renowacja, zabezpieczenie i oznakowanie przydrożnych kapliczek, pomników przyrody i innych miejsc i budowli charakterystycznych dla danej miejscowości i istotnych dla realizacji LSR wraz z uporządkowaniem terenu wokół tych miejsc.		
minimum 70 operacji	minimum 1 operacja	

WSKAŹNIKI REZULTATU:

- liczba zmodernizowanych obiektów spotkań ludności – co najmniej 7
- liczba imprez kulturalnych i rekreacyjnych – co najmniej 10
- liczba zaktywizowanych osób - co najmniej 20

WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA:

- poprawa aktywizacji mieszkańców obszaru LGD
- wzrost zaangażowania w życie społeczne i kulturowe
- poprawa wizerunku wsi

V. Określenie misji LGD;

Określenie misji i wizji „LGD – GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO”

Misja

PARTNERSKIE DZIAŁANIA WSPARCIEM DLA ROZWOJU OBSZARU LGD „GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO”

Wizja

OBSZAR LGD „GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO” ZE SWOIMI ZASOBAMI PRZYRODNICZYMI I KULTUROWYMI PRZYJAZNYM MIEJSCEM DLA MIESZKAŃCÓW

VI. Wykazanie spójności specyfiki obszaru z celami LSR; Celami ogólnymi Lokalnej Strategii Rozwoju są:

1. Podnoszenie potencjału gospodarczego obszaru.
2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru.
3. Aktywizacja społeczności.

Cele te zostały określone w oparciu o przeprowadzoną analizę SWOT dla obszaru LGD, biorąc pod uwagę jego specyficzne cechy.

W pierwszy cel ogólny – *Podnoszenie potencjału gospodarczego obszaru* – wpisuje się specyfika gospodarstw rolnych na obszarze LGD. Wykorzystuje on potrzebę prowadzenia dodatkowej działalności pozarolniczej przez małe gospodarstwa rolne, które z przyczyn ekonomicznych muszą poszukiwać dodatkowych źródeł dochodu w zakresie inwestowania w agroturystykę, turystykę, uruchamianie działalności usługowej dla ludności, wytwarzanie rękodzieła, produktów lokalnych i innych. Tym więcej, że większość obszarów rolniczych gmin wchodzących w skład LGD znajduje się w posiadaniu małych i średnich gospodarstw. Na obszarze rolniczym występują również gleby o niskim poziomie użyteczności (ONW), co sprawia, że są zawodne w produkcji.

Cel ten wykorzystuje również potrzebę tworzenia poprawy zatrudnienia i zdywersyfikowanie działalności gospodarczej na obszarze wiejskim. Ponadto wpisuje się w niego specyfika przyrodnicza i krajobrazowa, którą mogą stanowić atrakcyjność turystyczna, jak również stać się dodatkowym dochodem dla gospodarstw rolnych oraz szansą dla mikroprzedsiębiorstw. Niebagatelne znaczenie dla osiągnięcia założonego celu ma rozwój produktów lokalnych kultywujących tradycje mieszkańców, a tym samym mogących stanowić wizytówkę obszaru LGD.

Dla osiągnięcia drugiego celu ogólnego – *Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru* - jest wykorzystanie w działaniach kultury przodków i zdarzeń historycznych poprzez tworzenie dróg dydaktycznych we współpracy gmin partnerskich, jak również współpracy międzyregionalnej m.in. przewidziana w strategii Droga Menonitów. Poza tym wielkie znaczenie ma promocja i ochrona najcenniejszych walorów obszaru dla którego utworzyć można małą infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną oraz pobudzić rozwój przetwórstwa.

W cel trzeci – *Aktywizacja społeczności* – wpisuje się partnerski charakter Lokalnej Grupy Działania, który z natury aktywizuje nie tylko członków LGD, ale również za ich udziałem następuje aktywizacja lokalnych społeczności. To one właśnie budowały strategię

za pośrednictwem różnych środków i wносиły inicjatywy obywatelskie w przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów ogólnych.

VII. Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR;

Podczas analizy dokumentu zauważalny jest bezpośredni związek pomiędzy wszystkimi elementami strategii, które wzajemnie uzupełniają się i tworzą integralną całość. Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” posiada wielosektorową podstawę, a przedsięwzięcia w niej zawarte są wzajemnie powiązane i przyczynią się do stworzenia regionu atrakcyjnego i przyjaznego mieszkańcom i turystom. Zintegrowany charakter LSR przejawia się głównie w trzech aspektach:

1. Bezpośrednie powiązania między celami LSR.
2. Wyraźne związki pomiędzy podmiotami z różnych sektorów (publicznego, społecznego i gospodarczego) w realizacji wspólnych przedsięwzięć.
3. Wykorzystanie w niektórych przedsięwzięciach kilku zasobów lokalnych jednocześnie.

Analizując ścieżkę do osiągnięcia celów ogólnych LSR wyraźnie widać liczne powiązania zarówno pomiędzy celami szczegółowymi i przedsięwzięciami jednego celu ogólnego, jak i zależności pomiędzy wszystkimi celami ogólnymi. Przykładowo działania podjęte w zakresie podnoszenia i nabywania umiejętności przez mieszkańców obszaru LGD przyczynią się do zwiększenia ich świadomości społecznej i aktywności, co zachęci ich do podejmowania działań przedsiębiorczych. To z kolei wpłynie na rozwój usług, gospodarki, wykorzystanie wszelkich zasobów lokalnych, budowę infrastruktury technicznej, turystycznej, rekreacyjnej. Wzrost zaangażowania mieszkańców w realizowaniu przedsięwzięć na rzecz regionu przyczyni się do podniesienia potencjału obszaru i utworzenia regionu atrakcyjnego zarówno pod względem turystycznym, jak i gospodarczym. Ta wizja jest realna do osiągnięcia, gdyż na obszarze objętym LSR zainteresowanie przedsiębiorczością jest ogromne. Mieszkańcy mają świadomość występowania w regionie ciekawych walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych, które można wyeksponować i tym samym stworzyć obszar atrakcyjny dla turystów. A dzięki przedsięwzięciom szkoleniowym i ogromnemu zaangażowaniu mieszkańców obszaru LGD można to osiągnąć.

Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” planuje realizację licznych przedsięwzięć, których wykonanie wiąże się z koniecznością wzajemnej współpracy podmiotów z różnych sektorów. Przykładowo osoby fizyczne czy organizacje pozarządowe, chcące zrealizować projekty w ramach małych grantów mają możliwość pozyskania pomocy ze strony gmin. Przy niektórych przedsięwzięciach taka pomoc będzie wręcz niezbędna i konieczna. Cel związany ze zwiększeniem atrakcyjności turystycznej obszaru wymagać będzie ścisłego współdziałania nawet trzech sektorów: gmin tworzących LGD, przedstawicieli organizacji pozarządowych i mieszkańców obszaru objętego LSR. Przykładowo realizacja przedsięwzięć związanych z budową małej infrastruktury turystycznej narzuca konieczność zaangażowania w operacje gminy, które najlepiej będą w stanie wypromować owe działania, poza tym organizacje pozarządowe, które za pośrednictwem szkoleń i warsztatów wyszkolą i zaktywizują mieszkańców obszaru LGD, którzy z kolei zaczną tworzyć podmioty gospodarcze w ramach usług dla turystów (np. restauracje, hotele, bary, obiekty rekreacyjne, gospodarstwa agroturystyczne). Podobne zależności można znaleźć również w innych planowanych przedsięwzięciach.

Warto zaznaczyć, że wspólne tradycje kulturowe i historyczne, jak również wspólne walory przyrodnicze i uwarunkowania geograficzne wzmacniają zintegrowany charakter przedsięwzięć LGD. Gminy wchodzące w skład grupy mają świadomość wspólnych korzeni i wspólnych granic i to w dużej mierze motywuje ich do wspólnych działań na rzecz poprawy wizerunku obszaru i zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej. Aby to uzyskać niezbędne jest wykorzystanie w przedsięwzięciach kilku zasobów lokalnych jednocześnie. Najlepszym przykładem są operacje przyczyniające się do rozwoju agroturystyki. W tym obszarze w dużym stopniu widoczny jest zintegrowany charakter przedsięwzięć. Jak wiadomo ta forma turystyki odbywa się w środowisku wiejskim i wykorzystuje wszystkie jego walory (przyrodę, krajobraz, kulturę, zabudowę itp.), co stanowi główną jego atrakcję. LSR planuje realizację przedsięwzięć w kierunku tworzenia m.in. specjalnych sklepów i karczm urządzone w wiejskim stylu, sprzedających tradycyjne, lokalne produkty i potrawy, gospodarstw i obiektów pokazowych, gdzie można przyglądać się czynnościom produkcyjnym, a czasem nawet w nich uczestniczyć (młyny, hodowle, pasieki, gospodarstwa rolne, szkółki roślinne), małe muzea (izby) połączone z galeriami, sprzedają rękodzieła, małe parki rozrywki dla dzieci z urządzeniami do zabawy, możliwością kontaktu ze zwierzętami, jazdy na kucach itp. Turystyka wiejska jest uzależniona od oferty danej okolicy, jej dziedzictwa i kultury, wiejskich zajęć i życia na wsi. Świadomość występowania na obszarze objętym LSR wspaniałych zasobów krajobrazowo – przyrodniczych, bogatych zasobów kulturowych i historycznych stanowią doskonałą bazę dla rozwoju zarówno agroturystyki, jak i turystyki i rolnictwa. Wykorzystanie w przedsięwzięciach wszystkich zasobów nie tylko sprzyjać będzie rozwojowi obszarów wiejskich, ale i promocji regionu. Obecnie w miarę rozwoju urbanizacji, dużej koncentracji ludności w miastach i zanieczyszczeń środowiska, tereny wiejskie nabierają większego znaczenia. Turyści coraz chętniej wybierają atrakcyjne obszary wiejskie z ekologicznym środowiskiem, niż zatłoczone i hałaśliwe miejscowości turystyczne. Wieś stopniowo zmienia swój charakter rolniczy, który schodzi na drugi plan, natomiast rozwija się oferta turystyczna (zwłaszcza we wsiach letniskowych) - głównie ze względu na potrzebę pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodów.

Niewątpliwie każde przedsięwzięcie i operacje z nim związane doskonale współgrają ze sobą, co uzasadnia zintegrowane podejście dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR i pozwoli na osiągnięcie wszystkich zamierzonych celów.

VIII. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR;

Podejście innowacyjne w Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” odnosi się przede wszystkim do obszaru, którego dotyczy Strategia. Za innowacyjne uznaje się te działania, które w ramach konkretnych przedsięwzięć będą miały charakter nowości na obszarze LGD. Lokalna Strategia Rozwoju zawiera aspekt innowacyjny w odniesieniu do lokalnej społeczności, a zwłaszcza zaplanowania nowatorskich działań, których rezultatem będzie wzrost kapitału społecznego.

Obszar LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” jest bogaty w produkty lokalne charakterystyczne dla tego obszaru oraz pozostałości pomennonickie, które świadczą o dużym dziedzictwie kulturowo – historycznym. Tworzą one na tym obszarze swoistego rodzaju dwie drogi: drogę smaku i drogę pomennonicką, mające charakter innowacyjny, tym więcej, że trwale wpisywać się będą w obszar LGD, m.in. poprzez formę promocji, jaką jest Festiwal Smaku (dający również możliwość wypromowania m.in. lokalnych środowisk rzemieślniczych i twórców ludowych).

Odtworzenie i utrzymanie historycznych zasobów drogi pomennonickiej dokonywać się będzie m.in. w ramach współpracy międzyregionalnej z LGD „Wstęga Kociwia” (województwo pomorskie). Przedsięwzięcia te objawiać się będą przede wszystkim działaniami integrującymi, zwłaszcza międzypokoleniowo.

Kolejnym przedsięwzięciem innowacyjnym jest ochrona czystości zasobów przyrodniczych poprzez wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych, które dotychczas na obszarze LGD jest minimalne.

Innowacyjność przedsięwzięć pozwalających na osiągnięcie celów ogólnych przyczyni się do zaspokojenia nie tylko potrzeb kulturalnych i rekreacyjnych, ale również do wzrostu dochodów mieszkańców wsi.

IX. Określenie procedury oceny zgodności operacji z LSR, procedury wyboru operacji przez LGD, procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji w ramach działania, o którym mowa w art.5 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, kryteriów, na podstawie których jest oceniana zgodność operacji z LSR, oraz kryteriów wyboru operacji, a także procedury zmiany tych kryteriów.

Wzory dokumentów do procedur opracowuje Zarząd.

**PROCEDURY WYBORU OPERACJI
PRZEZ LOKALNĄ GRUPĘ DZIAŁANIA
„GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO”
(Forma tabelaryczna)**

Etap	Osoba odpowiedzialna	Czynności	Wzory dokumentów
Przyjęcie wniosku	Pracownik biura LGD	Przyjęcie w zamkniętej kopercie wniosku wraz z załącznikami: - potwierdzenie przyjęcia wniosku dostarczonego osobiście i wpis do książki korespondencji, - za pośrednictwem poczty - wpis do książki korespondencji. Wpis do rejestru wniosków przez nadanie kolejnego numeru wg kolejności wpisu do książki korespondencji (rejestr prowadzony jest w formie elektronicznej i papierowej) Wpisanie numeru z rejestru wniosków na pierwszej stronie wniosku.	Wzór potwierdzenia przyjęcia wniosku Wzór rejestru wniosków
Ocena zgodności operacji (0-1) z Lokalną Strategią Rozwoju	Członkowie Rady obecni na posiedzeniu Rady	Członkowie Rady obecni na posiedzeniu Rady, przed podjęciem czynności oceniających podpisują deklarację poufności i bezstronności. Sprawdzają zgodność operacji z Lokalną Strategią Rozwoju, czy: - operacja jest zgodna z przedsięwzięciami planowanymi w LSR,	Wzór deklaracji poufności i bezstronności taki sam dla każdej operacji Wzór karty oceny zgodności (0-1) z Lokalną Strategią Rozwoju (jednakowa dla wszystkich

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

		<p>- operacja ma wpływ na osiągnięcie co najmniej jednego celu ogólnego określonego w LSR,</p> <p>- operacja ma wpływ na osiągnięcie co najmniej jednego celu szczegółowego określonego w LSR.</p> <p>Sporządzenie przez Komisję Skrutacyjną roboczej listy zbiorczej oceny zgodności operacji z LSR dla każdego wniosku i roboczych list operacji zgodnych i niezgodnych z LSR według ilości uzyskanych głosów.</p> <p>Ustalenie przez Komisję Skrutacyjną listy operacji zgodnych z LSR.</p> <p>Ustalenie przez Komisję Skrutacyjną listy operacji niezgodnych z LSR.</p>	<p>działań) wraz z instrukcją jej wypełnienia</p> <p>Wzór roboczej listy zbiorczej oceny zgodności operacji z LSR dla każdego wniosku</p> <p>Wzór roboczej listy operacji zgodnych z LSR</p> <p>Wzór roboczej listy operacji niezgodnych z LSR</p> <p>Wzór listy operacji zgodnych z LSR</p> <p>Wzór listy operacji niezgodnych z LSR</p>
--	--	---	---

Ocena zgodności z kryteriami wyboru operacji	Członkowie Rady obecni na posiedzeniu	Członkowie Rady obecni na posiedzeniu Rady, przed podjęciem czynności oceniających podpisują deklarację poufności i bezstronności.	Wzór deklaracji poufności i bezstronności do każdej operacji
	Komisja Skrutacyjna	<p>Sprawdzają zgodność operacji z kryteriami wyboru operacji poprzez ustalenie w szczególności czy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budżet operacji jest klarowny i adekwatny do założonej operacji, - kwota wnioskowana jest zaplanowana w odpowiedniej proporcji do całkowitej wartości operacji, - wnioskodawca posiada doświadczenie w obszarze, w którym dotyczy operacja? - operacja jest wykonalna pod względem technicznym, finansowym, jak i czasowym? - operacja ma innowacyjny charakter? 	<p>Wzór karty oceny zgodności z kryteriami wyboru operacji dla działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odnowa i rozwój wsi wraz z instrukcją jej wypełnienia - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej wraz z instrukcją jej wypełnienia - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw wraz z instrukcją jej wypełnienia - Małe projekty wraz z instrukcją jej wypełnienia
	Komisja Skrutacyjna	Sporządzenie przez Komisję Skrutacyjną roboczej listy zbiorczej oceny zgodności z kryteriami wyboru operacji dla każdego wniosku.	<p>Wzór roboczej listy zbiorczej oceny zgodności operacji z kryteriami wyboru operacji dla działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odnowa i rozwój wsi - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - Małe projekty
	Komisja Skrutacyjna	Sporządzenie przez Komisję Skrutacyjną roboczej listy uzyskanych punktów zgodności z kryteriami wyboru przez poszczególne operacje	Wzór roboczej listy uzyskanych punktów zgodności z kryteriami wyboru przez poszczególne operacje

		<p>Przygotowanie przez Komisję Skrutacyjną listy rankingowej wszystkich operacji w zakresie zgodności operacji z kryteriami wyboru operacji.</p> <p>Komisja Skrutacyjna w oparciu o listę zgodności z LSR i listę rankingową wszystkich operacji w zakresie zgodności operacji z kryteriami wyboru operacji, ustala roboczą listę wyboru operacji.</p>	<p>Wzór listy rankingowej operacji według uzyskanych punktów zgodności z kryteriami wyboru</p> <p>Wzór roboczej listy wyboru operacji</p>
Sporządzenie list rankingowych: list wybranych operacji i list niewybranych operacji	Komisja Skrutacyjna	<p>Komisja skrutacyjna następnie w oparciu o roboczą listę wyboru operacji ustala:</p> <ul style="list-style-type: none"> • listę wybranych operacji, • listę niewybranych operacji, <p>które przekazuje Przewodniczącemu Rady lub jego Zastępcy</p>	<p>Wzór listy operacji wybranych</p> <p>Wzór listy operacji niewybranych</p>
	Przewodniczący Rady lub jego Zastępca	Przewodniczący Rady lub jego Zastępca przyjmuje listy w formie uchwały	Wzór uchwały
Przygotowanie powiadomień dla wnioskodawców	Przewodniczący Rady lub jego Zastępca	Przewodniczący Rady lub jego Zastępca powiadamia wnioskodawców o umieszczeniu ich operacji na liście wybranych operacji lub liście niewybranych operacji informując jednocześnie o procedurze odwoławczej.	<p>Wzór powiadomienia o umieszczeniu na liście operacji wybranych</p> <p>Wzór powiadomienia o umieszczeniu na liście operacji niewybranych</p>

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

Przyjmowanie wniosków o ponowne rozpatrzenie wniosku	Zarząd LGD	Przyjmowanie wniosków następuje zgodnie z procedurą odwoławczą, będącą załącznikiem nr 3 do Regulaminu Organizacyjnego Rady	Wzór wniosku o ponowne rozpatrzenie wniosku
Rozpatrywanie odwołań	Rada Komisja Skrutacyjna	Zgodnie z załącznikiem nr 3 do Regulaminu Organizacyjnego Rady	Wzór listy zbiorczej oceny wniosku o ponowne rozpatrzenie wniosku Wzór uchwały o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Wzór uchwały o negatywnym rozpatrzeniu wniosku
Ustalenie ostatecznie list rankingowych z uwzględnieniem rozpatrzonych odwołań	Komisja Skrutacyjna	Ustalenie ostatecznie list rankingowych z uwzględnieniem rozpatrzonych odwołań: <ul style="list-style-type: none"> • listy wybranych operacji, • listy niewybranych operacji. według §13 pkt.1k Regulaminu Organizacyjnego Rady	
Przekazanie list rankingowych Przewodniczącemu Rady lub jego Zastępcy	Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej	Przekazanie list rankingowych Przewodniczącemu Rady lub jego Zastępcy zgodnie z §13 pkt.1k Regulaminu Organizacyjnego Rady Wpis do protokołu Komisji Skrutacyjnej wg §9 pkt.3 Regulaminu Organizacyjnego Rady Wpis do protokołu z posiedzenia Rady wg §9 pkt.1 Regulaminu Organizacyjnego Rady	
Podjęcie uchwały Rady o operacjach wybranych i operacjach niewybranych	Przewodniczący Rady lub jego Zastępca	Według §13 pkt.1m Regulaminu Organizacyjnego Rady	Wzór uchwały

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

Ogłoszenie wyników głosowania nad przyjęciem uchwały	Przewodniczący Rady lub jego Zastępca	Według §13 pkt.1n Regulaminu Organizacyjnego Rady Wpis do protokołu Komisji Skrutacyjnej wg §9 pkt.3 Regulaminu Organizacyjnego Rady	
Przekazanie Zarządowi LGD uchwały Rady o operacjach wybranych i operacjach niewybranych	Przewodniczący Rady lub jego Zastępca	Przewodniczący Rady lub jego Zastępca przekazuje uchwałę obecnemu na posiedzeniu Prezesowi Zarządu LGD lub jego Zastępcy Wpis do protokołu z posiedzenia Rady wg §9 pkt.1 Regulaminu Organizacyjnego Rady	
Udzielenie odpowiedzi wnioskodawcy na odwołanie	Zarząd LGD	Udzielenie w formie pisemnej odpowiedzi wnioskodawcy na odwołanie	
Przekazanie do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu uchwały o operacjach wybranych i operacjach niewybranych	Zarząd LGD	Przekazanie według §13 pkt.1o, pkt.2 Regulaminu Organizacyjnego Rady do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu uchwały o operacjach wybranych i operacjach niewybranych	

PROCEDURY WYBORU OPERACJI PRZEZ LOKALNĄ GRUPĘ DZIAŁANIA „GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO” (Forma opisowa)

Opracowane przez Lokalną Grupę Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” procedury wyboru operacji składają się z następujących etapów:

1. Przyjęcie wniosku.
2. Ocena zgodności operacji (0-1) z Lokalną Strategią Rozwoju.
3. Ocena zgodności z kryteriami wyboru operacji.
4. Sporządzenie list rankingowych: list wybranych operacji i list niewybranych operacji.
5. Przygotowanie powiadomień dla wnioskodawców.
6. Przyjmowanie wniosków o ponowne rozpatrzenie wniosku.
7. Rozpatrywanie odwołań.
8. Ustalenie ostatecznie list rankingowych z uwzględnieniem rozpatrzonych odwołań.
9. Przekazanie list rankingowych Przewodniczącemu Rady lub jego Zastępcy.
10. Podjęcie uchwały Rady o operacjach wybranych i operacjach niewybranych.
11. Ogłoszenie wyników głosowania nad przyjęciem uchwały.
12. Przekazanie Zarządowi LGD uchwały Rady o operacjach wybranych i operacjach niewybranych.
13. Udzielenie odpowiedzi wnioskodawcy na odwołanie.
14. Przekazanie do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu uchwały o operacjach wybranych i operacjach niewybranych.

Etap 1.

Osobą odpowiedzialną za przyjęcie wniosku jest pracownik biura LGD, pracownik ten przyjmuje wniosek wraz z załącznikami w zamkniętej kopercie, następnie potwierdza przyjęcie wniosku dostarczonego osobiście i wpisuje do książki korespondencji. Wnioski złożone za pośrednictwem poczty pracownik wpisuje do książki korespondencji. Następnie pracownik wpisuje do rejestru wniosków każdy wniosek nadając kolejny numer według kolejności wpisu do książki korespondencji oraz wpisuje numer z rejestru wniosków na pierwszej stronie.

Etap 2.

Osobami odpowiedzialnymi za ocenę zgodności operacji (0-1) z Lokalną Strategią Rozwoju są Członkowie Rady obecni na posiedzeniu Rady. Przed podjęciem czynności oceniających podpisują deklarację poufności i bezstronności. Następnie przy pomocy kart oceny zgodności (0-1) z Lokalną Strategią Rozwoju sprawdzają zgodność operacji z Lokalną Strategią Rozwoju, czy:

- operacja jest zgodna z przedsięwzięciami planowanymi w LSR,
- operacja ma wpływ na osiągnięcie co najmniej jednego celu ogólnego określonego w LSR,
- operacja ma wpływ na osiągnięcie co najmniej jednego celu szczegółowego określonego w LSR.

Następnie Komisja Skrutacyjna sporządza roboczą listę zbiorczej oceny zgodności operacji z LSR dla każdego wniosku i roboczą listę operacji zgodnych i niezgodnych z LSR według ilości uzyskanych głosów. Na podstawie roboczych list operacji zgodnych i niezgodnych z LSR Komisja Skrutacyjna ustala listę operacji zgodnych z LSR oraz listę operacji niezgodnych z LSR.

Etap 3.

Osobami odpowiedzialnymi za ocenę zgodności z kryteriami wyboru operacji są Członkowie Rady obecni na posiedzeniu Rady oraz osoby wchodzące w skład Komisji Skrutacyjnej. Przed podjęciem czynności oceniających Członkowie Rady podpisują deklarację poufności i bezstronności. Następnie przy pomocy kart oceny zgodności z kryteriami wyboru operacji sprawdzają zgodność operacji z kryteriami wyboru poprzez ustalenie w szczególności czy:

- budżet operacji jest klarowny i adekwatny do założonej operacji,
- kwota wnioskowana jest zaplanowana w odpowiedniej proporcji do całkowitej wartości operacji,
- wnioskodawca posiada doświadczenie w obszarze, w którym dotyczy operacja?
- operacja jest wykonalna pod względem technicznym, finansowym, jak i czasowym?
- operacja ma innowacyjny charakter? Na podstawie tych kart Komisja Skrutacyjna sporządza roboczą listę oceny zgodności z kryteriami wyboru operacji dla każdego wniosku. Następnie Komisja Skrutacyjna sporządza roboczą listę uzyskanych punktów zgodności z kryteriami wyboru przez poszczególne operacje. Po sporządzeniu roboczej listy uzyskanych punktów Komisja Skrutacyjna przygotowuje listę rankingową wszystkich operacji w zakresie zgodności operacji z kryteriami wyboru operacji. Komisja Skrutacyjna w oparciu o listę zgodności z LSR i listę rankingową wszystkich operacji w zakresie zgodności operacji z kryteriami wyboru operacji, ustala roboczą listę wyboru operacji.

Etap 4.

Osobami odpowiedzialnymi za sporządzenie list rankingowych: list wybranych operacji i list niewybranych operacji są osoby wchodzące w skład Komisji Skrutacyjnej oraz Przewodniczący Rady lub jego Zastępca. Komisja skrutacyjna w oparciu o roboczą listę wyboru operacji ustala: listę wybranych operacji oraz listę niewybranych operacji, które to przekazuje Przewodniczącemu Rady lub jego Zastępcy. Następnie Przewodniczący Rady lub jego Zastępca przyjmuje listy w formie uchwały.

Etap 5.

Osobą odpowiedzialną za przygotowanie powiadomień dla wnioskodawców jest Przewodniczący Rady lub jego Zastępca. Powiadamia on wnioskodawców o umieszczeniu ich operacji na liście wybranych operacji lub liście niewybranych operacji informując jednocześnie o procedurze odwoławczej.

Etap 6.

Organem odpowiedzialnym za przyjmowanie wniosków o ponowne rozpatrzenie wniosku jest Zarząd LGD. Przyjmuje on wnioski zgodnie z procedurą odwoławczą będącą załącznikiem nr 3 do Regulaminu Organizacyjnego Rady.

Etap 7.

Organem odpowiedzialnym za rozpatrywanie odwołań jest Rada oraz osoby wchodzące w skład Komisji Skrutacyjnej. Odwołania rozpatrywane są zgodnie z załącznikiem nr 3 do Regulaminu Organizacyjnego Rady.

Etap 8.

Osobami odpowiedzialnymi za ustalenie ostatecznie list rankingowych z uwzględnieniem rozpatrzonych odwołań są osoby wchodzące w skład Komisji Skrutacyjnej. Komisja Skrutacyjna ustala ostatecznie listy rankingowe z uwzględnieniem rozpatrzonych odwołań:

listę wybranych operacji oraz listę niewybranych operacji według §13 pkt.1k Regulaminu Organizacyjnego Rady.

Etap 9.

Osobą odpowiedzialną za przekazanie list rankingowych Przewodniczącemu Rady lub jego Zastępcy jest Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej. Przekazuje on listy rankingowe Przewodniczącemu Rady lub jego Zastępcy zgodnie z §13 pkt.1l Regulaminu Organizacyjnego Rady. Następnie dokonuje wpisu do protokołu Komisji Skrutacyjnej wg §9 pkt.3 Regulaminu Organizacyjnego Rady oraz dokonuje wpisu do protokołu z posiedzenia Rady wg §9 pkt.1 Regulaminu Organizacyjnego Rady.

Etap 10.

Osobą odpowiedzialną za podjęcie uchwały Rady o operacjach wybranych i operacjach niewybranych jest Przewodniczący Rady lub jego Zastępca. Podejmuje tą czynność zgodnie §13 pkt.1m Regulaminu Organizacyjnego Rady.

Etap 11.

Osobą odpowiedzialną za ogłoszenie wyników głosowania nad przyjęciem uchwały jest Przewodniczący Rady lub jego Zastępca. Podejmuje tą czynność zgodnie §13 pkt.1n Regulaminu Organizacyjnego Rady. Następnie dokonuje wpisu do protokołu Komisji Skrutacyjnej wg §9 pkt.3 Regulaminu Organizacyjnego Rady.

Etap 12.

Osobą odpowiedzialną za przekazanie Zarządowi LGD uchwały Rady o operacjach wybranych i operacjach niewybranych jest Przewodniczący Rady lub jego Zastępca. Przekazuje on uchwałę obecnemu na posiedzeniu Prezesowi Zarządu LGD lub jego Zastępcy. Następnie dokonuje wpisu do protokołu z posiedzenia Rady wg §9 pkt. 1 Regulaminu Organizacyjnego Rady.

Etap 13.

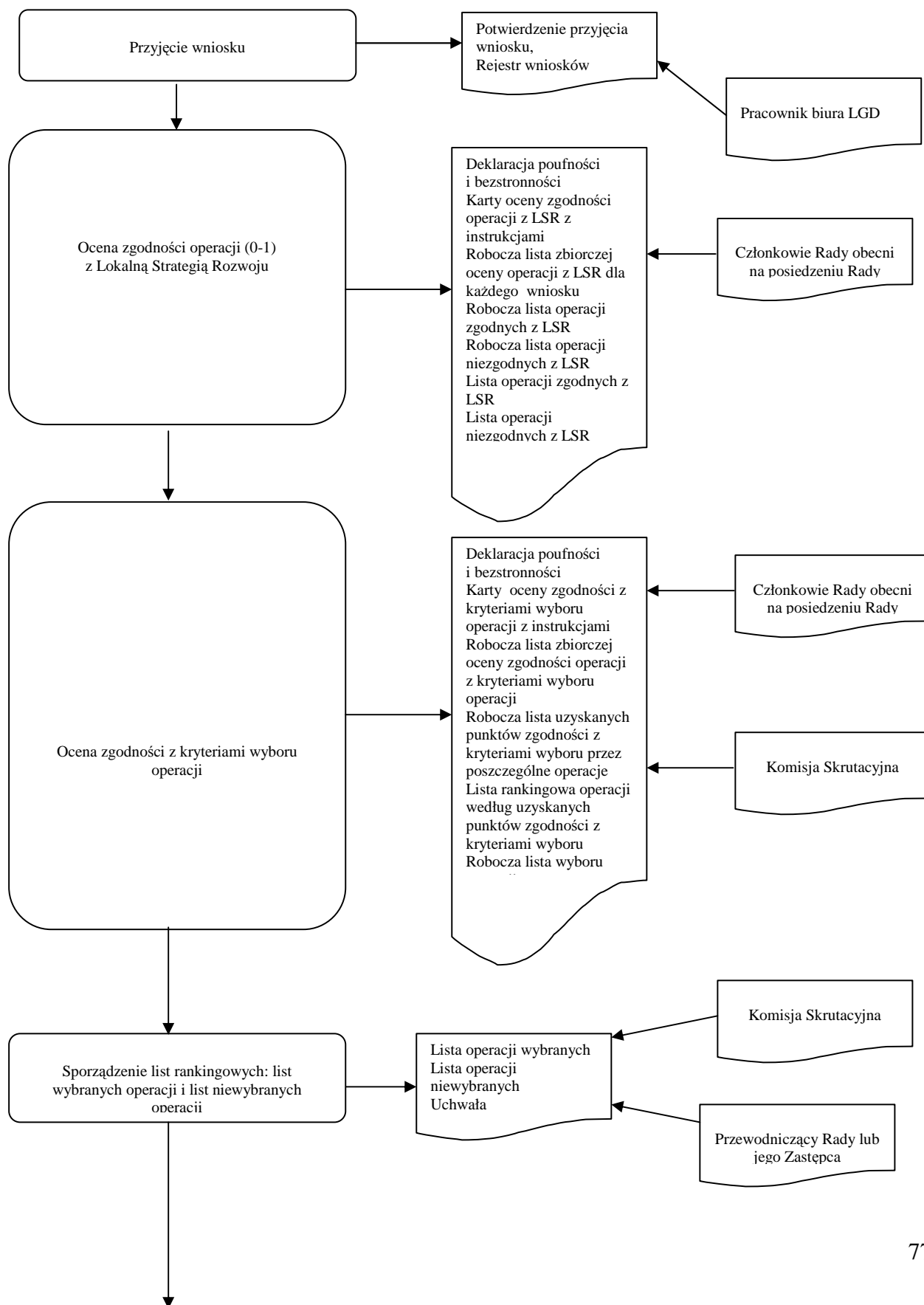
Organem odpowiedzialnym za udzielenie odpowiedzi wnioskodawcy na odwołanie jest Zarząd LGD. Udziela w formie pisemnej odpowiedzi wnioskodawcy na odwołanie.

Etap 14.

Organem odpowiedzialnym za przekazanie do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu uchwały o operacjach wybranych i operacjach niewybranych jest Zarząd LGD. Przekazuje uchwałę według §13 pkt.1o, pkt.2 Regulaminu Organizacyjnego Rady.

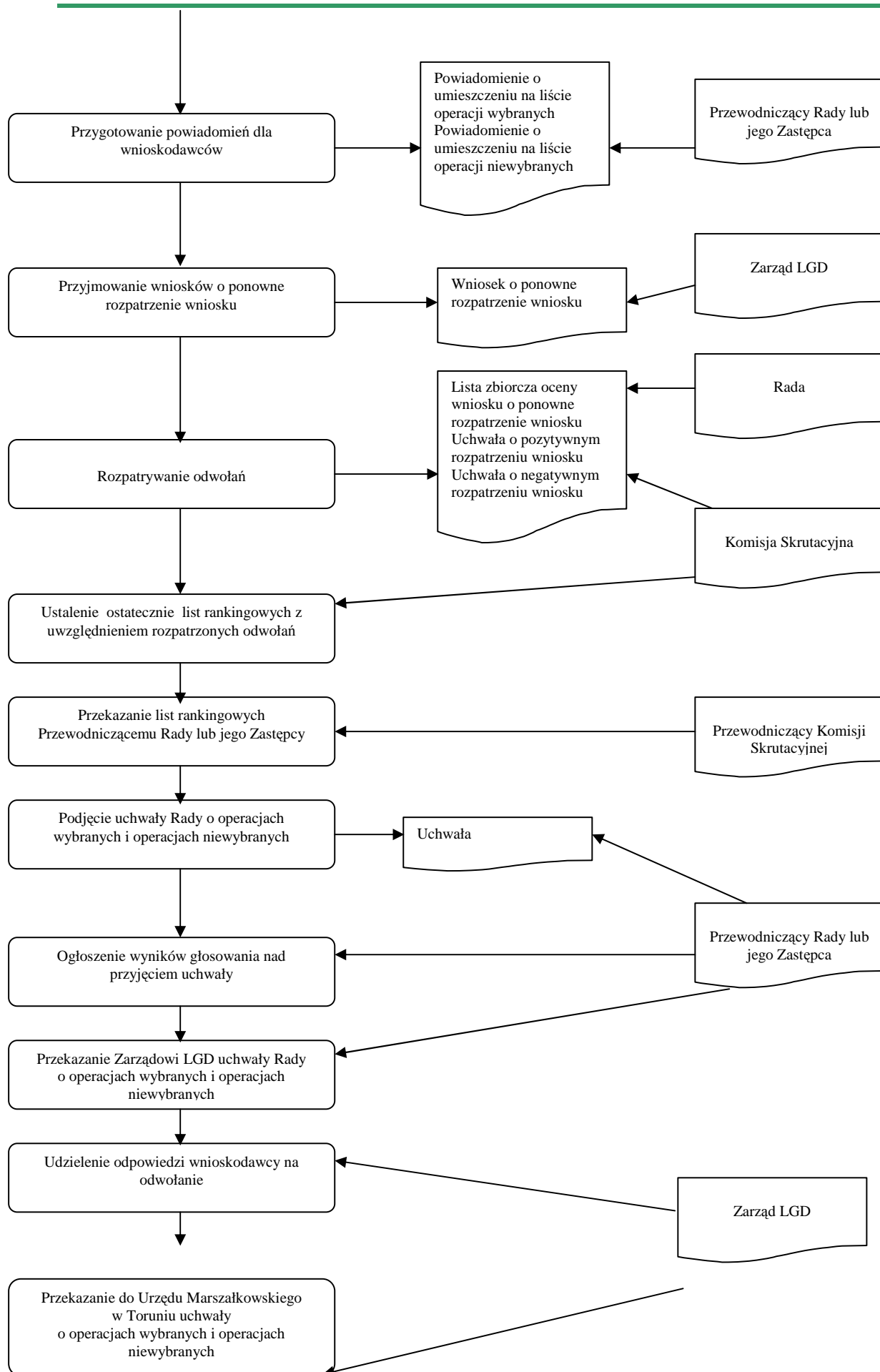
**PROCEDURY WYBORU OPERACJI
PRZEZ LOKALNĄ GRUPĘ DZIAŁANIA „GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO”
(Forma graficzna)**

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalne Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

X. Określenie budżetu LSR dla każdego roku jej realizacji;

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23-05-2008r. w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW na lata 2007-2013, całkowity budżet Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” wynosi: **7 368 180,00 zł**.

Wielkość budżetu wynika z iloczynu liczby mieszkańców zameldowanych na terenie LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” na pobyt stały w dniu 31-12-2006r. wg GUS i kwoty:

- 116,00 zł – dla komponentu „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” („Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” + „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” + „Odnowa i rozwój wsi” + „Małe projekty”).
- 3,00 zł – dla komponentu „Wdrażanie projektów współpracy”.
- 29,00 zł – dla komponentu „Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja”.

Tab 15. Szczegółowy podział środków pomiędzy komponenty.

Kod wg PROW 2007-2013	Nazwa komponentu	Kwota przewidziana w rozporządzeniu MRiRW (Dz.U. nr 103, poz. 659) w zł	Liczba mieszkańców LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” zameldowanych na pobyt stały – 31-12-2006r. (dane GUS)	Budżet LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” w zł
413	„Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”	116,00	49 785	5 775 060,00
421	„Wdrażanie projektów współpracy”	3,00	49 785	149 355,00
431	„Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja”	29,00	49 785	1 443 765,00
	RAZEM	-	-	7 368 180,00

Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” wnioskować będzie o całą kwotę przysługującą jej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23-05-2008r. w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW na lata 2007-2013, czyli o **7 368 180,00 zł**.

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalne Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

Budżet LSR zakłada następujący podział środków w ramach komponentu „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”:

Nazwa działania	Udział %	Kwota w zł
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	25	1 443 765,00
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	20	1 155 012,00
Odnowa i rozwój wsi	15	866 259,00
Małe projekty	40	2 310 024,00
RAZEM	100	5 775 060,00

W przypadku ubiegania się przez LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” o pełną przysługującą kwotę, koszty bieżące (administracyjne) funkcjonowania LGD wyniosą maksymalnie 15% tej kwoty, czyli **1 105 227,00 zł** (dokładnie 14,98%). Na pozostałą część działania „Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja”, czyli na nabywanie umiejętności i aktywizację przeznaczonych zostanie **338 538,00 zł**.

Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące, administracyjne) – maksymalnie 15% z kwoty dostępnej dla LGD (7 368 180,00 zł)	1 105 227,00 zł
Nabywanie umiejętności i aktywizacja	338 538,00 zł
Łącznie działanie „Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja”	1 443 765,00 zł

Założenia dla budżetu:

Dla konstrukcji budżetu przyjęto następujące założenia:

- Średnia wartość dotacji (refundacji) dla działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” wyniesie ok. 60 000,00 zł,
- Średnia wartość dotacji (refundacji) dla działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” wyniesie ok. 128 000,00 zł,
- Średnia wartość dotacji (refundacji) dla działania „Odnowa i rozwój wsi” wyniesie ok. 120 000,00 zł,
- Średnia wartość dotacji (refundacji) dla działania „Małe projekty” wyniesie ok. 15 000,00 zł.

Kwoty całkowite w tabeli budżetowej stanowią sumę kwoty refundowanej i wkładu własnego zgodnego z rodzajem operacji – wg wytycznych PROW 2007-2013 tj.:

- Maksymalnie 50% dofinansowania dla operacji „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, (czyli minimum 50% wkładu własnego);
- Maksymalnie 50% dofinansowania dla operacji „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, (czyli minimum 50% wkładu własnego);
- Maksymalnie 75% dofinansowania dla operacji „Odnowa i rozwój wsi”, (czyli minimum 25% wkładu własnego);
- Maksymalnie 70% dofinansowania dla operacji „Małe projekty”, (czyli minimum 30% wkładu własnego).

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

Rok	Działania osi 4 Leader												
	4.1/4.13 - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju						4.21 - Wdrażanie projektów współpracy			4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania			Razem Oś 4
	Kategoria kosztu/wydatku	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Razem 4.1/413	Przygotowanie projektów współpracy	Realizacja projektów współpracy	Razem 4.2.1	Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 4.31	
2008-2009	całkowite						5 000,00	5 000,00	10 000,00	90 000,00	31 000,00	121 000,00	121 000,00
	kwalikowalne						5 000,00	5 000,00	10 000,00	90 000,00	31 000,00	121 000,00	121 000,00
	do refundacji						5 000,00	5 000,00	10 000,00	90 000,00	31 000,00	121 000,00	121 000,00
2010	całkowite	600 000,00	768 000,00	1 155 012,00	685 714,29	3 208 726,29	10 000,00	79 335,00	89 335,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	3 299 367,00
	kwalikowalne	600 000,00	768 000,00	1 155 012,00	685 714,29	3 208 726,29	10 000,00	79 335,00	89 335,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	3 299 367,00
	do refundacji	300 000,00	384 000,00	866 259,00	480 000,00	2 030 259,00	10 000,00	79 335,00	89 335,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	2 206 614,00
2011	całkowite	600 000,00	768 000,00		685 714,29	2 053 714,29	5 000,00	35 000,00	40 000,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	2 145 000,00
	kwalikowalne	600 000,00	768 000,00		685 714,29	2 053 714,29	5 000,00	35 000,00	40 000,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	2 145 000,00
	do refundacji	300 000,00	384 000,00		480 000,00	1 164 000,00	5 000,00	35 000,00	40 000,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	1 341 000,00
2012	całkowite	600 000,00	774 024,00		685 714,29	2 059 738,29		5 000,00	5 000,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	2 076 024,00
	kwalikowalne	600 000,00	774 024,00		685 714,29	2 059 738,29		5 000,00	5 000,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	2 076 024,00
	do refundacji	300 000,00	387 012,00		480 000,00	1 167 012,00		5 000,00	5 000,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	1 269 012,00
2013	całkowite	600 000,00			685 714,29	1 285 714,29		5 000,00	5 000,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	1 302 000,00
	kwalikowalne	600 000,00			685 714,29	1 285 714,29		5 000,00	5 000,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	1 302 000,00
	do refundacji	300 000,00			480 000,00	780 000,00		5 000,00	5 000,00	170 000,00	52 000,00	222 000,00	882 000,00
2014	całkowite	487 530,00			557 177,14	1 044 707,14				170 000,00	52 000,00	222 000,00	1 302 000,00
	kwalikowalne	487 530,00			557 177,14	1 044 707,14				170 000,00	52 000,00	222 000,00	1 302 000,00
	do refundacji	243 765,00			390 024,00	633 789,00				170 000,00	52 000,00	222 000,00	882 000,00
2015	całkowite									165 227,00	47 538,00	212 765,00	1 000 329,29
	kwalikowalne									165 227,00	47 538,00	212 765,00	1 000 329,29
	do refundacji									165 227,00	47 538,00	212 765,00	666 554,00
2008-2015	całkowite	2 887 530,00	2 310 024,00	1 155 012,00	3 300 034,29	9 652 600,29	20 000,00	129 335,00	149 355,00	1 105 227,00	338 538,00	1 443 765,00	11 245 720,29
	kwalikowalne	2 887 530,00	2 310 024,00	1 155 012,00	3 300 034,29	9 652 600,29	20 000,00	129 335,00	149 355,00	1 105 227,00	338 538,00	1 443 765,00	11 245 720,29
	do refundacji	1 443 765,00	1 155 012,00	866 259,00	2 310 024,00	5 775 060,00	20 000,00	129 335,00	149 355,00	1 105 227,00	338 538,00	1 443 765,00	7 368 180,00

XI. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR;

Proces przygotowania i konsultowania Lokalnej Strategii Rozwoju przebiegał równolegle z pracami nad utworzeniem Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”, o czym jest mowa w rozdziale I strategii - Charakterystyka lokalnej grupy działania (LGD) jako jednostki odpowiedzialnej za realizację lokalnej strategii rozwoju (LSR). Odbyło szereg spotkań w gminach, na których przedstawiano m.in. problematykę związaną z opracowaniem LSR. Na spotkaniach przeprowadzono wśród uczestników ankietowanie diagnozujące stan wiedzy na omawiany temat, jak również kierunków rozwoju dla danej miejscowości gminy i powiatu.

Poza spotkaniami w gminach, w oparciu o realizowany projekt „Utworzenie Lokalnej Grupy Działania na terenie powiatu świeckiego” w ramach konkursu ofert nr 17/2007 pn. „Wspieranie lokalnych inicjatyw wiejskich w ramach aktywizacji terenów wiejskich – GRANTY - Lider”, przeprowadzone zostały na całym obszarze konsultacje społeczne za pośrednictwem trzech lokalnych gazet (Gazety Pomorskiej, Expressu Świecia, Czasu Świecia) w zakresie m.in.: określenia wiodących tematów rozwoju dla Lokalnej Strategii Rozwoju w formie pytania ankietowego. Spotkanie i badania ankietowe pozwoliły na wstępną identyfikację potrzeb i kierunków rozwoju na obszarze LGD. Z przeprowadzonego wśród mieszkańców ankietowania wynika, że rozwój terenów wiejskich objętych działaniem LGD powinien skupić się na rozwoju działalności gospodarczej (tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw), turystyki i agroturystyki, poprzez wykorzystanie bogatych naturalnych walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych ziemi świeckiej.

Przeprowadzono również w każdej gminie partnerskiej trzydniowe szkolenie po 24 godziny w formie warsztatów z zakresu:

- ✓ Zasad funkcjonowania organizacji pozarządowych (8 godz.).
- ✓ Budowania lokalnego partnerstwa (8 godz.).
- ✓ Opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) (8 godz.).

Celem szkoleń było pobudzenie aktywności partnerów, budowanie spójności obszaru oraz nawiązanie bliższej współpracy między partnerami, co zaowocowało efektywniejszą pracą nad opracowaniem LSR. Podczas szkolenia uczestnicy pozyskali niezbędne informacje na temat warunków prawnych funkcjonowania organizacji pozarządowej, zasad i źródeł finansowania NGO. W ramach szkolenia na temat partnerstwa poznali zasady działania, podejmowania decyzji i współpracy w ramach partnerstwa niezbędnego do budowania Lokalnej Grupy Działania. W czasie trzeciego dnia szkoleniowego nabyli umiejętności niezbędne do opracowania i wdrażania LSR w szczególności w zakresie: identyfikacji szans i zagrożeń rozwoju obszaru w kontekście aktualnej sytuacji na wsi, potrzeby wkomponowania założeń strategii poszczególnych gmin i wyłonienia wspólnych interesów, które w znaczący sposób mogą przyczynić się przyszłości do poprawy życia na terenie wsi za pomocą środków absorbowanych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Zainteresowanie szkoleniem było duże. Planowaliśmy obecność ok. 70 osób (po ok. 10 osób w każdej gminie), natomiast ze szkoleń skorzystało 112 osób (średnio po 17 osób w każdej gminie). Przeszkolone osoby otrzymały zaświadczenia.

W trakcie warsztatów z opracowania LSR wyłonione zostały osoby do zespołu ds. opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju – reprezentujące sektory: publiczny, gospodarczy i społeczny). Spotkania robocze odbyły się z udziałem eksperta.

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

Cykl szkoleniowy (7 szkoleń warsztatowych w każdej z siedmiu gmin partnerskich)	09 września – 12 października 2007	122 osoby
Powołanie zespołu ds. opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju	17 października 2007	23 osoby
Spotkania robocze zespołu ds. opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju	18 października 2007	I spotkanie - 19 członków zespołu + 4 osób (zespół projektowy) + ekspert = 24 osoby
	14 listopada 2007	II spotkanie - 19 członków zespołu + 5 osób (zespół projektowy) + ekspert = 25 osób
	25 czerwca 2008	III spotkanie – 20 członków zespołu + 2 osoby (zespół projektowy) + ekspert = 23 osoby
	28 lipca 2008	IV spotkanie – 16 członków + 2 osoby (zespół projektowy) + ekspert = 19 osób
	20 sierpnia 2008	V spotkanie – 14 członków + 1 osoba (zespół projektowy) + ekspert = 16 osób

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

	21 października 2008	VI spotkanie - 15 członków + 2 osoby (zespół projektowy) = 17 osób
	16 grudnia 2008	VII spotkanie - 14 członków + 5 osób (zespół projektowy) = 19 osób

**SKŁAD ZESPOŁU DS. OPRACOWANIA
LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU NA DZIEŃ POWOŁANIA**

Imię i nazwisko	Gmina	Sektor		
		publiczny	gospodarczy	społeczny
Lucyna Prarat	DRAGACZ			X
Grzegorz Mroziak		X		
Ryszard Soja			X	
Janusz Brózdowski	JEŻEWO			X
Mieczysław Pikuła		X		
Marek Wiśniewski			X	
Waldemar Moczyński	DRZYCIM	X		
Alicja Rehmus			X	
Małgorzata Sitkiewicz				X

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

Artur Manikowski	ŚWIECIE		X	
Zdzisław Plewa				X
Edyta Kliczykowska		X		
Adam Licznarski	BUKOWIEC	X		
Bolesław Stodolski				X
Helena Janicka			X	
Tomasz Stefaniak	NOWE	X		
Jarosław Pająkowski		X		
Tomasz Wiśniewski	WARLUBIE	X		
Magdalena Zuziak			X	
Maria Jankowska				X
Katarzyna Lipowiec	Zespół projektowy			
Ewa Kminikowska				
Sabina Noetzelmann				

Członkowie zespołu po przeprowadzonej dyskusji na temat specyfiki terenu LGD i jego tożsamości uznali, że znaczący wpływ na sytuację obszaru mają podmioty związane z:

- przemysłem papierniczym i jego otoczeniem,
- przetwórstwem spożywczym,

a następnie zróżnicowane obszary wiejskie pod względem przyrodniczym i ekonomicznym. Przyjęto, że opracowana LSR konsultowana będzie z mieszkańcami w sposób otwarty i cykliczny przez cały okres jej realizacji w formie bezpośrednich spotkań, seminariów, za pomocą mediów lokalnych oraz bezpośrednich konsultacji w biurze LGD.

Ustalono, że analizę SWOT dla LSR należy przeprowadzić w 5 obszarach tematycznych:

- społeczeństwo,
- gospodarka,
- turystyka,
- zasoby kulturowe i historyczne,

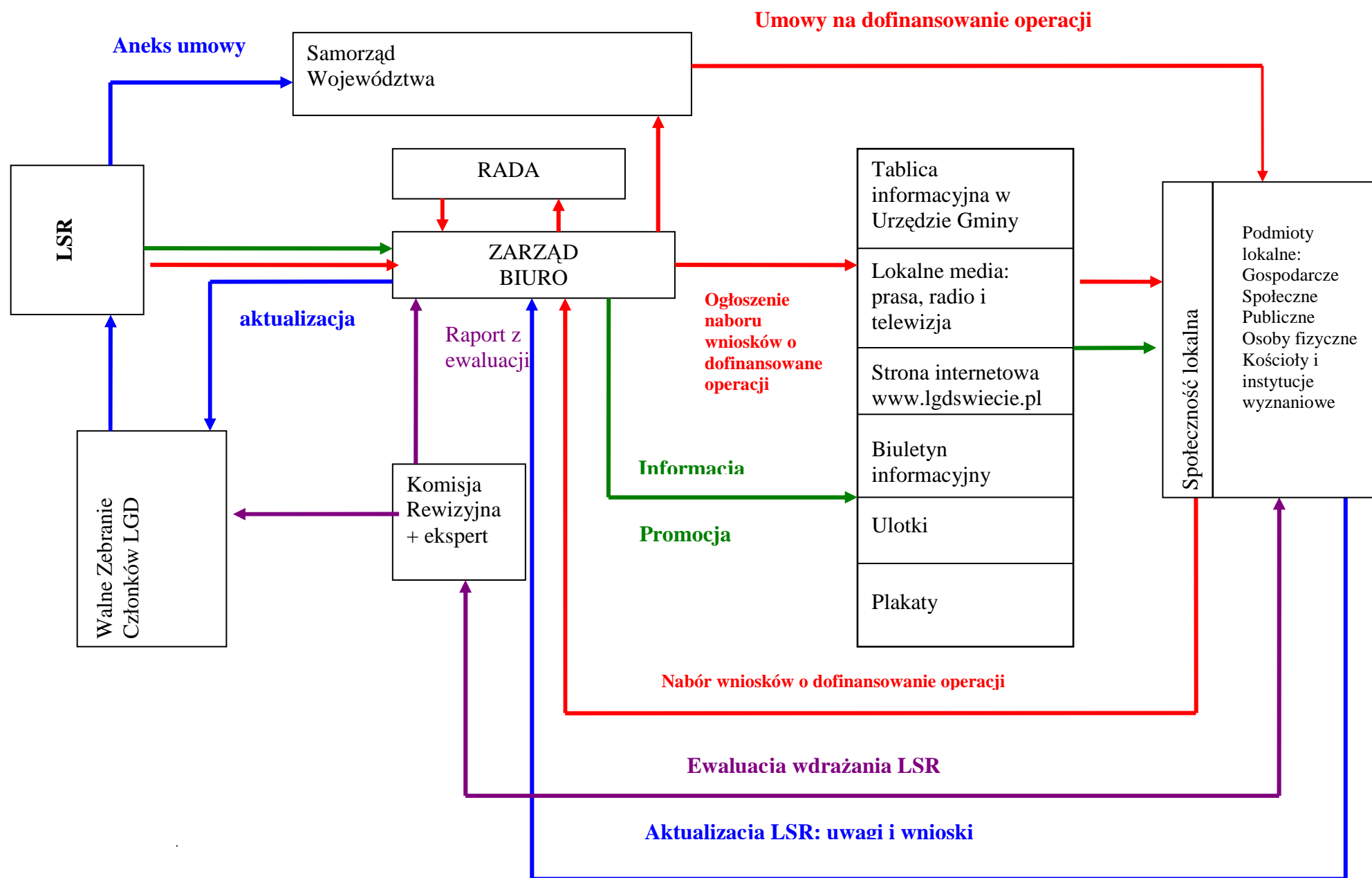
co pozwoli na dokładną identyfikację potrzeb lokalnych i określenia celów ogólnych i szczegółowych LSR.

XII. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR;

Proces wdrażania i aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” obrazuje poniższy schemat:

Lokalna Strategia Rozwoju
Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Święckiego”

XIII. Zasady i sposób dokonywania oceny (ewaluacji) własnej;

Głównym celem ewaluacji własnej realizacji celów LSR jest zmniejszenie ryzyka i zapobieżenie popełnienia pomyłki oraz negatywnym jej skutkom oraz ewentualnej potrzeby aktualizacji LSR.

Obejmuje ona w swojej ocenie zakresy:

- odpowiedzialność w realizacji,
- skuteczność w realizacji,
- efektywność i oddziaływanie w stosunku do założeń.

Ewaluacja realizacji LSR Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” odbywać się będzie poprzez ocenę:

- *ex ante*,
- *ex post*.

Ocena *ex ante* koncentrować się będzie wyłącznie na operacjach znajdujących się w fazie rozpoczęcia realizacji w zakresie zapewnienia przez nie osiągnięcia założonego celu. Sporządzana będzie analiza, która uwzględni opis spodziewanych efektów oraz ocenę jego wpływu na osiąganie celów zawartych w LSR. Ocena *ex post* skupi się na ocenie działań już zrealizowanych. W związku z tym, że przedsięwzięcia LSR są zróżnicowane, a uniwersalna forma ewaluacji nie istnieje, analizowane będą wszystkie zrealizowane w okresie ewaluacji działania LGD i operacje beneficjentów, pod kątem określenia ich efektów, a także wpływu jaki ma ich realizacja dla osiągnięcia celów zakładanych w LSR:

- **Podnoszenie potencjału gospodarczego obszaru.**
- **Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru.**
- **Aktywizacja społeczności.**

Organem odpowiedzialnym za prowadzenie ewaluacji jest komisja rewizyjna jako organ kontroli wewnętrznej przy pomocy zewnętrznego eksperta ds. ewaluacji.

Wyniki ewaluacji zawarte będą w raportach, zawierających między innymi takie elementy jak:

- a) wykaz rozpoczętych operacji w okresie ewaluacji,
- b) wykaz operacji zrealizowanych w okresie ewaluacji, z krótkim opisem merytorycznym i informacją finansową o każdym z nich,
- c) opis bezpośrednich efektów przedsięwzięć i porównanie ich z efektami, które były zakładane w fazie projektowania,
- d) analiza dotycząca wpływu zrealizowanych przedsięwzięć na osiągnięcie celów określonych w LSR,
- e) wnioski w formie uwag i rekomendacji dotyczących zmian w sposobie funkcjonowania LGD, mające zapewnić wyższą efektywność działania LGD oraz ewentualnej aktualizacji LSR dla lepszego osiągnięcia zakładanych celów.

Wyniki ewaluacji przedstawione będą Zarządowi, a następnie na sprawozdawczym zebraniu członków za miniony rok, a wynikające, a wynikające z niej wnioski przełożone zostaną na stosowne uchwały Walnego Zebrania Członków.

XIV. Określenie powiązań LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR;

Zespół opracowujący Lokalną Strategię Rozwoju dla Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” analizował i uwzględnił dokumenty strategiczne mające znaczenie dla obszaru, na którym funkcjonuje Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”.

Uwzględniono następujące dokumenty:

- Strategie rozwoju gmin partnerskich,
- Strategie rozwoju powiatu świeckiego,
- Narodowa Strategia Spójności na lata 2007 - 2013,
- Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 – 2020,
- Regionalny Program Operacyjny WK-P 2007-2013,
- Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007 – 2013,
- Lokalna Strategia Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020,
- Krajowa Strategia Zatrudnienia na lata 2007 – 2013.

Lokalna Strategia Rozwoju wpisuje się w/w strategię dlatego, że występują w niej następujące powiązania komplementarne:

1. aktywizacja społeczności wiejskich i poprawa infrastruktury społecznej,
2. budowa partnerstwa publiczno – społecznego,
3. wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich,
4. różnicowanie działalności mieszkańców wsi, w celu zapewnienia alternatywnych źródeł dochodu,
5. rozwój sektora usług turystycznych,
6. promocja walorów i produktów turystycznych,
7. zachowanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych obszarów wiejskich,
8. zachowanie dziedzictwa kulturowego,
9. wspieranie wyrobu produktów tradycyjnych i regionalnych,
10. wspieranie odnawialnych źródeł energii.
11. rewitalizacja miast i wsi regionu,
12. rozwój e-gospodarki,
13. kształtowanie oraz promowanie postaw przedsiębiorczych i innowacyjności,
14. wspieranie powstawania nowych firm oraz promowanie samo zatrudnienia,
15. pomoc dla przedsiębiorców w dostępie do wiedzy i doradztwa,
16. wspieranie rozwoju przedsiębiorstw,
17. rozwój działań proekologicznych.

Komplementarność LSR pozwala na realizację nakreślonych przedsięwzięć i osiągnięcie głównych celów.

XV. Wskazanie planowanych działań, przedsięwzięć lub operacji realizowanych przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze objętym LSR;

Lokalna Grupa Działania będzie realizowała swoje cele statutowe oraz cele strategiczne poprzez różne projekty z możliwych i dostępnych źródeł finansowania. głównym jest Program Operacyjny Kapitał Ludzki, ponieważ jego realizacja przyczyni się do budowania aktywnego i dobrze zorganizowanego społeczeństwa. Zakłada się, że projekty będą wdrażane bezpośrednio przez LGD, a także w partnerstwie z różnymi podmiotami.

Planowane projekty w ramach PO KL na lata 2007 -13:

W ramach działania 9.5. planuje się podejmowanie licznych inicjatyw oddolnych na rzecz edukacji na obszarach wiejskich.

W ramach działania 6.3. planuje się podejmowanie inicjatyw oddolnych na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców na obszarach wiejskich.

Jako mechanizmy zabezpieczające przed nakładaniem się pomocy w ramach PROW i innych programów, Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” zastosuje następujące rozwiązania:

- Każdy wniosek o przyznanie pomocy, przygotowywany przez LGD, będzie podlegał analizie przez zarząd dotyczącej ryzyka w zakresie tematycznego nakładania się pomocy ze środków tego programu, z pomocą którą LGD uzyskało wcześniej z PROW lub innych programów oraz propozycje mechanizmów, które należy zastosować w celu uniemożliwienia nakładania się pomocy.
- W przypadku osób zaangażowanych jednocześnie w realizację dwóch lub więcej projektów, w umowie o pracę z tą osobą zostanie wskazany wymiar czasu pracy, jaki ta osoba jest zobowiązana przeznaczyć na wykonanie zadań i obowiązków związanych z realizacją poszczególnych projektów. Łączny wymiar czasu pracy nie przekroczy wielkości maksymalnych dopuszczonych w Kodeksie Pracy.
- Szczegółowy podział obowiązków i zakres odpowiedzialności na poszczególnych stanowiskach stanowi załącznik nr 6 do wniosku o wybór Lokalnej Grupy Działania (LGD) do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR).
- Zarząd LGD zapewni przepływ informacji pomiędzy koordynatorami projektów.
- Na każdym dokumencie księgowym stanowiącym dowód poniesienia kosztów będą w sposób trwały umieszczone informacje o tym, z jakiego programu te koszty zostały pokryte.
- Utworzone będą subkonta do obsługi każdego realizowanego projektu.

XVI. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich;

Określając wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich należy zwrócić uwagę na punkt, w którym opisane są cele LSR oraz planowane przedsięwzięcia. Prawidłowa realizacja LSR Lokalnej Grupy Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” wpłynie w pozytywny sposób na otoczenie. Założone cele zostały tak skonstruowane, żeby wspomagać w wielotorowy sposób, zrównoważony i zintegrowany rozwój regionu.

Realizacja LSR przyczyni się do:

- wzrostu jakości życia mieszkańców obszaru LGD poprzez m.in. zmniejszenie salda migracji, poprawę stanu infrastruktury sportowo – rekreacyjnej, doposażenie świetlic wiejskich, wzbogacenie oferty w zakresie spędzania czasu wolnego, wreszcie napływ pieniądza związanego z rozwojem turystyki i pobudzenia przedsiębiorczości,
- podniesienia wartości dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego poprzez m.in. oznaczanie i promocję takich obiektów, szlak turystyczne,
- rozwoju aktywności gospodarczej poprzez m.in. wsparcie działalności gospodarczej ukierunkowanej na lokalne produkty, wsparcie działalności gospodarczej osób na terenach wiejskich,
- wzrostu atrakcyjności gospodarczej obszaru poprzez m.in. budowę małej infrastruktury turystycznej, wspieranie działalności gospodarczej w obszarze turystyka,
- wzrostu integracji społecznej i aktywności mieszkańców poprzez m.in. cykliczne wydarzenia kulturalne itp.

LSR wpisuje się w założenia osi 3 i 4 PROW, który zgodnie z przyjętymi w naszym kraju założeniami, ma powodować rozwój wyżej wymienionych dziedzin na obszarach wiejskich.

XVII. Informacja o dołączonych do LSR załącznikach;

Brak załączników.